דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום חמישי, א' בניסן תשמ"ו, 10 באפריל 1986 ● גליון 18784

היום 12 עמודים ● המחיר 73 אגורות כולל מע"מ ● באילת 63 אג'

החלטת שרי הליכוד המשבר לקיום בחירות

עד יום א' יימשכו הנסיונות למצוא דרך להמשך קיום ממשלת האחדות

מאת יוסי מלמן, שלמה קיסר ועליזה ולך, כתבי „דבר"

הודעתם של שרי הליכוד אתמול, כי לא יישארו בממשלה אם יעביר ראש הממשלה שמעון פרס את יצחק מודעי ממשרד האוצר ויפרשו בעקבותיו מהממשלה, גררה אתמול את התחושה, שממשלת האחדות הלאומית תפורק בשבוע הבא והבחירות לכנסת הי"ב יתקיימו בקרוב. אף שהיו במפלגת העבודה ובין מקורבי ראש הממשלה, שסברו כי אפשרית הקמת ממשלה צרה בראשות המערך, גברה ההערכה, שפרס יעדיף ללכת לבחירות.

במפלגת העבודה מעוניינים לקיים את הבחירות מוקדם ככל האפשר אחרי פירוק ממשלת האחדות, אפילו שלושה שבועות מרגע שיוחלט על פירוק ממשלת האחדות.

מ"מ רה"מ יצחק שמיר מעוניין לקיים את הבחירות בתוך זמן קצר ביותר, כדי שלא יוכלו לערער בפרק זמן זה על מנהיגותו ולהתמודד נגדו. השרים שרון ולוי, כך נראה, מעוניינים לדחות את הבחירות למועד רחוק ככל האפשר, חודשיים עד שלושה.

במפלגת העבודה מעוניינים גם, שמערכת הבחירות תתנהל בפרופיל נמוך ככל האפשר ושלשידורי התעמולה בטלוויזיה יוקצה רק שבוע. לעומת זאת, בליכוד מעוניינים, שמערכת התעמולה תימשך זמן רב יותר.

„אני חושב, שהליכוד עושה עכשיו שגיאה, אם הוא יילך לפרק את הממשלה. אני לא הצעתי את זה. כנראה, שהם רואים את הממשלה כמפורקת, אני לא" – דברים אלה אמר אמש ראש הממשלה שמעון פרס בראיון במשדר „מבט" בטלוויזיה. פרס הדגיש, כי לא הציע ללכת לבחירות או להקים ממשלה צרה, ולא ינהל מו"מ עם אף גורם על ממשלה צרה. עם זאת הטעים, כי משום גורם האמינות, הוא מעדיף לעמוד על דעתו, ויישם ביום ראשון הקרוב את החלטתו.

בהשיבו לשאלה אמר מר פרס, כי אין בצעדו משום הפרת ההסכם הקואליציוני. לדבריו, לאחר „משבר שרון" הוסיפו סעיף נוסף להסכם, שבו נאמר כי שר שייצא נגד החלטות הממשלה, שיפר הסכם קואליציוני, שיפגע בשר אחר ויפגע ברה"מ – יביא לפיטוריו. לדבריו, איש לא עירער כאשר סעיף זה הפך לחלק מההסכם.

„אחד בעד כולם – כולם בעד אחד"

שר האוצר יצחק מודעי הגיע אתמול למשרדו בשעה 9 בבוקר וביקש לזמן מסיבת עיתונאים לשעה 11. ממקורות מקורבים לשר מודעי נודע, כי השר החליט שאין לו מה לעשות בממשלה לאחר הודעת ראש הממשלה שלא יוכל לעבוד עימו, והתוקף שניתן להחלטת רה"מ במסגרת נאומו בפתיחת ועידת מפלגת העבודה שלשום.

כשלוש שעות אחרי הודעתו הדרמטית של מודעי התכנסו שרי הליכוד בלשכתו של שר החוץ בירושלים. החלטתם היתה, שלא לקבל את הודעת ההתפטרות שלו ולפרוש בעקבותיו אם יפוטר על־ידי ראש הממשלה בישיבת הממשלה ביום ראשון. שר התחבורה חיים

(סוף בעמוד 2)

מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר ולצדו ח"כ חיים קופמן והשר חיים קורפו, בדיוני סיעת הליכוד
צילום: יצחק הררי

ראש הממשלה, שר הבטחון ומזכ"ל „העבודה" בדיוני הוועידה אתמול בהיכל התרבות
צילום: י.פ.פ.א.

רבין קורא לבוטרוס ראלי לסכם שטר־הבוררות על טאבה – מיד

מובארק הבטיח להורות לנציגיו להגמיש עמדתם במו"מ

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

שר הביטחון יצחק רבין קרא אמש למצרים לעשות מאמץ חדש עם ישראל ולסיים את ניסוח שטר הבוררות לפתרון בעיית טאבה מיד. שר המדינה לענייני חוץ, בוטרוס ראלי, שהאזין לנאומו של שר הביטחון מוא בטיים לשמוע ההצעה, אך לא הגיב עליה בנאומו בוועידת מפלגת העבודה.

„אני מאמין", אמר רבין בפנותו אל בוטרוס, „שאם אתם ואנחנו נזוז צעד אחד זה לקראת רעהו, נתגבר על הבעיות. בהשוואה לנושאים שנפתרו בין מצרים לישראל, הבעיה שנותרה היא משנית יחסית. את זה צריך לעשות מיד, בתוך שבוע, שבועיים, מקסימום שלושה".

שר הבטחון שנאומו פתח אמש את הדיון המדיני בוועידת מפלגת העבודה, סקר את תהליך השלום ואמר, שיעדו הוא להגיע לשלום עם ירדן והפלשתינאים. „לא יעלה על הדעת, שבמשא־ומתן לשלום לא ישתתפו נציגי הפלשתינאים החיים ביהודה, שומרון וחבל עזה. לי אין שום סייג", הדגיש רבין, „שכל תושב שחי היום ביו"ש ועזה יוכל להיות נציג במשלחת הירדנית־פלשתינאית".

עוד אמר שר הבטחון, ש„כדי לשמור על אופיה היהודי של המדינה אנחנו מוכנים לוויתורים טריטוריאליים כואבים, כדי להשיג את השלום ולפתור את הבעיה הפלשתינאית במסגרת מדינה פלשתינאית־ירדנית".

רבין הרגיש, שבין גבולות יהודיים למדינה יהודית, מפלגת העבודה מעדיפה מדינה יהודית, גם „על גבולות שניתנו לה מימים ימימה".

(סוף בעמוד 2)

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

נשיא מצרים חוסני מובארק יורה למשלחתו לשיחות טאבה להגמיש את עמדותיה, כדי להגיע לסיכום מהיר. מובארק אמר זאת בפגישה שהיתה לו השבוע בקאהיר עם יו"ר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת אבא אבן.

אבן הביא לנשיא מצרים מסר מראש הממשלה שמעון פרס שבו הוא מתבקש להשפיע על המשפטנים במשלחת מצרים לשיחות על טאבה שלא לנקוט ניסוחים קיצוניים. מובארק הבטיח כי אכן יורה לראש המשלחת היועץ המשפטי של משרד־החוץ נביל אל־ערבי לנהוג בהתאם. יחד עם זאת הביע את התקווה שגם ראש הממשלה יורה למשפטנים של משרד־החוץ הישראלי להגמיש את עמדותם שלהם.

מובארק הדגיש בשיחה כי הוא רוצה להגיע לפתרון מהיר של המשבר בקשר לאזור טאבה כדי ששתי המדינות יוכלו לחזק את השלום.

בכל מקרה, אם לא יצליחו שתי המשלחות בפגישה שאמורה להתקיים בשבוע הבא בקאהיר, להגיע לניסוח מוסכם של שטר הבוררות, התחייבה ארה"ב לנסות ולגשר בין העמדות. הבטחה זו נתן אתמול תת שר־החוץ של ארה"ב ריצ'ארד מרפי למנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר. הם נועדו בירושלים טרם שמרפי יצא לסיבוב שיחות נוסף בקאהיר. לא ברור עם זאת אם יש בכוונתו לשוב לישראל. כדברי יודעי דבר ידווח בתום שיחותיו באזור לשר החוץ ג'ורג' שולץ ובהתאם לכך יחליט שולץ אם לבקר במזרח התיכון בראשית חודש מאי כדי לזרז את סיכויי השלום.

היועצים נגד פרס בעניין עתיד השטחים

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

כל עוזריו של ראש הממשלה ויועציו הקרובים הצביעו נגד הצעת החלטה שראש הממשלה שמעון פרס עצמו תמך בה, לקראת סיום הדיון בעניינים מדיניים, חוץ ובטחון, בוועידת מפלגת העבודה.

היועצים – מזכיר הממשלה ד"ר יוסי ביילין, היועץ המדיני ד"ר נמרוד נוביק, מנהל לשכת העיתונות ד"ר ישראל פלג והיועץ לענייני תפוצות אברהם בורג – כולם צירים בוועידה, תמכו בהצעה להשמיט ממצע המפלגה את הסעיף האומר, כי יש להכליל ריבונות גם לאחר הסכם שלום עם ירדן על אזורים בגזרה הכוללים את בקעת הירדן והמוך מערב ים המלח, גוש עציון וסביבות ירושלים.

הסתייגות לסעיף הזה הגיש בשם ה„יונים" במפלגת העבודה ח"כ רענה. הנפתח דיון שבפעם הראשונה עורר את ועידת המפלגה כשיגרת הדיונים, אך בסופו של דבר, ברוב של כ־60 אחוז מול 40 אחוז (לא התקיימה ספירת הקולות), הוסרה ההסתייגות.

במהלך ההסתייגות גילה ח"כ חיים רמון, כי גם איסיות בבירה במפלגה הסתייגה מסעיף זה. הוא רמז בכך לעבודתו של ראש הממשלה שמעון פרס בדיונים המכינים של הוועידה, אך בסופו של דבר איבק ראש הממשלה, על אף הסתייגותו, את עמדת הוועידה המכינה של המפלגה ובדיון אמש הצביע בעד הסעיף ונגד ההסתייגות.

תוך כדי דיבות להתמ תמיכה גם ההסתייגות של שר הקליטה יעקב צור בשם התק"ם, להכליל גם את רמת הגולן, שכה נכבאים יסודי גוש קטיף, במסגרת הסכמה שעליה תוכרז ריבונות ישראל גם לאחר הסכם שלום.

נחשפה רשת יהודית־ערבית שגנבה נשק מבסיסי צה"ל בשטחים ובדרום

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר" בנצרת

משטרת מרחב העמקים חשפה רשת של גנבי נשק מבסיסי צה"ל ומכורי כנורים. מבין חברי הרשת – 8 יהודים, 3 מהם בשירות סדיר, וכן ערבים תושבי הכפרים הדרוזים הערביים והבדווים שבאיזור נצרת, ואחרי עזה ובשומרון.

לדברי מפקד המרחב, הפרשה התחילה לפני יותר מעשרה שבועות, כשנערכו חיפושים בכפר הבדווי ערב אל־שיבלי בעודרות הר־תבור, ואת לאור מידע שהגיע למשטרה על גניבת נשק ותחמושת בבסיסי צה"ל בגזרה, בבקעה ובדרום הארץ. במהלך החקירה נתפסו המשטרה כלי נשק רבים ועלתה על עקבות המובילים לרשת שעסקה בגניבת אקדחים מבתים פרטיים בקיבוצים שונים בארץ. מפקדת המרחב הקימה צוות, שהתחייע בחוקרים ממחוז הגליל ובנפת קונרון, לחקירה בפרשה ונכבו 85 איש, ובסופו של דבר נעצרו 53 חשודים, שנגד חלקם כבר הוגשו כתבי אישום.

מפקד המרחב מסר, שברשות חברי הרשת נתפסו 10 רובי אם־16, קלאצ'ניקוב, רובה „גליל", „עוזי", עשרות אקדחים, וכ־205 רימונים והמשטרה מחפשת אחר כלי נשק נוספים.

חלק מהנשק הגנוב הגיע לגורמים עוינים בגדה המערבית.

לסופר „דבר" נמסר, כי חשיפת העסק והמעצרים היו בגבורת סוד גלוי מזה בכפר כבר שבועות, אולם רק אתמול הותר הפירסום. המשטרה כיוותה המיכות רבה לתפיסת חברי הרשת. מפקד המרחב אמר שהרשת היא אחת מהגדולות שנתפסו אי־פעם. לדעת המשטרה, העסק היה מיועד לדיווח ה„מבוסדיה" בהתנחלות ובנשפים, להגנה עצמית וגם לפעולות עויינות.

האנטישמיות באוסטריה חזקה מבגרמניה

בגרמניה יותר דעות קדומות נגד ערבים מאשר נגד יהודים

מאת זאב [illegible], סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר") – הגרמנים מגלים דעות קדומות נגד הערבים יותר מאשר נגד היהודים. כך עולה ממשאל שהתפרסם אתמול בשבועון „שפיגל". בקרב האוכלוסיה הגרמנית נשמעות דעות אנטישמיות בבירה לא מבוטלת, אך הנטייה האנטישמית בקרב הצעירים קטנה יותר מבקרב המבוגרים. נוסף על כך מתברר, שהאנטישמיות באוסטריה חזקה יותר מאשר במערב גרמניה.

לפי המשאל, 32 אחוז מהגרמנים מתנגדים לשכנים יהודים, ואילו 52 אחוז סוברים, כי יהודים הם שכנים טובים. לעומת זאת מתנגדים 57 אחוז לשכנים ערבים ורק 24 רואים בהם שכנים טובים. 37 אחוז מהאוסטרים מתנגדים לשכנים יהודים, ו־58 אחוז לשכנים ערבים. בארצות הברית מתנגדים לשכנים יהודים רק 7 אחוז ואילו 35 אחוז אינם רואים בערבים שכנים טובים.

עם זאת, דוחים 57 אחוז מהנשאלים את הטענה, כי לגרמניה אחריות מיוחדת לישראל וליהודים. תובעים כי יש להתייחס לישראל כמו לכל מדינה אחרת. 66 אחוז מהגרמנים דורשים לא לעסוק עוד בעבר הנאצי; תגובה זו עולה בהתאם לגיל. בקבוצת הגילים 29 – 16, סוברים כך 59 אחוז ואילו בקבוצת גיל שמעל ל־60 מגיע חלקם ל־74 אחוז.

בהתייחסם לשאלת הופעות אנטישמיות בגרמניה, אמרו 43 אחוז מהגרמנים כי פוליטיקאי האומר, שאסור ליהודים לקבל תפקידים בכירים בגרמניה, חייב לחזור בו מדבריו אלה ואילו 28 אחוז סבורים, כי אין די בכך והפוליטיקאי חייב להתפטר. באוסטריה האחוזים הללו הם 44 ו־12 בהתאם. בארצות הברית 52 ו־19.

שוטרים מכוונים את התנועה וסוללה של צלמים ממתינה לבואו של שגריר ישראל בנימין נתניהו לארכיון פשעי המלחמה של האו"ם בניו־יורק כדי לקבל שם את ההעתק המצולם של תיק קורט ואלדהיים
א.פ.

נתניהו: תיק ואלדהיים שצולם והועבר לארץ אינו סוגר הפרשה

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – תיקו של קורט ואלדהיים בארכיון נציבות האו"ם לחקר פשעי הנאצים צולם אמש ויועבר בקרוב למשרד החוץ בירושלים. השגריר בנימין נתניהו, שהשווה את העתקי המסמכים שנמסרו לו לעותקים המקוריים שבתיק, קודם העברתם ארצה, סירב להתייחס לתוכנם של המסמכים, שסופקו לנציבות האו"ם בידי ממשלת יוגוסלביה בשנות. ברמז למשמעותם של המסמכים אמר נתניהו: „הרושם שלי, שהתיק אינו סוגר את פרשת ואלדהיים וכי הוא מצביע על צורך ברור בהמשך החקירה ועל כיוונה".

נתניהו ועוזריו במשלחת ישראל לאו"ם נכנסו לארכיון, בלווית סגן היועץ המשפטי של האו"ם והארכיבר הראשי של הארגון, רבע שעה לאחר שעיין בתיק ואלדהיים שגריר אוסטריה באו"ם. בשבוע הבא צפוייה מסירת העתק התיק למשלחת ארה"ב באו"ם, העומדת לבקש רשמית לעיין בו. ראש היחידה לחקר פשעי הנאצים במשרד המשפטים האמריקאי, ניל שר, אמר ל„ניו יורק טיימס", כי התיעוד שבתיק מהווה „ראייה מוצקת ראשונה" למעורבות ואלדהיים בפשעי־מלחמה וכי עד כה לא היתה לממשל עילה לחקור את רקעו של ואלדהיים.

משרד המשפטים האמריקאי הודיע שלשום בתוך כך על פתיחת הליכי שלילת אזרחות וגירוש נגד שלושה אנשי אס־אס, שניים מיוגוסלביה ואחד מצ'כוסלובקיה, שנמנו על סגל מחנה הריכוז מטהאוזן.

הודאה עקיפה

משלחת ישראל לאו"ם טרם החליטה כיצד להעביר את החומר ארצה, מחשש לדליפה. המשלחת מעוניינת בכיבוד התחייבותה לשמירת חסיון המסמכים, בין השאר משום שהפרת ההתחייבות עלולה להקשות על פניות ישראליות בעתיד לעיין בתיקיהם של חשודים נוספים בפשעים נאציים, ביניהם אולי גם איוואן דמיאניוק.

בנו של ואלדהיים מסר שלשום ל„וושינגטון פוסט" מזכר בן 31 עמודים, שחיבר אביו ובו הודאה עקיפה, שבזכרונותיו העלים את שנותיו כקצין בצבא הגרמני בבלקנים. המזכר, שבו טוען ואלדהיים כי הוצב במקום אחר, כשאנשי הארמיה שאליה השתייך השתתפו במעשי טבח ובפשעי מלחמה אחרים ביוגוסלביה, שוגר גם למזכ"ל האו"ם ולמרכז האמריקאי של זכויות האדם. דובר הקונגרס היהודי העולמי אמר, כי זהו הנסיון החמישי של „מחנה ואלדהיים" לספק גרסה למעשיו בבלקנים ו„הכל הבלים, כמו ההסברים הקודמים".

נשיא קהילת יהודי יוון: הוא ידע על הגירוש

אתונה (סוכנויות הידיעות). –

(סוף בעמוד 2)

שר הפנים לא יצטער אם ביהמ"ש יחליט להנהיג שעון קיץ

בג"ץ הורה לו לנמק סירובו תוך 10 ימים

בג"ץ הוציא צו על תנאי

בג"ץ הוציא אתמול צו־על־תנאי, המצווה על שר הפנים הרב יצחק פרץ, לנמק בתוך 10 ימים, מדוע החליט שלא להנהיג השנה שעון קיץ בישראל.

הצו הוצא בעקבות שתי עתירות שהוגשו במשך השבוע לבג"ץ, בעניין שעון הקיץ: האחת על־ידי ח"כ מיכה חריש והמשפטן יהודה רסלר, והשניה על־ידי התאחדות התעשיינים בישראל, איגוד לשכות המסחר, ואיגוד מפעלים גדולים, כמו תדיראן ו„גליל", על דעת ההסתדרות.

בצירוף ההסתדרות וראשי התאחדות התעשיינים יוצרו מיד הכנות לקראת הפעלתו של שעון הקיץ, אם יתברר שלא ניתן להביא את שר הפנים לשנות את עמדתו.

גורמים בהסתדרות ובאירגוני המעסיקים מציינים שהפעלתו השנתית של שעון הקיץ החד־צדדי תהיה בכל מקרה לא לפני ראשית חודש מאי, והיינו לאחר פגרת הפסח. עם זאת, עשרות חברות, והמפעלים עומדים להקדים את תחילת העבודה בשעה אחת, עוד במהלך אפריל. מספר העובדים בחברות ההסתדרותיות והמפעלים הבטחוניים לפחות, המעסיקים הפרטיים, העומדים לעבור לשעון קיץ חד־צדדי, עם סביב 800 אלף.

מאת יעל אבנימור, סופרת „דבר"

כמה מקורבים של שר הפנים יצחק פרץ הגיעו אתמול כי השר „לא יצטער" אם בית המשפט הגבוה לצדק יחליט להנהיג שעון קיץ בישראל.

מקור מוסמך אמר אמש כי הוראת בג"צ להפעלת שעון הקיץ „תפתור לשר את הבעיה. מבחינה מצפונית יוכל פרץ להרגיש ולומר כי הוא את שלו עשה. מאידך, הפעלת השעון בהוראת בג"צ תביא להרגעת הרוחות בציבור ולפרץ כאילו אין מה להפסיד בבג"צ", אמר.

שר הפנים יביא בפני בית המשפט הגבוה לצדק את ממצאי ועדת שרשבסקי שבחנה את הנושא כמוכר מחלקי חברי הוועדה בחוות דעותם. שלושה מהם החליטו נגד הפעלת השעון, שלושה החליטו בחיוב והחבר השביעי ציין כי בגלל הסערה הציבורית שליוותה את עבודות הוועדה הוא פוסל את עצמו מלחוות דיעה.

ארה"ב מתכננת תגמול נגד לוב על הפיגועים באירופה

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הנשיא רייגן אמר אמש לעורכי עיתונים כאן, כי ארה"ב „לא תשב בחיבוק ידיים" וכי מועמר קדאפי „הוא בהחלט חשוד" בביצוע פיגועים נגד יעדים אמריקאיים באירופה בשבוע שעבר.

הבית הלבן החליט לבצע פעולת־גמול צבאית נגד קדאפי, דיווח אתמול „וול סטריט ג'ורנאל", בהסתמכו על פקיד בכיר בממשל. לפי הדיווח, מאוחדים רייגן ויועציו בשאיפתם לתגובה צבאית על הפיגועים, שביצעו שליחי קדאפי, אך טרם החליטו על עיתוי התגובה או כיוונה. הממשל ממשיך באיסוף ראיות למעורבות קדאפי בטרור, בין השאר באמצעות הנחיות לשגרירויותיו.

בעל־הטור ג'ק אנדרסון פרסם אתמול תוכן מברקים סודיים של הסי־איי־אי, דיפלומטים ממלכתיים מתכם השנים האחרונות, והוספים בין השאר דיווח משגריר ביולי 1982 על כוונה לבית להתנקשות בשגריר מלך סעודיה.

גידעון מרון, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). – ממשלת מערב גרמניה גירשה אתמול שני דיפלומטים לובים מהארץ, כי יש בידיה „מספר עדויות" לכך, שלוב עומדת מאחורי הפיצוץ בדיסקוטק במערב ברלין בשבוע שעבר. עם זאת, נמנעה הממשלה מנקיטת צעדים מרחיקי לכת נגד לוב.

מקורות בממשלתיים בבון הכחישו את הידיעות, שלפיהן הציגה ממשלת ארה"ב בפני ממשלת מערב גרמניה הוכחות הקושרות את לוב לפרשה. עם זאת, הודה דובר הממשלה כי בחקירת הפיגוע, שבו נהרגו שני בני אדם ויותר מ־200 נפצעו, התגלו עקבות המוליכים לשגרירות לוב במזרח ברלין, אך עדיין אין הוכחות חותכות לכך.

בנוגע להוכחות האמריקאיות, אמר מקור בממשלה, כי הן עדיין לא הוצגו בפני ממשלת גרמניה ולכן היא נמנעה מנקיטת צעדים נגד לוב. נודע, כי צמרת הממשל בבריטניה מתנגדת להטלת סאנקציות על לוב.

שני הדיפלומטים הלובים שגורשו נמצאו תחת מעקב כבר זמן רב, אולם רק עתה הוחלט לגרשם. דובר הממשלה הטעים, כי אין להם קשר עם הפיגוע בברלין, אך נודע שהם נחשדו בפעילות הקשורה בטרור ויתכן שאף בריגול.

הודעה חשובה לנוסעי סוויסאיר

כל עוד לא הופעל
שעון קיץ בישראל,
לוח זמני הטיסות
יהיה כדלקמן:

SR 333 תמריא מתל-אביב
כל יום בשעה 6:50

SR 332 תגיע מציריך
כל יום בשעה 18:05

swissair

הצבעת אמון – רק במושב פגרה ביום ד'

מאת סופר „דבר" בכנסת

חברי סיעות המערך, מפ"ם וחד"ש ושינוי לא השתתפו אתמול בהצבעה בוועדת הכנסת, שבה הוחלט להמליץ בפני יו"ר הכנסת להאריך את כנס החורף ביום אחד כדי לאפשר הצבעת אי־אמון בממשלה על פי בקשת סיעת התחיה. בהצבעה השתתפו נציגי הליכוד, הסיעות הדתיות, התחיה ור"צ. יו"ר הכנסת שלמה הלל כבר דחה את המלצת ועדת הכנסת בנימוק שרק הממשלה או 20 חברי־כנסת יכולים לבקש ישיבה מיוחדת של הכנסת.

ח"כ שבח וייס, שהושאר על ידי המערך כנציג יחיד במשכן על־מנת לשמור על האינטרסים בהיעדרם של כל חברי הסיעה, הודיע, כי ישיבת הוועדה אינה חוקית מפני שההודעה על כינוסה לא יכולה היתה להגיע לידי חברי הכנסת הנמצאים מחוץ למשכן.

„הליכוד עשה מעשה של פוטש תקנוני. טענו שמסרו בשידורי הרדיו שוועדת הכנסת עומדת להתכנס. למסור הודעה ברדיו על כינוס ועדת כנסת נהוג אולי באלבניה או בצ'אד. לא כאן" – טען ח"כ וייס.

סיעת התחיה תנסה להעלות את הצעת האי־אמון שלה בשבוע הבא אם אמנם תתמך הכנסת לישיבת פגרה מיוחדת. אפשרות של ישיבה כזאת קיימת משום שבכוונת הממשלה לזמן את הכנסת להצביע על החוק למניעת הסתה גזענית ועל החוק למניעת מיפגשים עם אש"ף. אבל על־פי תקנון הכנסת אין הצבעות אי־אמון בתקופת פגרה, אלא לפני שאחז שסיעה „תפסה טרמפ" על ישיבת פגרה שזומנה על ידי הממשלה.

יצויין כי אם הממשלה תבקש ישיבת פגרה מיוחדת תתקיים ישיבה זו ביום ד' הבא.

למנוע הכללת מודעי בממשלת מעבר

עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות, מוסרת:

קביעת יום ד' כיום שבו תכונס הכנסת אינה מקרית. אם ימסור ראש הממשלה לשר האוצר את מכתב הפיטורים ביום א', ייכנסו הפיטורים לתוקפם ביום ג' בלבד, 48 שעות ממסירת המכתב. במקרה שממשלת פרס תיהפך לממשלת מעבר, עקב הצבעת אי־אמון, לא יכלל איפוא מודעי בהרכבה.

(קרא גם בעמוד 3)

הדתיים: לא – לממשלה צרה בראשות פרס

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

בהתייעצויות של המפלגות הדתיות הוחלט לא להשתתף בממשלתו של שמעון פרס אם הממשלה תפורק ביום ראשון. כמו כן לא יסכימו המפלגות הדתיות לכהן בממשלה צרה בראשותו. השר יוסף שפירא ממורשה וראשי המפד"ל חברי הכנסת זבולון המר ואבנר שאקי אשר הודיעו על ההחלטות אלה למ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר הדגישו כי יעדיפו ללכת לבחירות מוקדמות .על פני כל אפשרות אחרת. השר יוסף שפירא הציע להקים חזית מאוחדת של המפלגות הדתיות והליכוד תחת השם „רשימת נאמני ארץ ישראל – הגוש הלאומי". יוסף שפירא אמר כי הוא מודאג מאוד מההתיהדות של מפלגת העבודה להתיישבות ולנכונותה לוותר על חבל עזה.

לבצע האיחוד עם הליברלים – קורא שרון

מאת סופרת „דבר"

„צריך לנצל את משבר מודעי כדי לכנס תוך ימים ספורים את ועידת חירות ולבצע סופית את האיחוד עם המפלגה הליברלית", כך הציע אתמול אריאל שרון בכנס פעילי חירות בפתח־תקוה. לדבריו יצר משבר מודעי תנאים המאפשרים לבצע באופן מיידי את האיחוד עם המפלגה הליברלית היות שמודעי חש את עצמו נפגע. „לא צריך לנכרש חבר שהלך אתנו יותר, שהיו לו הישגים רבים ובוודאי היו לו הישגים בתפקידו האחרון כשר אוצר". שרון ביקש לקהל שכבר הוזל להידבר עם שמיר על מנת להכין את הליכוד לאפשרות של הקדמת הבחירות.

„כתוצאה מן המצב שנוצר ניתן כעת לאחות תוך ימים את הקרעים בתנועת החירות". שרון הוסיף כי לדעתו המערך לא יוכל להימלט מאחריות לפירוק הממשלה וכך גם ייראו הדברים בעיני הציבור ולכן „אם המערך ימשיך במאמציו לפרק את הממשלה, יתכן שלא יהיה מנוס מהליכה לבחירות".

יועץ שולץ לכלכלת ישראל מאוכזב מהמשבר

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – יועצו של שר־החוץ ג'ורג' שולץ לענייני כלכלת ישראל, הרברט סטיין, הגיב אתמול באכזבה על משבר מודעי, אך נמנע מלהוהיר, כי פיטורי מודעי ישבשו את התקדמות תוכניתה הכלכלית של הממשלה. „איננו מבין את הסכסוך בין פרס לבין מודעי. אישית, הסתדרתי היטב עם כל אחד מהם", אמר סטיין. „זה עניין אישי ביניהם ונבל על ההפרעה שבכך". סטיין וחברים אחרים בצוות הכלכלי האמריקאי־ישראלי המשותף אמורים להגיע לביקור בירושלים בעוד כחודשיים.

בשיחה עם „וושינגטון טיימס" תקף אתמול סטיין את בעלות ההסתדרות על מפעלי־תעשיה, כמכשול בפני צמיחה כלכלית. „אל לאיש לצפות כמכשק, הצומח במהירות, להניח לחלק גדול ממשקו להימצא בידי ארגון הגנת ההסתדרות", אמר סטיין, בהסתייגו מכפל־תפקידיה של ההסתדרות כמעסיקה וכמייצגת עובדים גם יחד. „כבריאותי ביותר לקוות, שהמשק יצמח סביב ההסתדרות וכי חלקה היחסי בו יקטן. אולי להסתער על הצערכת במבנה הנוכחי שלה".

ב„פוזה קרבית" של ערב מערכת־בחירות

סיעת הליכוד אימצה החלטת השרים: להתפטר מהממשלה

מאת שלמה גינוסר
סופר „דבר" בכנסת

סיעת הליכוד בכנסת אימצה אתמול את החלטת שרי הליכוד להתפטר מן הממשלה אם ראש הממשלה יפטר את שר האוצר יצחק מודעי. בתום ישיבה ארוכה במשכן הכנסת קיבלה סיעת הליכוד את ההחלטה הבאה:

1. על פי ההסכם הקואליציוני ראש הממשלה אינו רשאי לפטר את שר האוצר. אם אמנם יחליט ראש הממשלה להפר את ההסכם שהוא חתום עליו, ויפטר את שר האוצר – יתפטרו מיד כל שרי הליכוד מהממשלה ובכך ישא ראש הממשלה באחריות לפירוקה של הממשלה.

2. סיעת הליכוד אינה מקבלת את הודעתו של שר האוצר בדבר נכונותו להתפטר מן הממשלה.

בנוסח הראשוני של ההחלטה נאמר גם כי „הדרך היחידה הקיימת בפני ראש הממשלה אם ברצונו לדבוק בעמדתו היא ללכת לנשיא ולהגיש את התפטרותו. וגם זאת – בהסכמת ממלא מקום ראש הממשלה". פיסקה זאת נמחקה לאחר שכמה מחברי הסיעה טענו שסיעת הליכוד לא צריכה לייעץ לראש הממשלה ללכת לנשיא כי גם זה יהיה בבחינת הפרת ההסכם הקואליציוני.

פוזה קרבית

ישיבת סיעת הליכוד, שנערכה ב„פוזה קרבית של ערב מערכת־בחירות", נשמעו התקפות חריפות על שמעון פרס כראש ממשלה וכאדם. את הישיבה פתחה יו"ר סיעת הליכוד ח"כ שרה דורון שאמרה: „כנראה שיכנס אנשים שהמושגים אמינות וקיום התחייבות אינם חשובים להם ואינם קיימים לגביהם וטובת מפלגתם קודמת לטובת המדינה". דורון הכריזה כי „הליכוד אינו חושש מבחירות. אם רפי אדרי מציע משאל עם אנחנו אומרים: כן, אבל – בקלפי. אנחנו באים מתוך הצבור, לא כמו המערך המתנשא מעל לצבור. במקום לכבד את העם בשעות הקשות, ראש הממשלה מפריד אותו. תאוות השלטון. מי שאמינות היא לאו דווקא הצד החזק שלו חופש תירוץ סקוף".

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר קבע כי הליכוד עומד היום באחד המבחנים הרציניים ביותר מאז הקמתו. שמיר הוסיף כי „הליכוד הסכים לממשלת אחדות לאומית, לא מפני שלפתע גילה שאין הבדלים בינו לבין המערך או מפני שהתברר לפתע שפרס הוא המתאים ביותר לעמוד בראש ממשלת ישראל, אלא מפני שהחלטנו שאסור להמשיך את הקיטוב והעימות בישראל".

עוד הוסיף שמיר כי הודות להנהגה של שרי הליכוד, הממשלה החזיקה מעמד למרות הנסיונות של חברי המערך להעכיר את האווירה ולהלבות ניגודים. לדבריו, המערך החליט על תרגיל שמטרתו אחת ויחידה: לפרק את הממשלה ובכך להפר את ההסכם הקואליציוני. שמיר פנה לפרס שיחזור בו מהחלטתו: „אם אמנם החליט ראש הממשלה להפר את ההסכם הקואליציוני שיעשה זאת בדרך הגונה וילך לנשיא ויתפטר. אל לו להתנשא ולהוכיח שהוא יכול לכופף את הליכוד. את הליכוד אי אפשר להכניע".

שר המשפטים משה נסים: „זה מוסר? זה חינוך? לא יתואר איזה ציונות. מה יאמר הדור הצעיר? תרבות של קיום הסכמים אין למעלה ממנה. האם הליכוד עוזב את הממשלה – לפרס אין אימון בכנסת".

ח"כ מאיר שטרית: „אני מציע לפרס: רד מהעץ. אם צריך סולם אביא לך. יש ביבנה סולם בגובה שלוש קומות".

שר העבודה והרווחה משה קצב: „זהו ראש ממשלה סלקטיבי שהעדיף את שרי המערך כל הזמן. מאות מיליוני דולרים ניתנו כתוספת לתקציבים של משרדי השרים הללו".

ח"כ מרים גלזר תעסה: „פרס וחבריו נתגלו כמפלגה תתרנית. זוהי מהותם. הוא שיקר לכנסת כאשר הודיע שרוב יהודי אתיופיה עלו כבר ושהמבצע נמשך. מאז הגיעו רק 150 יהודים אתיופים".

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון אמר כי קיימים סימנים מדאיגים בגבול עם סוריה ובעיקר בגבול בין כוחותינו לבין הסורים בשכם לבנון: „הסורים מבצעים פעולות שהצבור אינו יודע עליהם. לכן יש לקיים את ממשלת האחדות הלאומית. זהו אחד מהמרכיבים הכח שלנו. המערך צריך להבין את אחריותו לפירוק הממשלה והוא חייב לשקול זאת פעם נוספת. כיון שאנו עלולים לעמוד בפני מערכת בחירות" – הוסיף שרון – „יש להביא להסדר מידי במערכת היחסים בתוך 'חירות'. יש גם לסיים את תהליך האיחוד בין חירות לליברלים" – הדגיש השר שרון.

שיראק פסח על איזכור זכות הגדרה עצמית לפלשתינאים

מאת גדעון קינן
סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – „צרפת קוראת להשכין שלום במזרח התיכון, שיכלול את הכרת כל הצדדים בזכות ישראל לקיום ולבטחון ובזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי", כך הצהיר אתמול בפרלמנט הצרפתי ראש הממשלה החדש ז'אק שיראק, בהציגו את תוכנית הממשלה החדשה. משקיפים ציינו, כי שיראק לא פירט, כמקובל עד כה בהודעות המדיניות הצרפתיות, את זכות הפלשתינאים למולדת ולהגדרה עצמית אך אין לדעת אם יש משמעות להשמטה זו.

בדבריו בתחום הבטחון הודיע שיראק, כי בכוונת הממשלה להעביר חוק, שיאפשר את גירושם של עבריינים זרים לארצות מוצאם, בתנאי שיירצו שם את עונשם. תקנה זאת עשויה להשפיע על עבריינים ישראלים רבים, השוהים בבתי כלא בצרפת ועשויים להיות מגורשים לישראל להמשך ריצוי עונשם. שיראק גם הודיע על כוונתו, לקבוע חובת קבלת אשרת כניסה לצרפת לכל תושב של ארץ „לא אירופית", אולם נראה כי ישראל תזכה למעמד של מדינה אירופית, ולא יוערמו קשיים על ישראלים שיבקשו לבקר בצרפת.

מאות כלי רכב תקועים בערבה בגלל שטפונות

למעלה ממאה כלי רכב תקועים בכביש הערבה, בשל שטפונות שהיו [illegible] במי גשמים. המשטרה מציעה לנהגים להימנע מנסיעה בכביש זה, עד לפינוי הכלים [illegible] בו.

קטע כביש, בין נאות הכיכר, לבין עין תמר נסגר במי השטפונות ולא ניתן לעבור בו בכלי רכב. הכביש מסדום לאילת הוצף בקילומטר [illegible] ולא ניתן לעבור בו דרומה. גם כביש הערבה הוצף בקילומטר ה־110 ובקילומטר ה־81 [illegible] כן זורמים מים בזרם חזק. מקומות אלה אינם עבירים לכלי רכב. נחל צאלים הציף את קטע הכביש, בין מצדה לעין גדי ולא ניתן גם בו לנסוע.

למרות כמויות המשקעים הגדולות בדרום, לא נאגרו כמעט מים, בסכרי האגירה בדרום הארץ והגשמים שיפרו רק במעט את מצב מי התהום [illegible]. שמורות הטבע קוראות למטיילים לצאת מערוצי הוואדיות והנחלים בנגב, בערבה ובמדבר יהודה, מחשש להצפות.

ראלי משבח נאומי פרס ורבין בוועידה

מאת דן אביזר,
סופר „דבר" לענייני ערבים

שר המדינה המצרי לענייני חוץ בוטרוס ראלי ייפגש היום עם שר־החוץ יצחק שמיר, עם שר־הבטחון יצחק רבין, ועם נשיא המדינה חיים הרצוג במסגרת המגעים שהוא מקיים בארץ עם הצמרת הפוליטית.

ראלי שיבח אתמול את נאומיהם של פרס ורבין בפני באי ועידת מפלגת העבודה וציין כי הרעיונות שהובעו בנאומים אלה מעידים על תחייתה של מפלגת העבודה לשלום.

ביומו השני של השר המצרי בארץ הוא נועד לפגישה בארבע עיניים עם ראש הממשלה פרס, עם מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי, עם השר עזר ויצמן, ועם מנכ"ל משרד ראש הממשלה סביר.

אתמול נערכה לכבוד ראלי קבלת פנים בביתו של מיופה הכח המצרי בארץ מוחמד בסיוני בהשתתפות ראש הממשלה, ראשי מפלגת העבודה ושגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג. ראלי אמר ל„דבר" כי בשיחותיו לא נדונו צעדים אופרטיביים לשיפור היחסים בין שתי המדינות, אולם לדעתו עצם חידוש המגעים בין קובעי המדיניות בארץ ובמצרים הוא שרות חשוב לעניין השלום.

הערב, יוצאת המשלחת המצרית חזרה למצרים.

נתניהו: תיק ואלדהיים

(סוף מעמוד 1)

נשיא המועצה היהודית המרכזית של יוון, יוסף לוביגנר, אמר אתמול במסיבת עתונאים באתונה, כי הוא בטוח שמזכיר האו"ם לשעבר קורט ואלדהיים ידע על גירוש יהודי סאלוניקי למחנות הריכוז הנאציים.

לוביגנר הציג קטע מעיתון, שפורסם ב־11 ביולי 1942, ובו הצו של השלטונות הנאציים לכינוס היהודים במקום מסוים בסאלוניקי. לדבריו, קראו כל הגרמנים ביוון את העיתון הזה והצו פורסם בעת תקופת שירותו הראשונה של ואלדהיים במדינה.

לוביגנר אמר, כי גילוי המסמכים שם לאל את טענותיו של ואלדהיים, כאילו לא ידע דבר על גירוש היהודים למחנות־ריכוז. יתר על כן, הדו"חות על גירוש היהודים היו מופנים במפורש למחלקת המודיעין, שבה שירת.

לוביגנר ציין, כי ואלדהיים שירת ביוון ממארס עד נובמבר 1942, וכמעט בכל התקופה מסוף מארס 1943 עד לשחרור יוון באוקטובר 1944. ב־1943 שירת ואלדהיים בעיר סאלוניקי. באחד המסמכים הנאציים נאמר, כי ואלדהיים הוא סגן ראשון העובד במודיעין, כראש "מחלקה 3 של קבוצת ו־סי/אראי" ותפקידו לחקור אנשים שנעצרו ולבצע „משימות מיוחדות" כלשהן ביוון ובבלקנים.

מזג האוויר

(ע). – תחזית מזג האויר להיום: מעונן חלקית עד בהיר. הטמפרטורות: ירושלים 10 – 19, ת"א 15 – 22, חיפה 15 – 22, רמת־הגולן 11 – 19, נהריה 12 – 21, צפת 10 – 18, טבריה 14 – 26, נצרת 13 – 22, עפולה 12 – 25, השומרון 12 – 21, נתנ"ב 13 – 23, יריחו 14 – 28, עזה 16 – 22, באר שבע 14 – 24, אילת 16 – 28.

דבר
DAVAR دابار
מאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.ב. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך גורג' 16 בית מאזיה קומה ג' טל. 222451, 222353, 7 .241306
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111 מ.ב. 33104

דיילות ישראליות מטיסות „פאן־אם" בין ת"א לפאריס

מאת אריה אביר סופר „דבר"

ארבע דיילות ישראליות תשרתנה את הנוסעים בקו פאריס ותל־אביב בטיסותיה של חברת התעופה האמריקאית „פאן אמריקאן". הקיץ מגדילה החברה את מספר טיסותיה השבועיות לישראל מחמש לשבע, בעוד שהחברה האמריקאית המתחרה, „ט.וו.א.", מקטינה את מספר טיסותיה.

בשיחה עם סופר „דבר" בניו־יורק הסביר סגן נשיא „פאן אמריקן" ג'ף גרינדלר, כי על פי הסכמי־העבודה ראשית החברה להעסיק דיילות שאינן אמריקאיות בטיסות המשך מקומיות. אולם אלה רשאיות לעבוד אך ורק בקו־התעופה אליהם התקבלו ואינן מורשות להמשיך בקו הטרנס־אטלנטי.

גרינדלר הביע שביעות רצון מן הקו לתל־אביב אשר לדבריו מוסיף כ־60 – 70 נוסעים מדי יום לטיסת „פן־אמריקן" בין פאריס וניו־יורק ומעלה את התפוסה בקו זה מבלי שהחברה נאלצת להוסיף מטוס.

שר־ההגנה המערב גרמני

ייתכן שיתוף בתחומי המדע והטכנולוגיה

מאת שלמה שמיר סופר „דבר"

„מערב גרמניה וישראל, עשויות להפיק תועלת הדדית מחילופי ידע בתחומי הטכנולוגיה המחקר הבטחוניים ויתכן שיתוף פעולה בתחומים אלה" – כך סיכם אתמול שר ההגנה המערב־גרמני מנפרד ורנר את ביקורו בארץ כאורחו של שר הבטחון יצחק רבין.

בעניין האפשרות של אספקת נשק גרמני לסעודיה אמר ורנר כי אין זו כרגע שאלה אקטית ועל־פי רוב תוסיף ארצו לדבוק במדיניות מגבילה של יצוא נשק, תוך התחשבות מיוחדת בצרכי הבטחון של ישראל.

שר הבטחון יצחק רבין, הגדיר את ביקורו של ורנר כציון דרך בטיפוח הבנה וביסוס שיתוף הפעולה העתידי בין שתי המדינות.

ורנר אשר הביע את התרשמותו מהשגיה של ישראל בשטחי המחקר הצבאיים הביע את אמונתו בכנותה של ישראל להמשיך את תהליך השלום.

שחמט

50 שנה לאליפות

מאת אליהו משר

בין המברכים בפתיחת אליפות ישראל הד־23 במספר היה האמן יוסף פורת, מי שהשתתף בתחרות בשנת 1936 והחזיק 6 פעמים בתואר של אלוף ישראל בשחמט.

בגלל אי שוכם בזמן של רב־האמן יהודה גרינפלד והאמן הבינלאומי יעקב מוריי מארה"ב נדחה המשחק ביניהם. גרינפלד אמנם הגיע ובמקום מוריי יצוות האמן עופר ברוק.

בסיבוב הראשון גבר רב־האמן יאיר קריידמן על אלוף הארץ אלון גרינפלד, יצחק ויגנר ניצח את אליהו שוויצלר, נתן בירנבוים גבר על ניר גרינברג, יוחנן אפק לא השלים את ארבעים המסעים בזמן הקצוב והפסיד לגד ריכליס. שמעון כגן ניצח את שאול רוזקוב המשחקים בין ולדימיר אלתרמן ויונה קוסשוילי ובין אילן מנור ומרק קוסליאר הסתיימו בתיקו.

בין הנשים הושגו התוצאות הבאות: ישראלה ויסברוד – גושה צרבנסקי 0:1; נועה טל – פרידה פרל 1:1; קרין נהון – תמי גולן 1:0; שלומית ודר – עטר כץ 0:1; מלכה שורץ – דורה אבציפולובסקי תיקו והמשחק מרים חימוביץ – פנינה זקרזסקי לא הסתיים.

במרכז הסיבוב השני היום בשעה 15.30 בכספריה המרכזית ביפו (ליד מגרש בלומנפלד) יפגשו: אלון גרינפלד עם מרק קוסליאר; יאיר קרידמן עם אליהו שוויצלר; גד ריכליס עם ולדימיר אלתרמן; יהודה גרינפלד עם אילן מנור.

הצבעה בהיכל התרבות – ביום השני של ועידת העבודה
צילום ישראל סאן

החלטת שרי הליכוד

(סוף מעמוד 1)

קורפו אף אמר „אחד בעד כולם וכולם בעד אחד".

שרון: נכונות מודעי להתפטר אצילית

יצחק שמיר פנה בפנייה נרגשת של הרגע האחרון אל ראש הממשלה לחזור בו מהחלטתו להעביר את מודעי מתפקידו כדי להציל את ממשלת האחדות הלאומית. „אם לא תחזור בך מהחלטתך עליך לדעת", אמר שמיר, „שהליכוד לא ישתתף בממשלה ובכך יקיץ הקץ על ממשלת האחדות הלאומית. העם והמדינה זקוקים להמשך קיומה של הממשלה".

שר המשפטים משה ניסים אמר, כי „אם ראש הממשלה ישתמש בסמכותו, העומדת בסתירה להסכם הקואליציוני, יפרשו כל שרי הליכוד, ופירושו של דבר פירוק הממשלה".

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון אמר, כי „נכונות שר האוצר יצחק מודעי להתפטר היא אצילית, אך אנו לא נקבל אותה. המערך מפר הפרה גסה של ההסכם. זה מעשה שמעיד על עויינות".

יצחק מודעי סרב לומר כיצד ינהג אחרי החלטת שרי הליכוד. הוא הדגיש, כי בכל מקרה לא ייעץ לשמיר את מי למנות למחליפו בתפקיד, אם בכל זאת יישאר הליכוד בממשלה.

זמן קצר אחרי ישיבת שרי הליכוד התכנסה סיעת הליכוד בכנסת ואימצה את החלטת השרים (ר' ידיעה נפרדת).

פרס שמר על שתיקה

הדיווח על דבריו של יצחק מודעי במסיבת העיתונאים נמסר לראש הממשלה פרס בוועידת מפלגת העבודה, שבה עשה את כל יום אתמול, בפתק שרשם יועצו לענייני תקשורת. נציגי אמצעי התקשורת עטו לעברו, בשורה הראשונה ב„היכל התרבות", אך פרס סרב להגיב.

שרי מפלגתו, לעומתו, לא דחו פניות לתגובה. מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, היה זהיר אתמול והביא בחשבון את האפשרות ששרי הליכוד עוד ישנו את עמדתם. לדבריו, „התפטרות מודעי היתה התפטרות טקטית וכל כוונתה היתה ליצור על מודעי להציגם מצד הליכוד להישאר".

שר הביטחון יצחק רבין אמר, כי „הכדור נמצא במגרש של הליכוד. אם לא יקבלו שרי הליכוד את החלטת ראש הממשלה להעביר את שר האוצר מתפקידו ויפרשו בעקבותיו, יהיו אחראים לפירוק הממשלה".

שר הכלכלה גד יעקבי סבר אף הוא שהודעת מודעי נועדה ליצור עליו לחץ של שרי הליכוד ולהסיר את האחריות ממנו.

שר המשטרה חיים בר־לב אמר, כי „השר מודעי הסיק את המסקנה הנבונה, ואני חושב, שזו הדרך המכובדת לסיים את המשבר שנוצר".

רבין קורא לבוטרוס ראלי

(סוף מעמוד 1)

לא רק מתכונת אחת

שר הבטחון דיבר גם על הסדרי־ביניים שיובילו לפתרון קבע, בעיקר כמובן, בגיזרה המזרחית. „איני סבור שאנחנו חייבים להיות צמודים רק למתכונת אחת של הסדרי ביניים – זו שנקבעה בהסכמי קמפ דייוויד כתכנית האוטונומיה – אלא לגלות גמישות" – אמר השר אשר הוסיף כי „צריך למתוק מהקלסיקות שלנו. את הנושא להמתין לטלפון, אלא ליטול את הטלפון ולטלפן. ראש הממשלה [illegible] ביניים אין היענות, אל נתייאש, אל נהיה קצרי סבלנות".

שר הבטחון הדגיש, שגם להבא תוסיף הממשלה להעביר לידי תושבי השטחים את ניהול ענייניהם ברשויות המקומיות ובניהול עניינים מרכזיים, כמו חינוך, בריאות, חקלאות ותעשיה – במסגרת הממשל הצבאי והמינהל האזרחי.

ראלי: לב הבעיה – הפלשתינאים

בוטרוס ראלי נאם אמש בוועידה באנגלית ובערבית. הוא לא התייחס, כאמור, לפניית שר הביטחון לסיים את ניסוח שטר הבוררות בוויכוחים הדדיים, אך התמקד בנאומו על המאמצים לחיזוק השלום.

„מפלגת השלטון, בהנהגת מובארק מאמינה בשלום ובהשקעת מאמצים להשגת מטרה זו", הדגיש ראלי. „חשוב שכל המתנגדים ושוחרי השלום יישבו יחד כדי להקים את הבריות ולשבור את חומת הקיצוניים. משמעו „יש" בעולם הערבי כמו בישראל, ויש קיצונים אצלנו ואצלכם".

שר המדינה המצרי הדגיש, כי לב הבעיה „היא הבעיה הפלשתינאית. שלום לא יחזיק מעמד ללא פתרון הבעיה הפלשתינאית והגדרת זכויותיהם של הפלשתינאים, שיפור האווירה והאיכות־חיים של הנתונים תחת שלטון צבאי" – אמר ראלי.

פינה חמה ללב"י

השבוע:

★ התרומה הגבוהה: מעזבונה של המנוחה לאה גוטליב ז"ל. 6,890 ש"ח

★ התרומה המרגשת: גברת יהודית גלעד במלאת לה 90 שנה תרמה 135 ש"ח באמצעות קבוצת דגניה א' עמק הירדן.

★ התרומה הצעירה: תלמידי הפנימיה של המכינה המרכזית לישיבת בני עקיבא תרמו מפידיון „שוק פורים" שערכו. 100 ש"ח.

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

כל בוקר עם עיתון דבר הוא בוקר טוב.

„דבר" של היום הוא דבר חדש. המלץ עליו בפני ידידך.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	2 – 10	[illegible]
אמסטרדם	4 – 8	[illegible]
בואנוס איירס	19 – 25	[illegible]
הלסינקי	1 – 6	[illegible]
הונג קונג	22 – 25	[illegible]
וינה	11 – 24	[illegible]
ז'נבה	4 – 15	[illegible]
טוקיו	10 – 22	[illegible]
טורונטו	5 – 9	[illegible]
יוהנסבורג	12 – 27	[illegible]
לונדון	3 – 10	[illegible]
ליסבון	4 – 11	[illegible]
מדריד	8 – 10	[illegible]
מונטריאול	5 – 9	[illegible]
ניו־יורק	12 – 24	[illegible]
סאן פאולו	20 – 25	[illegible]
פאריס	5 – 9	[illegible]
פרנקפורט	7 – 13	[illegible]
ציריך	5 – 12	[illegible]
ריו דה ז'נרו	20 – 22	[illegible]
שיקאגו	6 – 15	[illegible]

swissair

פצועי האוטובוס עדיין בביה"ח

3 מפצועי התקפת התבערה על האוטובוס קו 25 בירושלים, עדיין מאושפזים בבית־החולים הדסה־עין־כרם. רחל שוילי פצועה באופן בינוני ושוכבת מכווית בפניה ובידיה. היא נמצאת ביחידה לטיפול נמרץ. שני האחרים הם אחרי ניתוחי [illegible] גם כן בידיים ובפנים [illegible] שנכווה בחלק העליון של ראשו.

בידי המשטרה עוד אין כמה עצורים, אך החקירה מתמקדת בעיקר במישור המודיעיני.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
פלישקו איטקה
ההלויה תתקיים היום, יום חמישי, 10/4/86 א' בניסן תשמ"ו בשעה 15.00 בבית העלמין בקבוץ גבעת השלושה
המשפחה
ובית גבעת השלושה

יחד עם המשפחה
אנו אבלים על מותו של חברנו
משה ונונו ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף חיפה העיר
ההנהלה והעובדים

לחברנו שלום עדני
אתך באבלך על פטירת
אביך ז"ל
מועצת פועלי רמת־גן
והעובדים

לחברתנו אסתר רחמינוב
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

למשפחת גולדנר
ולבנק קונטיננטל
השתתפותנו הכנה באבלכם במות
משה גולדנר ז"ל
מנכ"ל בנק קונטיננטל
מנהלת כור מזון בע"מ
ורד הגליל תעשית שוקולד וממתקים בע"מ
מפעלי כור מזון

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
משה בן־דב
ההלויה תתקיים היום, יום חמישי א' ניסן תשמ"ו 10.4.86 בשעה 3 אחה"צ. היציאה מבית המנוח, רח' אביב 11. עפולה לבית העלמין בעפולה.
יושבים שבעה מבית הבת בחיפה.
נא להימנע מביקורי נחומים.
המשפחה

אבלים על מותו של חברנו
חיים בוירסקי
המשפחה
ובית עין חרוד מאוחד

אתמול בכנסת

טובה צימוקי

4 ח"כים בסיום מושב החורף

באופן מפתיע הסתיים אתמול מושב החורף של הכנסת כשעה לאחר תחילת הישיבה האחרונה; לישיבה האחרונה של המושב מתוכנן היה סדר יום עמוס בבחינת „לנקות שולחן", אולם ועידת מפלגת העבודה וישיבת ועדת הכנסת הותירו מליאה כמעט ריקה מאדם. ובעוד הכל ממתינים בדריכות להחלטת ישיבת ועדת הכנסת בקשר להצעת אי־האמון ובמסדרונות מגלגלים ספקולציות באשר לתוצאות מהלכו של מודעי, החל הדיון בהצעות לסדר יום, אולם אף שר לא נכח במליאה כדי להשיב על ההצעות והיו"ר ח"כ חייקה גרוסמן עברה להצעה לסדר יום האחרונה שנושאה מינויו של אריה דרעי למנכ"ל משרד הפנים. ח"כ יוסי שריד שאמור היה להעלות את ההצעה לא נכח גם הוא שכן השתתף בדיוני ועדת הכנסת.

ח"כ גרוסמן עברה להצעת החוק בענייני ספנות. מציג ההצעה ח"כ אוריאל לין אף הוא לא נכח. גם לשאילתות שהועלו בנושא הבא לדיון – לא היה מי שישיב שכן כל השרים לא נכחו בבנין. ואז הניפה חייקה גרוסמן בפטיש היו"ר והודיעה „חברי הכנסת, אם אין אף אחד מבין המציעים של ההצעות לסדר היום, אנחנו נועלים בזה את הישיבה ואת המושב של הכנסת". כאן החלה סערת רוחות תוך חילופי דברים.

ח"כ פנחס גולדשטיין מהליכוד התפרץ לעבר גרוסמן: „גברתי, ועדת הכנסת יושבת כעת על נושא מסוים". „מרדכי וירשובסקי, שינוי: „היא יכולה לשבת עד מחר". גרוסמן: „אני מצטערת, ח"כ גולדשטיין קיבלתי סדר יום חתום ע"י יו"ר הכנסת וכתוב שאין להוסיף על סדר היום סעיף כלשהו ללא אישור הנשיאות". פנחס גולדשטיין: „גברתי, אבל תרשי לי להעיר". גרוסמן: „לא אתה לא יכול להעיר לי שום דבר". פנחס גולדשטיין: „את יכולה לתת לי לדבר. תסגרי את הישיבה בעוד דקה. מה זה בכוחה" גרוסמן: „אתה תצוף". היו"ר גרוסמן הכריזה על נעילת הישיבה.

יו"ר הכנסת לשעבר מנחם סבידור ישב על אותה עת ביציע והביע תמיהה. סבידור סיפר כי הגיע כדי להקשיב לנאום היו"ר בישיבת הנעילה: „לא היה תקדים לזה שהיו"ר לא נשא נאום בישיבת הנעילה".

היין במליאה

בדיון על מפעל מנועי בית שמש אמר ח"כ רן כהן (ר"צ) כי החלטת ועדת השרים לכלכלה שלא לסגור את המפעל היא אחיזת עיניים ונעשתה רק בלחץ אווירת הבחירות המתקרבת: „מדינת ישראל אינה יכולה לוותר על בית שמש ועל המפעל. לא מתקבל על הדעת שהמפעל ימשיך לעבוד בתנאים כאלה". – אמר ח"כ כהן.

ח"כ ויקטור שם טוב ממפ"ם הצטרף לרן כהן ואמר כי יש לברך על החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה שלא לסגור את המפעל אך יש לקבל ההחלטה בספקנות מסויימת לאור ביצוע החלטותיה הקודמות של ועדה זו ולאור האפשרות כי המפעל יועבר לידי כונס נכסים כפי שהציע שר האוצר. ח"כ מרים גלזר־תעסה (ליכוד) טענה כי כשם שהממשלה החליטה לבוא לקראת מפעלים במצוקה כמו במקרה של „סולל בונה", „כור" ועוד כך חייבת הממשלה להציל את מנועי בית שמש ע"י מתן עזרה ראשונה ודחופה לטווח קצר.

ח"כ אריאל ויינשטיין (ליכוד) שהעלה את ההצעה על אי הקמת מפעל תע"ש בשומרון הדגיש כי המפעל באריאל בו הושקעו 7 מיליון דולר ניצב ריק. לדבריו הישוב אריאל הוא מקום שהכל רוצים לפנות – ולכן יש להקים את המפעל לאלתר. באין שר לענות על ההצעה היא הועברה לועדה.

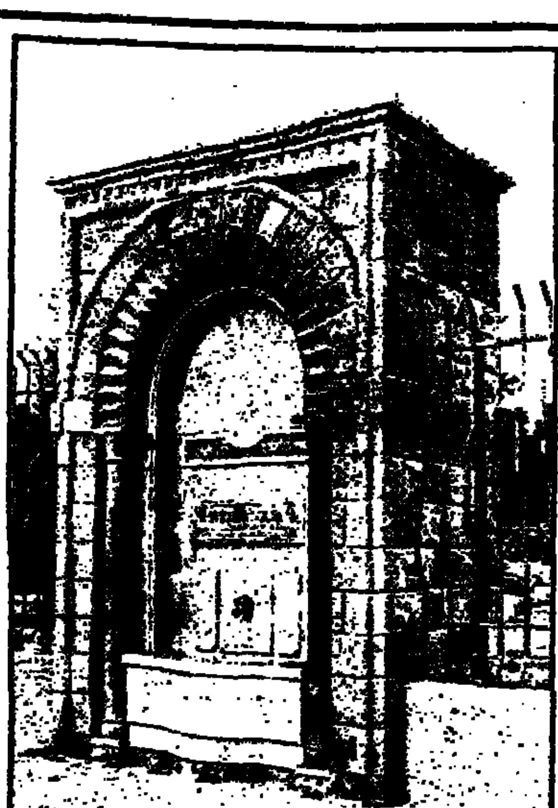

רהט על שם דודו, הוא רב־אלוף דוד אלעזר, הרמטכ"ל התשיעי של צה"ל, הושלם בימים אלה, במלאות עשר שנים לפטירתו, בתחום מוזיאון הארץ בת"א, וייחנך ביום ב' הקרוב. הרהט – מתקן שתיה לעוברי אורח – הוא ברמות ה„סביל", שכמותו בנו רבים בארץ בתקופת שלטון הממלוכים והעותומנים

ההצעה: אוטובוסים מפרקיים למצרים תמורת הספקת נפט

מאת משה גבע, סופר „דבר"

פניה לשר האנרגיה משה שחל, לנצל את השפל העולמי במחירי הנפט, כדי לשכנע את מצרים לרכוש בארץ אוטובוסים מפרקיים המורכבים במפעל „הארגז" – העלה מנכ"ל המפעל שלמה ברכה. הוא מציע שהמצרים ירכשו את האוטובוסים המפרקיים במסגרת קניות־גומלין תמורת רכישות הנפט של ישראל.

לדבריו הרכישה עשויה לפתור את בעיית ההסעה ההמונית במצרים ומצד אחר תתרום לפיתוח הענף בארץ ולקליטת 300 עובדים נוספים במפעל.

ברכה טוען שחברתו יכולה להתמודד עם מחירי האוטובוסים של המתחרים האירופיים ושלאחר תקופת התארגנות קצרה, יהיה באפשרותה לייצא למצרים כ־50 אוטובוסים בחודש.

מחירו של אוטובוס מפרקי בארץ (ללא תוספות מיוחדות) הוא כ־100 אלף דולר, אך ניתן למוכרו גם במחיר נמוך יותר אם הקונה מזמין את הדגם הפשוט ביותר.

חברת הארגז מוכנה, אם המצרים ידרשו זאת, לא למכור את האוטובוסים עם סימן ההיכר של המפעל בארץ, אלא להסוות את המקור.

„להסתייג מאופן השגת אוסף דיין למוזיאון"

מאת צבי אילן סופר „דבר"

בקשה ממנהל מוזיאון ישראל לפרסם „הסתייגות כלפי הדרך הבלתי־חוקית בה הושגו רבים מהמימצאים בקטלוג, בתצוגה ובטקס־הפתיחה של תערוכת אוסף דיין", כלולה במכתב ששלחה אליו אגודת הארכיאולוגים, עם העתקים לשר־החינוך ולראשי המוסדות הארכיאולוגיים בארץ. הסתייגות זו, נאמר במכתב, תהיה צעד ראוי מבחינה חינוכית.

[illegible] ששם התערוכה „איש וארצו" וצילום ארונות הזהב מדיר אל־בלח (שנרכשו בידי דיין) על ההזמנה לתערוכה נותנים לגיטימציה לדרך ריכוז האוסף. הוא אמר שאין די בהודעת התמיכה של המוזיאון בקריאת האגודה נגד שוד העתיקות ובהגברת הפעולה לשמירתן, אלא יש צורך בהסתייגות מפורשת.

קרא מחר ב־ ידיעות אחרונות

משבר מודעי: כך זה התחיל וכיצד זה ייגמר
מאת ישעיהו בן־פורת, שלמה נקדימון, בינה ברזל

ועידת העבודה בצל המשבר
מאת אורלי אזולאי־כץ

פתרון סיכסוך ישראל־ערב – האלטרנטיבות
מאת שלמה גזית

מינהל מקרקעי ישראל: מדוע לא חוקרים
מאת מרדכי גילת ומרסל זוהר

אגו
ירון לונדון, אחרי „זה הזמן" עם טומי לפיד
מאת יהודית אוריין

אחרי מאדונה
שארדיי, מכבת הפופ הלוהטת ביותר באירופה ובארה"ב
מת בי.די. ריד/שירות „טיים"

כל החיים לפניו
מוטה עצמון, האיש שרוצה לקנות את צים
מאת אריה אבנרי

לאחר מעשה
אוסף דיין מוצג במוזיאון ישראל, על רקע מחאת הארכיאולוגים
מאת עמנואל בר קדמא

תעודת כושר
מה עושה המוסד הרבני לבתי המלון
מאת צבי זינגר

יהורם גאון, צד א'
תקליט חדש ליהורם גאון – ברקע, משפט המרושין הסנסציוני
מאת רונית ורדי

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: אסא כשר על דת ומלחמה ★ ראיונות עם סופרים אורחים בישראל

„השקל שלך"

המסר הכפול של יצחק מודעי

מאת טוביה מנדלסון

„אני משוכנע שהעם אינו רוצה בכך", אמר יצחק מודעי, „אבל אם ראש הממשלה שמעון פרס רוצה בכך – אחזיר לו את תיק האוצר ותהיה זו תרומתי לעם ולמדינה". כאשר יותר אף הוסיף, בהשיבו על השאלה אם ימשיך לכהן כשר בממשלה: „לא אהיה חבר בממשלה".

יצחק מודעי הפתיע. לא רק את עשרות העתונאים הצלמים – זרים ומקומיים – שזומנו בפתאומיות ובדחיפות למסיבת עתונאים בלשכתו במשרד־האוצר בירושלים. הודעתו הקצרה הדרמטית, שהועברה בשידור חי ברדיו, ושנמסרה פחות כיממה אחרי הודעה לא פחות דרמטית של ראש הממשלה במושב הפתיחה של ועידת מפלגת העבודה, נתנה תאוצה למשבר הממשלתי. כמעט בו־זמנית עם הודעת מודעי התחיל שר־החוץ יצחק שמיר בהתייעצויות טלפוניות עם שרי הליכוד.

כשנשאל מודעי במסיבת העתונאים אם נועץ ביצחק שמיר או מסר לעיונו המוקדם את תוכן ההודעה, הוא השיב בשלילה. ההערכה הראשונה: מודעי השליך שתי כפפות, לשתי המפלגות הגדולות: שמעון פרס נקרא על ידי יצחק מודעי לעמוד בדיבורו ולפטרו מן הממשלה, ואילו יצחק שמיר נדרש להביא את מפלגתו בתוך שעות לידי הכרעה: התייצבות מאחורי מודעי, אפילו במחיר פירוק הממשלה, או התייצבות מאחורי השאיפה להביא לביצועו של הסכם הרוטציה אפילו במחיר פירושו המעשי – ויתור על שירותו של יצחק מודעי במשרד האוצר ובממשלה.

תגובת שרי הליכוד איכזבה

את ההחלטה לכנס מסיבת עתונאים ולהודיע על נכונותו להחזיר לראש־הממשלה את תיק האוצר – במועד נמנע מלהודיע כי הוא מתפטר מתפקידו – קיבל מודעי אתמול בבוקר, בעקבות הופעתו של ראש הממשלה בכנס הפתיחה של ועידת מפלגת העבודה. דברי שמעון פרס שלשום העידו כי „פסק הזמן" שנקבע עד לישיבת הממשלה ביום ראשון אינו חל על נחישות ראש הממשלה להוציא מידי מודעי את תיק האוצר.

אך היה נדמה לא פחות חשוב בהחלטה האישית שקיבל מודעי: בעקבות נאומו של ראש הממשלה בוועידת מפלגת העבודה, ציפה מודעי להתייצבות מיידית וחד־משמעית של שרי הליכוד, ובראשם יצחק שמיר, מאחוריו. שמיר אמנם עזב את ועידת „העבודה" בכעס, אך, כפי שנודע, תגובתו ותגובת שרים אחרים בליכוד איכזבה את מודעי. כשבמקביל, הגיעו אליו ידיעות על כך, שכמה שרים בליכוד הביעו את התקווה שהוא, מודעי, ייקח את היוזמה לידיו, יודיע על התפטרותו ויציל על ידי כך את המשך קיומה של ממשלת האחדות הוא רתח מזעם והחליט לפעול, כמעט בלא כל תיאום עם עמיתיו בחירות או בליברלים.

„לא אהיה למכשול"

רק סמוך לשעה 10 הוחלט על כינוס מסיבת העתונאים. בתוך זמן קצר הגיעו ללשכת שר האוצר עשרות כתבים וצלמים. באווירה טעונה מתח, פתח מודעי את דבריו. הוא ראה את ההופעה של ראש הממשלה בוועידת העבודה, אמר „שקלתי בכובד ראש את המצב שנוצר. המדינה במצוקה וזה רגע של אמת. על כף המאזניים מונח האינטרס האמיתי של האומה מול כל אינטרס אחר מכל סוג שהוא", אמר מודעי והוסיף: „אחדות העם, קיומה של ממשלת אחדות לאומית והמשך המאמצים להבראת הכלכלה הם מעל לכל. אני לא אהיה למכשול ולא אפגע חלילה בצרכים עליונים אלה".

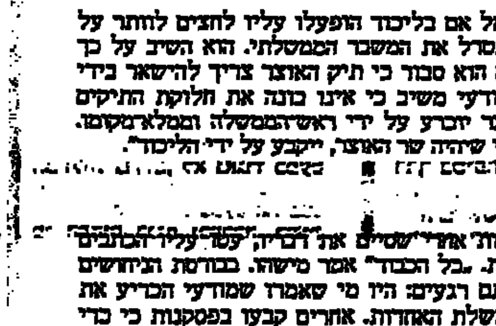

השר „המוכן להחזיר האוצר" יצחק מודעי במסיבת העתונאים הפתאומית בלשכתו (צילום יפפא)

מודעי נשאל אם בליכוד הופעלו עליו לחצים לוותר על האוצר כדי לנטרל את המשבר הממשלתי. הוא השיב על כך בשלילה. האם הוא סבור כי תיק האוצר צריך להישאר בידי הליברלים? מודעי משיב כי אינו בונה את חלוקת התיקים בממשלה. הדבר יוכרע על ידי ראש־הממשלה וממלא־מקומו. „אני מניח שמי שיהיה שר האוצר, ייקבע על ידי הליכוד". [illegible]

תרגיל

דקות ארוכות אחרי שסיים את דבריו, עטו עליו הכתבים וביקשו הבהרות. „כל הכבוד" אמר מישהו. בבורסת הניחושים קנו הכל באותם רגעים: היו מי שאמרו שמודעי הכריע את גורלה של ממשלת האחדות. אחרים קבעו בפסקנות כי כדי להבטיח את הרוטציה „הליכוד יזרוק אותו לכלבים". מודעי עצמו, פתוח מתוח ופורמאלי אחרי הסיום הרישמי של מסיבת העתונאים, נתבקש להסביר את „התרגיל" והשיב: „קיבלתי החלטה אישית. אין כאן שום תרגיל פוליטי". תרגיל או לא – יצחק מודעי הכתיב אתמול, אם לא את התוצאה הסופית, את קצב התפתחותו של המשבר הקואליציוני הנוכחי.

הדר חברה לבטוח בע"מ
רח' בן־יהודה 1–3 ת"א, טל. 03-642642
ת.ד. 1996 מיקוד 61019

הזמנה לאסיפה כללית שנתית

[illegible] 11 [illegible] 1956 [illegible] 11.25 [illegible]
(1) [illegible]
(2) [illegible] 31.12.1985
(3) [illegible]
(4) [illegible]
(5) [illegible]
(6) [illegible]
[illegible] 48 [illegible]

משה קציר
מנהל למנכ"ל, מזכיר
10.4.86

הדר חברה לבטוח בע"מ
רח' בן־יהודה 1–3 ת"א, טל. 03-642642
ת.ד. 1996 מיקוד 61019

הזמנה לאסיפה כללית יוצאת מן הכלל

[illegible] 30 [illegible] 11 [illegible] 1986 [illegible] 11.00 [illegible] 725,000,000 [illegible] 10,000,000,000 [illegible] 4,670,000,000 [illegible] 921,000,000 [illegible] 48 [illegible]

משה קציר
מנהל למנכ"ל, מזכיר
10.4.86

יומן ○ יומן ○ יומן

מסביב ייהום הסער ובאולם ועידה

מאת עליזה וולך

הודעה על מסיבת־העיתונאים של יצחק מודעי תפסה את מפלגת העבודה מכונסת בוועידתה ב„היכל התרבות". ראש הממשלה שמעון פרס ישב מול נשיאות הוועידה והקשיב

לובה אליאב חוזר הביתה – בחיבוק למזכ"ל ברעם.

צילום יונתן סלינגר

לדיון על שינוי שיטת הבחירות של נציגי המפלגה ברשימה לכנסת. יצחק רבין אירח בחדר שהוקצה לו את פייר מורואה, ראש ממשלת צרפת לשעבר, אורח בוועידה.

יועציו של ראש הממשלה האזינו למסיבת־העיתונאים המשודרת בקשב רב. משנסתיימה, מיהר ברוך אסקרוב אל פרס ותחב לידו פתק ובו תרשומת ההודעה שמסר מודעי. פרס הרכיב את משקפיו וקרא בפתק. הבעת פניו לא הסגירה את דעתו על הכתוב בו והוא תחב אותו לכיסו, סירב להגיב על הודעת מודעי ועמד בסירובו זה במשך כל שעות היום.

„איך אתה מסביר, שהנושא המעניין ביותר היום, הוא כניעתו של מודעי לתביעת ראש הממשלה [illegible] הוועידה על פי סדר־יומה וצירים רבים מגלים עניין מיזוג? נשאל מזכ"ל המפלגה, ח"כ עוזי ברעם.

„הצירים בוועידה התכוננו לכמה נושאים", השיב ח"כ ברעם. „הנושא שעבר כאן הבוקר מעניין אותי יותר מכל מה שנעשה בחוץ, כי הוא עשוי לשנות את פני המפלגה לטווח הארוך". אם לא היה העניין החיצוני היום, כל הכותרות מחר היו: מפלגת העבודה השתנתה".

הנושא שעבר אתמול בבוקר, כדברי מזכ"ל „העבודה", היה אימוץ ההחלטה, שלהבא ייבחרו המועמדים לכנסת בבחירות חשאיות־אישיות במרכז ובמחוזות, וההוא אף חולל הפתעה: הסתייגות התק"ם התקבלה, ובמקום ש־26 מועמדים ייבחרו במרכז ו־23 במחוזות – ייבחרו גם במרכז וגם במחוזות 23 מועמדים. במסדרונות הוועידה אמרו, שכל המחוזות התאחדו להגן על האינטרסים שלהם. הסתייגות נוספת שהתקבלה היתה הכללתו של יו"ר הכנסת ברשימה, מתוקף תפקידו, בנוסף על מזכ"ל המפלגה ומזכ"ל ההסתדרות.

החילו נבחר ואליאב הצטרף

בגלל מיקומה של הוועידה ב„היכל התרבות" רב הפיתוי להשוותה לאירועים האופייניים לאולם, ובעיקר, כמובן, הקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית. אנחנו נוותר על כך ונציין רק, שגם בקונצרט ההמוני שמנגנת מפלגת העבודה ב„היכל התרבות" יש הרמוניה.

אגב בית התזמורת, החדר של ראש הממשלה שמעון פרס הוא חדר המנצח ע"ש כוסקנין, ואילו ליצחק רבין הוקצה חדר הסולנים ע"ש ארתור רובינשטיין. בחדרים אלה בדיוק הסתגרו שניהם גם בוועידה הקודמת, שבה התמודדו על ראשות המפלגה. בתוך ביניים ממוקם חדר מזכ"ל המפלגה, ומזכירותיו מסייעות גם בידי ראשי המפלגה – בטלפונים (לכל אחד מהם טלפון עם קו נפרד), בהודעות ובאירוח האורחים מחו"ל, שראשי המפלגה נפגשים איתם.

כצפוי, לא היתה התמודדות על תפקיד יו"ר הוועידה, ולתפקיד נבחר ניסים זווילי, ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית. לא היתה התמודדות גם על ראשות הוועדה המתמדת וועדת המברכים. הוועדה המכינה נהפכה לוועדה המתמדת, וראשה, ח"כ דוד ליבאי, נהפך ליו"ר הוועדה המתמדת. לראש ועדת המברכים נבחר יו"ר בית־הדין העליון של המפלגה ברוך גייכמן.

אחרי ענייני הנוהל ולפני שנפתחו דיוני הוועידה הודיע ח"כ ברעם על הצטרפותו של לובה אליאב למפלגה, ויצחק בן־אהרן עלה „להמליץ" עליו. באולם „היכל התרבות" רעמו מחיאות הכפיים ולובה, נרגש, נשא את נאום „האני מאמין" שלו.

סמנכ"ל הביטוח הלאומי (חבר מרכז חירות) בעיתונאי

במסדרונות הוועידה נראה אתמול לפני הצהריים דוד מנע, סמנכ"ל הביטוח הלאומי ואיש מרכז „חירות". מנע לא הוזמן כאורח על־ידי אחד הצירים אלא נשלח מטעם עיתון „העיר" לכתוב טור אימפרסיוניסטי על ועידת המפלגה היריבה לשלו. מנע, שהוא עובד מדינה, לא חשב שיש סתירה בין השתייכותו הפוליטית ומקום עבודתו ובין התפקיד הזמני שהוטל עליו. לא שיכנע אותו גם הנימוק, שמיקי צולר, סגן־נציב שירות המדינה, גרש מוועידת המפלגה הליברלית את דבורה גנני, דוברת השר שריד, בטענה, שהיא עובדת מדינה ואסור לה להימצא באירוע מפלגתי.

ח"כ אורה נמיר נטלה יוזמה וטילפנה אל היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, כדי לברר אם „העיתונות החופשית" מקדשת את כל האמצעים. פרופ' זמיר יידע אותה, שעובד מדינה העושה עבודה פרטית (הלטורה) בשעות העבודה הסדירות שלו, חייב לקבל את אישור מעסיקו. טילפנה ח"כ נמיר אל מנכ"ל הביטוח

שלום לידיד – בליל הפתיחה.

צילום י.פ.פ.א.

הלאומי, ניסים ברוך, לשאול אם התיר לסגנו לעשות הלטורה זו.

ברוך הופתע מעצם העניין ולא הסתיר את מורת־רוחו ממנו. לפיכך ביקשה ממנו ח"כ נמיר, שיעיר את אוזנו של שר העבודה והרווחה משה קצב ויאיץ בו להבהיר למנע מה פסול במעשהו. אחרי־הצהריים לא נראה מנע ב„היכל התרבות". כנראה קיבל הבהרות.

אכזבה במזנון

ועידה תקינה היא בשורה רעה מאוד למזנון. צירים עסוקים בדיונים אינם מעבירים את זמנם באכילה, ומנהלי המזנון ב„היכל התרבות" ודאי מתקנאים בעמיתיהם ממזנון „גני אורנים" בבגרושי התערוכה לפני חודש.

במזנון „היכל התרבות" הכינו 1,000 סנדוויצ'ים, אך באי הוועידה, בעיקר הסדרנים העוקים את עמדותיהם במסדרונות, כילו רק במחציתם, ולא מפני שהם מעדיפים עוגות. גם הבצק המתוק ושאר דברי המתיקה לא היו מצרך מבוקש מדי, ואפילו בגלונים לא הגזימו צירי הוועידה: רק 2,500 כוסות קפה ובקבוקי בקבוקות קלים נמכרו ביום הראשון של הוועידה.

„מזל שארזנו את הסנדוויצ'ים באריזה המשמרת את טריותם", אמר אחד ממנהלי המזנון. „אפשר יהיה לאחסן אותם". צירים, ראו הוזהרתם, מה שלא אכלתם אתמול תאכלו היום.

צילום אילן אוסטרוייכר

צעירי יבנה בוועידה.

מאה שערים

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

אגו"ד ש	15950	5.0	+150	+1.0	+49.0
המסנות 0.1	1235	6985			-4794
המסנות א 0.5	920 תב	5021	-50	-5.2	-5099
בנק מסנות אש"ב	905	5007			+2458
כללי לא בהסדר	30000	86.0			+21.0
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אב אמנו	— הפסקת מסחר				
רבנות א 1.0	— הפסקת מסחר				
רבנות 5.0	— הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	3162	3264			+930
פ.י.ב.י. 0.5	3295	7615	-75	-2.2	-6357

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	80700	430	-1000	-1.2	-324
אידיבי ב 100.0	82000	3.0	-700	-.9	-7.0
אידיבי בב 2.0א	501000				-5.0
אגוד 0.1	60700	133	-85	-.1	-23.0
דיסקונט ב	104000	2.0	-800	-.8	-5.0
דיסקונט א	104000	94.0	-800	-.8	-82.0
דיסקונט שה ב	12271	300			+294
המזרחי ש	33490	420	-250	-.7	-503
המזרחי מ	33500	2.0	-300	-.9	-5.0
המזרחי שה 9	15400	300			+216
הפועלים מבכ	122000	1.5	-3000	-2.4	-1.1
הפועלים ש	55100	833	-168	-.3	-396
הפועלים מ	55200	150	-95	-.2	-51.0
כללי א 1.0	143000	20.0	+1000	+.7	+26.0
כללי אפ 9	138300				-2.0
כללי שה 5	107600				
כללי שה 7	6750	11.0	-100	-1.5	-11.0
בלל 100.0	35170	1040	+190	+.5	+994
בלל שה 9	48101	9.0			-9.0
בלל שה 11	13320	162			+212
מימון וסחר 1.0	48050				
מימון וסחר 5.0	24000		-200	-.8	-2.8

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	7730 תב	95.0	-859	-10.0	-207
לאומי משכנתא' ש	3610	403	+11	+.3	+327
לאומי משכנתא' מ	3630	150	+30	+.8	+299
כרמל ש	3850	348	-168	-4.2	-406
כרמל שה 1	2790	54.0	-10	-.4	-54.0
בנין כ' 5.0	5150	29.9			-24.1
פת משכ ש	970	1960	-10	-1.0	-383
משכן ב ש	1996	356	+6	+.4	+281
טבנאות 0.1	5340	66.0	-100	-1.8	-171
טפחות מבכ ש	12100	20.0	-200	-1.6	-20.0
טפחות רג ש	11150	43.0	-150	-1.3	-15.0
טפחות שה 1	7200	33.0			-17.0
טפחות שה 2	3540	94.0	-55	-1.5	-159
יעפור 1.0	1377	226	-73	-5.0	-387
יעפור 5.0	690 ם		-36	-5.0	-2409
מירב 1.0	3190	1353	+40	+1.3	+658

מוסדות מימון

שלמון א ש	337	7127	+2	+.6	+4133
החקלאות מבכ א	35500				
החקלאות מבכ ג	— לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	4230	30.0	-100	-2.3	-22.0
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר				
פת תעש בב ג	— לא נסחר				
פת תעש בב גג	— לא נסחר				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר				
פת תעש בב ד	— לא נסחר				
פת תעש בב דד	— לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	549 תב	972	-50	-8.4	-1821
תיירות בב	— לא נסחר				
כלל ליסינג א0.1	7994	72.0	-421	-5.0	-106
כלל ליסינג ב0.5	4649	120	+200	+4.5	+546
כלל לסינג אג"ח	11000	38.0	+290	+2.7	+182

ביטוח

ארדס 0.1	3973 תב	229	-441	-10.0	-249
ארדס א 0.5	2820	440	-80	-2.8	-232
בטוח משנה 0.1	800 תב	112	-68	-7.8	-627
בטוח משנה 0.5	337	4197	-1	-.3	-2932
הדר 1.0	2300	862	-70	-3.0	-358
הדר 5.0	1250	1731	-51	-3.9	-1033
הסנה ש	459	32324			-19751
הפניקס 0.1	1287 קו		+62	+5.1	+1508
הפניקס 0.5	828 *	1464	+34	+4.3	+1458
* ביצוע חלקי 97.60%					
המשמר-הראל 1.0	6200	33.0			-3.0
המשמר-הראל 5.0	2810 תב	200	-150	-5.1	-300
ירדניה 0.1	— הפסקת מסחר				
ירדניה 0.5	— הפסקת מסחר				
מנורה 1.0	6500	25.0	+88	+1.4	+19.0
מנורה 5.0	2695 תב	172	-300	-10.0	-188
סהר ג 1.0	3700 תב	289	-575	-13.5	-110
סקוריטס 0.1	2500	643	+20	+.8	+177
צור ש	1850	1437	+70	+3.9	+1840
ציון החזקות 1.0	16225 תב	5.0	+1475	+10.0	+8.0
ציון החזקות 5.0	3530 תב	102	-300	-7.8	-482

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרקאנא 1.0	3200	18.0	+4	+.1	+20.0
אינטרקאנא 5.0	1260	187	-50	-3.8	-187
אינטרקאנא אפ 1	800	222	+2	+.3	+65.0
מאיר עזרא 1.0	4120	85.0	-200	-4.6	-85.0
מאיר עזרא אפ 1	3900	8.0			+8.0
כתון 1.0	— הפסקת מסחר				
כתון 5.0	— הפסקת מסחר				
כלל סחר 1.0	4960	952			-207
קריסטל 1.0	4080	170	+170	+4.4	+60.0
רפק 0.1	29700 תב	2.7	-3300	-10.0	-2.7
רפק 0.5	7322	48.0	-128	-1.7	-40.0
שופרסל א 2.0	4080	374	-20	-.5	-125
שופרסל ב 10.0	2690	1514	-10	-.4	-659

שרותים

דלק ג ש	4630	3035			+208
הראל 1.0	2211 ם		-116	-5.0	-232
הראל 5.0	982	1.0	-10	-1.0	-1.0
ספנות הספקה 0.1	8800	7.0			+6.0
ספנות הספ' א0.5	3100	92.0	-100	-3.1	-94.0
קדור 0.1	— לא נסחר				
קדור 1.0	295	6085			+2155
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר				
מאגני עירונה 0.1	3240	378			-28.0
מאגני עירונה 0.5	1010	5107			-528
קונסורטיום 0.1	1039 תב	221	-115	-10.0	-281
קונסורטיום 0.5	665	1019	+30	+4.7	+1225
קופל 1.0	— הפסקת מסחר				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	9975	7.2	-25	-.3	-28.6
גלי זוהר 5.0	3000	20.0	+97	+3.3	+20.0
מלונות דן 1.0	3780 תב	134	-420	-10.0	-294
מלונות דן 5.0	2613	100	-86	-3.2	-305
חוף האלמוג 0.1	3975	569			+88.0
כגם 1.0	2546	26.5			+33.5
מלונות ירדן 1.0	2893	270			+43.0
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר				

מחשבים ושרותי מחשב

דטה מיכון 1.0	4300	739			-488
ת.י.ל.ן. 1.0	12525				+1.0
יעפא 1.0	3200 תב	148	+208	+7.0	+268
יעפא אפ 1	2800	73.0	-90	-3.1	-118
כלל מחשבים 1.0	4750	101	-245	-4.9	-143
מ.ל.ל. 1.0	7000	100			+45.0
מ.ל.ל. 5.0	3800	129	-200	-5.0	-129
מטה מחשבים 1.0	2330	10.0			-66.0
ניקוב מחשבים 1.	5616	52.0	+216	+4.0	+64.0
ניקוב מחשבים 5.	3000	90.0			-90.0
תים מחשבים 1.0	1640 תב	552	-100	-5.8	-1234
תים מחשב אפ 1	15660 תב	3.0	-1740	-10.0	-37.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אבדום בינוי 1.0	559 *	1060	-29	-4.9	-1506
* ביצוע חלקי 49.30%					
אבדום בינוי 5.0	406 ם		-21	-4.9	-1198
ארן מבנים 1.0	642	580	-11	-1.7	-619
ארן מבנים 5.0	312	1595	+2	+.7	+212
אחדים 1.0	4390	2223			-1588
אילון 1.0 בנה	399	4574			+205
אילון אפ 1	1480	718	-46	-3.8	-1213
אל-רוב 1.0	2777 תב	865	+362	+15.0	+979
אל-רוב 5.0	2502 קו		+119	+5.0	+675
אמבנים 1.0	1900	142	+20	+1.1	+116
אמבנים אפ 1	1502	50.0	-8	-.5	-16.0
אפריקה 0.1	35440	90.0			-11.0
אפריקה 1.0	25040	340	-360	-1.4	-275
ארזים 1.0	1002	525	-40	-3.8	-918
אלרן 0.1	1850	1146	-9	-.5	-1268
אלרן 0.5	1010 תב	846	-59	-5.5	-288
בן-יקר גת 1.0	3065	485			-21.0
ברנוביץ 1.0	3420	400	-180	-5.0	-251
ברנוביץ 5.0	2160 תב	288	-240	-10.0	-409
דנקנר 1.0	3400 תב	323	-200	-5.6	-528
דרוקר 1.0	450	1955	-10	-2.2	-3044
דרוקר 5.0	310 תב	1084	-30	-8.8	-904
דרוקר אפ 1	284	984			-843
רדנר 0.1	5200	74.0	-44	-8	-104
רדנר 0.5	2630	170			-22.0
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	2510	2291			-915
גב-ים 0.1	3881	118	-159	-3.9	-387
גב-ים 0.5	2060	529	-100	-4.6	-1978
הכשרת הישוב 1.0	41450	76.0	-100	-.2	-69.0
ישפרו 0.1	2451	642			+262
ישראלום 1.0	— הפסקת מסחר				
ישרס 10.0	12210	159	+50	+.4	+32.0
כנף פיתוח 1.0	8526 *	57.0			+11.0
כלל נדלן 0.1	343	14054			+11803
לוםיד 1.0	2993 קו		+143	+5.0	+593
לוםיד 5.0	1250	300	-67	-5.1	-377
מ.ת.ם. 1.0	1692	543	+32	+1.9	+607
מאגני בניה 1.0	400	4758			-4695
מאגני בניה אפ1	348	2095	-1	-3	-3402
מודול בטון 1.0	— הפסקת מסחר				
מישאל 5.0 בנה	285 תב	6239	+21	+8.0	+5738
מגרב 5.0	565	1205			+114
מרי-לו 1.0	400	2280			-3544
מרי-לו אפ 1	4200		-178	-4.1	-32.0
ליבשטין 1.0	422 ם		-22	-5.0	-1270
ליבשטין 5.0	127.5	5086			-10123
לישפיץ 1.0	980	1698	-23	-2.3	-1131
לישפיץ 5.0	541	6216	-10	-1.8	-8259
נאות אביב 0.5	32000	59.0	+468	+1.5	+40.0
נכסי אחדים 1.0	7470	654			-28.0
סהר החזקות 1.0	8200	70.0	-100	-1.2	-95.0
סהר החזקות 5.0	5940	101	-260	-4.2	-62.0
סוללבונה מבכ א	— הפסקת מסחר				
סופי 1.0	4132 *	42.0	+40	+1.0	+43.0
* ביצוע חלקי 79.00%					
סופי 5.0	2442 תב	120	+222	+10.0	+145
עמר וקלע 1.0	660 תב	348	-40	-5.7	-611
קיסריה 0.1	1641	347			-336
קיסריה 0.5	820	1081			-331
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר				
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר				
ידגובין 1.0	2545	207			-207
ידגובין 5.0	1805	522			-6.0
יסקו מבוכ'	4669	152			-72.0
יסקו רג	4402	60.0			-100

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2700	240	-81	-2.9	-174
מטעי הדר 0.5	1399 תב	300	-155	-10.0	-395
אזורין 0.1	5510	170	-40	-.7	-95.0
כבי הדרים 1.0	1090	3602	-24	-2.2	-4041
פרי אור 0.5	2425	168	+24	+1.0	+194
פרי-הר 5.0	— הפסקת מסחר				

תעשייה

מזון וטבק

אסום 1.0	1021	208	+1	+.1	+60.0
אסלנטיק 1.0	— הפסקת מסחר				
אלדפרוסט 1.0	1485 תב	639	+135	+10.0	+971
אלדפרוסט 5.0	656 ם		-35	-5.1	-1939
אלדפרוסט אפ 1	840 קו		+35	+4.4	+61.0
זובק מב ש	3210	1233	+80	+2.6	+879
זובק מב מ	3180	1131	+20	+.6	+177
זנלבל 1.0	1010	265	-30	-2.9	-165
זנלבל 5.0	580	875	-20	-3.3	-425
פרי-זה 1.0	2309	1168	-121	-5.0	-1840
פרי-זה 5.0	1700	230			-12.0
טמפו בירה 1.0	12400	111	-508	-3.9	-64.0
טמפו בירה 5.0	8310	16.0	+10	+.1	+98.0
יצהר 1.0	1525	91.0	+20	+1.5	+101
יצהר א 5.0	802	520	+17	+2.2	+580
כן 1.0	9501	10.0			+26.0
כן 5.0	4700	23.0			-3.0
מגפרוסט 1.0	5850 תב	347	-650	-10.0	-389
עלית 0.1	12835 תב	147	-800	-5.9	-239
עסיס ב 0.5	31500 תב	112	-3500	-10.0	-114
שלמה אגגל 1.0	2080	357	-50	-2.4	-119
שמן מבוכ' ש'	4900	120	-1		-42.2

טקסטיל והלבשה

אירגו 1.0	680	1516	+30	+4.6	+1676
אופים 1.0	1701		-49	-2.8	-25.0
אשפת ברוך 1.0	1973	315	+30	+1.5	+60.0
אשפת ברוך 5.0	1185	440	+30	+2.6	+39.0
אמן 1.0	— הפסקת מסחר				
אמן אפ 1	— הפסקת מסחר				
ארגמן רג ש	9530	497	-70	-.7	-49.8
דלתא-גליל 1.0	4360	191			+205
דלתא-גליל א 3.0	3300	200	-30	-.9	-50.0
מטוירת מאחד 1.	1500	50.0	-49	-3.2	-82.5
מטוירת מאחד 5.	610	200			
מטוירת אפ 1	538 תב	200	-61	-10.2	-680
ויסלנו 1.0	3600	157	+100	+2.9	+228
ויסלנו 5.0	2680	279			-92.0
חדירון 1.0	3950	36.0	-200	-4.8	-56.0
ויקוח 1.0	6700	95.0	-170	-2.5	-108
ויקוח 5.0	4986 תב	241	-554	-10.0	-206
מיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר				

פיק-טוב אפ 1	— הפסקת מסחר				
לודזיה 0.1	1930 תב	179	-120	-5.9	-514
לודזיה 0.4	826	3658			-67.0
ליבנת 1.0	1030 תב	5980	-65	-6.9	-4671
בית גליק 1.0	510 תב	853	-41	-7.4	-694
מקל 0.1	21080 ם		-1110	-5.0	-22.0
מקס 0.5	7480	64.0	+100	+1.4	+133
עים 1.0	8900	71.0			-19.0
עים 5.0	4500	151			-165
עמקון 1.0	1970 תב	697	-150	-7.1	-383
פולגת א 0.1	8300	508	-100	-1.2	-230
פולגת ב 0.4	6030	1982	-120	-2.0	-1362
פוליגון א 0.5	6000	329	+225	+3.9	+414
פרגוד 1.0	1470	234	+50	+3.5	+309
גבור סבריגה בעמ	13790	79.0	-300	-2.1	-180
תפעש רוגוזין 1.0	2790	393	-40	-1.4	-595

מתכת ומוצריה

אוקסגון 5.0	1679	326	-88	-5.0	-183
אורדן 10.0	9430	73.0	-70	-.7	-336
אורדן 50.0	8400	125	-100	-1.2	-199
כבלים ש	11500	3.0	-57	-.5	-5.0
הוטכו 1.0	11200	50.0	+300	+2.8	+48.0
הוטכו 5.0	7480	110	+250	+3.5	+149
קופמאות פח 1.0	998	4540			-1308
קופמאות פח 5.0	670 תב	947	-45	-6.3	-2077
מורגן 1.0	545	800			-207
מורגן אפ א	451	176	-30	-6.2	-136
מתכת מרום 1.0	1540 תב	190	-170	-9.9	-76.0
מתכת מרום אפ 1	636	570	-35	-4.9	-982
כבלי ציון 1.0	2071	241			-270
כבלי ציון 5.0	807	2850	-15	-1.8	-3093
כבלי ציון אמבב	671	768	-29	-4.1	-239
קרעוני 1.0	732	1410	+22	+3.1	+1248
קרעוני 5.0	417	3755	-13	-3.0	-12341
מושתן 0.1	16500	35.0	+30	+.2	+120
מושתן 0.5	6700	35.0			-35.0
ערד 3.0	1520 תב	795	-136	-8.2	-2428
פקר פלדה 1.0	5145	367	+55	+1.1	+232
קיגב 1.0	1038	780	-44	-4.1	-541
קיגב 5.0	554	801	-25	-4.3	-1729
קליל 1.0	2830	104	-70	-2.4	-69.0
קליל 5.0	1467	46.0			+155
שלמות 5.0	2100	267	-31	-1.5	-339
תעשיות לכיש 1.0	970 תב	392	-100	-9.4	-552
תעשיות לכיש 5.0	500	320	-6	-1.2	-120

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	388000	24.0			-14.0
אלקו 0.1	3680 תב	75.0	-300	-7.5	-75.0
אלקו 0.25 ש	2510	527			+12.0
אלקו 0.25 מ	2500 תב	130	-200	-7.4	-130
אלקטרה 0.1	12680	40.0	-160	-1.3	-34.0
אלקטרה א 0.5	6000	47.0	-100	-1.6	-38.0
אלרון 3.0	375000	9.0	-7000	-1.8	-14.0
אריית 1.0	29900	317	-100	-.3	-90.0
כלל תעש אלקטרו	2635	3011			-2614
ספקטרוניקס 1.0	1735	556			-179
ספקטרוניקס 5.0	1049	1112	-11	-1.0	-1314
פריכטנגר 1.0	1652	306			+44.0
פריכטנגר 5.0	910	504	+35	+4.0	+325
ציקלון 1.0	3651	34.0	-112	-3.0	-77.0
ציקלון 5.0	1770	228	+10	+.6	+146
קנבשטיין אלק' 1.	3693	111			-157
קנבשטיין אלק' 5.	2625	150	+5	+2	+200
ת.א.ת. 1.0	3000 תב	431	-300	-9.1	-726
ת.א.ת. 5.0	1420	423			+42.0
ת.א.ת. אפ 1	12200	4.0			-6.0
תדיאה 1.0	5771 תב	184	-641	-10.0	-238

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בנין 1.	6110	520	-10	-.2	-382
אלקטל 5.0	6331 *	214	+63	+1.0	+26.0
* ביצוע חלקי 91.10%					
אקרשטיין 1.0	1490	678	-30	-2.0	-759
אקרשטיין 5.0	1192 ם		-63	-5.0	-2361
בטון תדיר 1.0	11200	14.5			+75.5
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר				
בר-סון 1.0	3200	67.0	+145	+4.8	+74.0
בר-סון 5.0	1004 קו		+48	+5.0	+1721
המסלול 1.0	— הפסקת מסחר				
המסלול 5.0	— הפסקת מסחר				
טרומאבטבס 1.0	6600				-5.0
טרומאבטבס 5.0	1980 תב	85.0	+176	+9.8	+92.0
מ.ל.ט. 1.0	1113 תב	244	-120	-9.7	-594
מ.ל.ט. 5.0	615 תב	170	+42	+7.3	+870
מודול השק בתעש	3000 תב	538	-489	-14.0	-1539
מוזאיקה ולמבן 1	— לא נסחר				
מוזאיקה ולמבן 5	— לא נסחר				

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	17750	51.0	-880	-3.2	-139
אלאגביב 200.0	3250	167	-15	-1.2	-240
גל תעשיות 1.0	8500	230			-48.0
גל תעשיות 5.0	4015	868	+40	+1.0	+712
דקסטר 1.0	3180	30.0	-15	-.5	-50.0
דשנים 0.1	12000	52.0	+365	+3.1	+48.0
דשנים 0.5	4155	1079			-1175
חיפה כימיקל 10.0	822	3652	-8	-1.0	-2715
טבע ש	51500	138	-1200	-2.3	-215
טבע אפ 4	47400	14.0			+4.0
ליבסקי 1.0	1132 תב	779	-126	-10.0	-1353
ים המלח 0.1	13840	1903	-200	-1.4	-1409
פטרוכימים 10.0	424	23106			-25811
מקסימה 1.0	6000	178			-94.0
מקסימה 5.0	2160	213			-302
נקה כמיקל 1.0	3120	55.0	-31	-1.0	-29.0
סנו 1.0	8940	199	+160	+1.8	+130
סנו 5.0	5565	170	+50	+.9	+133

קוים ביסיקל 1.0	5380	24.0	+100	+1.9	+85.0
ת.ג.ל. 1.0	1661 תב	164	-144	-8.0	-65.0
ת.ג.ל. 5.0	918	270	-4	-.4	-214
תיא 5.0	4690	29.0	-140	-2.9	-51.0
פרומארום 10.0	13620	199			-193
תרז א 5.0	3549	251	-40	-1.1	-351

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	3702 תב	7.0	-411	-10.0	-35.0
דפרון 5.0	2290				-1.0
ת.מ.ג. 1.0	2475 תב	304	+200	+8.8	+545
ת.מ.ג. אפ 1	2211	250			
יאה 1.0	4800	19.0	+60	+1.3	+9.0
לבידי אשקלון 1.	432	1130	-18	-4.0	-1486
לבידאשקלון אפ1	680	419			+31.0
מולט ב 0.5	20547 תב	11.0	-2283	-10.0	-19.0
מפעלי ניר 10.0	167500	62.0	-6000	-3.5	-101
סקאנדיה 1.0	1840 תב	270	+110	+6.4	+135
רים 0.1	3200	51.0			-56.0
רים 0.4	2020	500			-181
תעל ב 0.2	12310	210			+272

תעשיות שונות

אלומית 1.0	3028 תב	385	-222	-6.8	-352
אלומית 5.0	2312	35.0			+35.0
אבגין 1.0	2459	251			-32.0
אבגין 5.0	1365	490			-411
אבגין אפ א	700	1307	+40	+6.1	+1252
חמישה יחד 1.0	8550	103			+28.0
דיקה 1.0	4800 תב	35.0	-449	-8.6	-134
דיקה 5.0	2540	50.0	-59	-2.3	-10.0
ה.ג.פולק 1.0	6788	100	-10	-.2	-68.0
ה.ג.פולק 5.0	4050	302			-64.0

השקעות תעשיה

מרכזת ב 0.1	5800 תב	869	-330	-5.4	-774

הודעת מודעי על התפטרותו מיתנה ירידות השערים

[illegible]

כוד בכ' 1.0	5050000	1.0	-40000	-.8	-.8
כלל תעשיות 1.0	1528	10335	-22	-1.6	-5791
מאגרי טכנולוגיה	483	1343	-7	-1.4	-614
מאגריטכנו אפ 1	375	3765			+939

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוניקו ש	4480	365	-200	-4.3	-504
איידיבי פתוח 2.0	3560	2319			-182
אינקובה 0.1	1360	200			-164
אינקובה 0.5	705	151			-360
אלגר ש	5900	293	-28	-.5	-193
אלגר מ	5970	166	+20	+.5	+441
אלרן ש	2500	1409	-30	-1.2	-1230
אלרן מ	2540	298	+30	+1.2	+160
אמישר בכ' 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר				
גולת 1.0	1370	150			-150
חברה לישראל 1.0	6060	513	-40	-.7	-203
חברה לישראל 5.0	3470	348			-998
חלפסון 0.1	120955	12.0 תב	+10996	+10.0	+55.3
חלפסון 1.0 ש	27340	125			-118
אמצא א 0.5	9460	186	+120	+1.3	+219
פועלים השק ש	4086	634			-78.0
לאומי השק 0.1	3950	533	-50	-1.3	-800
דיסקונט השק ש	2090	3487			-2403
מזרחי השק ש	17595	322	-835	-4.5	-322
כור השק אגח 124	9800	10.0	-100	-1.0	-1.0
חירון 1.0	1800 תב	271	-200	-10.0	-236
חירון 5.0	772	3657			-221
יצוא ש	9450	419	-250	-2.6	-530
ירדן א 0.1	3011 תב	699	+260	+9.5	+2430
כלל ישראל 10.0	2200	900			+300
כלל ישראל 50.0	1730	57.0			-57.0
לנדיק 0.1	8318	24.0			-5.0
לנדיק 0.5	2500	303			+156
כנור 0.1	539	1999	-6	-1.1	-1496

מגור א 0.5	379	3051	-17	-4.3	-5052
עוז השק ב 0.1	2320 תב	207	+210	+10.0	+130
עוז השק ב 0.5	1050	118			-126
פז השק ש	19200	140			+43.0
פמה א 0.1	8075	365			-179
פמה 0.5	5830 תב	256	+220	+6.1	+1800
פריון ב 2.5	2830	797			+263
שחל סריכים 1.0	— הפסקת מסחר				
שחל סריכהפ ב	— הפסקת מסחר				
שחל סריכים שה 1	— הפסקת מסחר				

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר				
גליל טכנולוגיות	497	3653	-3	-.6	-6588

דלק ונפט

דלק חיפושים0ב.1	2650	401			-116
דלק חיפושים0ב.5	1300	1169			+1461
דלק נפט אפ 2	775	1802	+10	+1.3	+1465
פז חיפושי נפט	12000	223			-115
טראויל 1.0	1750	11.0	-40	-2.2	-11.0
טראויל 5.0	750	2160			-77.0
י.ב.א.ל. 5.0	1300	2236			-1929
מ.ב.ג. 1.0	1830	92.0	+9	+.5	+234
מ.ב.ג. 5.0	870	2171	+15	+1.8	+2125
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר				
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר				
טראויל ב 0.5	3743 ם		-197	-5.0	-269
נפטן אשר נפט 1.	265 תב	717	+20	+8.2	+1224
נפטן אשר נפט 5.	175.0 תב	2288	+16.0	+10.1	+15761
נפטן אשר נפט א2	448	276			-277
נפטא ש	1180000	1.0			

נסחרות במט"ח

בזיק מ	241		-4	-1.6	-160

שערי מטבע חוץ ביום 9.4.86

המטבע	השינוי	לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה
[illegible]	-0.005	1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52
[illegible]	[illegible]	2.11	2.21	2.11	2.21	2.11	2.21
[illegible]	[illegible]	0.62	[illegible]	0.62	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	-0.001	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.20
[illegible]	+0.001	0.17	0.18	0.17	0.18	0.17	0.18
[illegible]	-0.003	1.04	1.09	1.05	1.10	1.04	[illegible]
[illegible]	-0.016	0.98	1.08	1.02	1.10	1.02	[illegible]
[illegible]	-0.003	0.30	0.32	0.30	0.32	0.30	[illegible]
[illegible]	+0.004	0.89	0.93	0.89	0.93	0.88	[illegible]
[illegible]	-0.003	0.81	0.84	0.80	0.84	0.81	[illegible]
[illegible]	-0.013	4.06	4.31	3.88	4.25	[illegible]	[illegible]

דולר יציג: 1.4843 | דולר נוסעים: 1.7607 | דולר שחור: 1.62 – 1.630

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	529973.0	
ש4002	480000.0	
ש4003	470000.0	
ש4004	504700.0	
4.25% מלווה מדינה (שגא)		
ק-301 תשואה 4.23%		
4101	274.9	+1.6
ק-302 תשואה 3.86%		
4102	112.0	+.6
4103	107.4	+.5
4104	104.0	+.6
ק-311 תשואה 4.27%		
4201	94.7	+.6
4202	93.0	+.6
ק-321 תשואה 4.01%		
4301	103.3	
4302	98.4	+.1
4303	97.6	
4304	96.1	+.1
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201א תשואה 2.56%		
ש3601	31400.0	-134.0
ק-201ב תשואה 2.36%		
ש3602	29174.0	+16.0
ק-2027 א תשואה 2.51%		
ש3603	26977.0	-40.0
ק-202ב תשואה 2.50%		
3604	24237.0	+13.0
ק-203 תשואה 2.46%		
ש3605	22163.0	-45.0
ש3606	20882.0	-43.0
ש3607	19409.0	-41.0
ש3608	18368.0	-40.0
ק-204 תשואה 2.56%		
ש3609	17415.0	-119.0
ש3610	15706.0	-109.0
ש3611	15171.0	-108.0
ש3612	15025.0	-106.0
ק-205 תשואה 2.60%		
3613	14109.0	+14.0
ש3614	13542.0	+14.0
ש3615	12502.0	+13.0
ש3616	11444.0	+12.0
ק-206 תשואה 2.56%		
ש3617	10815.0	+100.0
ש3618	10263.0	+97.0
ש3619	9444.0	+90.0
ק-207 תשואה 2.62%		
ש3620	8897.0	+29.0
ש3621	8451.0	+28.0
ש3622	7621.0	+26.0
ק-208 תשואה 2.63%		
ש3623	7151.0	+64.0
ש3624	6869.0	+61.0
ק-209 תשואה 2.84%		
ש3625	6202.0	+3.0
ש3626	5736.0	+3.0
ש3627	5319.0	+3.0
ק-210 תשואה 2.75%		
ש3628	4922.0	+75.0
ש3629	4611.0	+71.0
ש3630	4359.0	+68.0
ק-211 תשואה 2.84%		
ש3631	3982.0	-52.0
ש3632	3750.0	-49.0
ש3633	3542.0	-47.0
ק-212 תשואה 3.06%		
3634	3076.0	-38.0
ש3635	2908.0	-36.0
ש3636	2858.0	-36.0
ק-213 תשואה 2.87%		
ש3637	2717.0	+42.0
ש3638	2529.0	+39.0
ש3639	2315.0	+37.0
ק-214 תשואה 2.74%		
ש3640	1923.0	+24.0
ש3641	1667.0	+21.0
ק-215 תשואה 3.15%		
3642	1449.0	+1.0
ש3643	1257.0	+1.0
ק-216 תשואה 1.68%		
3644	1244.0 *	+37.0
3645	1122.0 *	+33.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-341 תשואה 4.40%		
3826	89.9	+.9
ק-251 תשואה 3.71%		
3701	852.9 *	-25.2
ק-252 תשואה 3.90%		
3702	663.5	-13.7
ק-253 תשואה 3.57%		
3705	601.6	+12.2
3704	515.3	+10.6
ק-261 תשואה 4.00%		
3751	263.4	+5.2
ק-262 תשואה 4.18%		
3752	104.7	-1.9
3753	100.3	-1.8
ק-263 תשואה 4.02%		
3754	92.3	-1.0
ק-271 תשואה 4.16%		
3901	97.2	+1.7
3902	92.5	+1.6
3903	91.8	+1.6
3904	90.3	+1.6
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3106	244500.0	
ש3107	243812.0	+400.0
ש3108	231700.0	+100.0
ש3109	227660.0	+60.0
ש3110	226900.0	-700.0
ש3111	221100.0	-1000.0
ש3112	222000.0	+1500.0
ש3113	220510.0	+10.0
ש3114	214800.0	
ש3115	213000.0	
ש3116	205000.0	
ש3117	215150.0	+1500.0
ש3118	206500.0	+1500.0
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3201	176700.0	
ש3202	178200.0	
ש3203	175000.0	
ש3204	171400.0	
ש3205	169000.0	-1000.0
ש3206	165800.0	+100.0
ש3210	162200.0	
ש3211	161600.0	
ש3212	158900.0	
ש3213	152200.0	
ש3214	147200.0	+1500.0
6%		
ש3501	144600.0	
ש3502	142800.0	
ש3503	128200.0	
ש3504	126000.0	
ש3505	122000.0	
7%		
ק-701 תשואה 3.35%		
ש3521	122804.0	+70.0
ש3524	111189.0	+53.0
ק-702 תשואה 3.30%		
ש3522	118007.0	+67.0
ש3523	111467.0	+63.0
ק-703 תשואה 3.14%		
ש3525	109495.0	+608.0
ש3526	114188.0	+643.0
ש3527	111908.0	+632.0
ש3528	108956.0	+637.0
ק-704 תשואה 3.50%		
ש3529	107917.0	-395.0
ש3530	105395.0	-387.0
ש3531	105097.0	-403.0
ש3532	102019.0	-392.0
ש3533	101849.0	-406.0
ש3534	96038.0	-385.0
ק-705 תשואה 3.15%		
ש3535	96951.0	+55.0
ש3539	91334.0	+52.0
ק-706 תשואה 3.19%		
ש3536	96748.0	+531.0
ש3537	96638.0	+533.0
ש3538	90960.0	+502.0
ש3540	90777.0	+515.0
ש3541	87711.0	+499.0
ש3542	87585.0	+511.0
ש3543	83309.0	+488.0
ק-707 תשואה 3.50%		
ש3544	82761.0	-383.0
ש3546	80700.0	-385.0
ש3547	80513.0	-386.0
ש3548	80420.0	-385.0
ש3550	76207.0	-375.0
ש3551	75898.0	-377.0
ק-708 תשואה 3.60%		
ש3545	80299.0	-372.0
ש3549	75822.0	-364.0
ש3552	69563.0	-344.0
ש3554	69401.0	-361.0
ש3555	69401.0	-361.0
ק-709 תשואה 3.55%		
ש3553	69255.0	-256.0
ש3571	62642.0	-238.0
ק-710 תשואה 3.52%		
ש3556	66281.0	-290.0
ש3558	69097.0	-290.0
ש3559	66649.0	-281.0
ש3560	63062.0	-274.0
ש3561	62879.0	-275.0
ק-711 תשואה 3.50%		
ש3557	69700.0	+40.0
ש3572	63323.0	+36.0
ק-712 תשואה 3.34%		
ש3573	63256.0	+242.0
ש3574	58327.0	+224.0
ש3577	58270.0	+228.0
ש3578	53827.0	+211.0
ק-713 תשואה 3.45%		
ש3575	57934.0	+32.0
ש3576	57767.0	+32.0
ש3579	53305.0	+30.0
ק-714 תשואה 3.36%		
ש3580	49757.0	+28.0
ש3581	45243.0	+26.0
ש3582	41715.0	+24.0
ש3583	38760.0	+22.0
ק-715 תשואה 3.45%		
ש3584	36742.0	+84.0
ש3585	34826.0	+82.0
ש3586	31529.0	+75.0
ש3588	31478.0	+73.0
ק-716 תשואה 3.27%		
ש3587	31815.0	+132.0
ש3591	30248.0	+126.0
ש3592	30213.0	+126.0
ש3593	30161.0	+126.0
ק-717 תשואה 3.30%		
ש3589	28899.0	+173.0
ש3594	28746.0	+172.0
ש3596	27468.0	+168.0
ש3597	27373.0	+168.0
ק-718 תשואה 3.11%		
ש3590	28987.0	+57.0
ש3595	28815.0	+58.0
5% מלווה פיתוח המדינה (בדירה בשלה צמודה)		
ק-101 תשואה 3.60%		
ש2001	119298.0	+68.0
ש2002	118951.0	+69.0
ק-102 תשואה 3.00%		
ש2003	115779.0	+484.0
ק-103 תשואה 3.66%		
ש2004	115008.0	+151.0
ק-104 תשואה 3.50%		
ש2005	108360.0	-143.0
ש2006	108180.0	-160.0
ש2007	106094.0	-158.0
ק-105 תשואה 3.30%		
ש2008	109158.0	+443.0
ש2012	106815.0	+448.0
ש2015	104044.0	+451.0
ק-106 תשואה 3.55%		
ש2009	109841.0	+384.0
ק-107 תשואה 3.58%		
ש2010	109140.0	-327.0
ש2011	107021.0	-321.0
ש2013	106898.0	-335.0
ש2014	104160.0	-330.0
ק-108 תשואה 3.60%		
ש2016	104788.0	-161.0
ש2018	102042.0	-165.0
ש2021	98708.0	-168.0
ק-109 תשואה 3.80%		
ש2017	101014.0	-288.0
ש2019	100705.0	-300.0
ש2020	97755.0	-292.0
ק-110 תשואה 3.50%		
ש2022	92640.0	-1908.0
ק-111 תשואה 2.87%		
ש2023	94691.0	+1384.0
ק-112 תשואה 3.25%		
ש2024	87624.0	+50.0
ש2027	84490.0	+48.0
ש2031	78173.0	+45.0
ק-113 תשואה 3.32%		
ש2025	87999.0	-423.0
ש2026	87695.0	-426.0
ק-114 תשואה 3.10%		
ש2028	85098.0	+390.0
ש2030	80921.0	+382.0
ק-115 תשואה 3.45%		
ש2029	79837.0	+107.0
ש2033	73435.0	+102.0
ש2035	67381.0	+95.0
ק-116 תשואה 2.65%		
ש2032	79920.0	+44.0
ש2034	75518.0	+41.0
ש2036	69338.0	+33.0
ק-117 תשואה 1.24%		
ש2037	68317.0	+33.0
ש2052	59348.0	+30.0
ק-118 תשואה 2.90%		
ש2038	67672.0	+989.0
ש2040	65162.0	+980.0
2051	61648.0	+950.0
ק-119 תשואה 2.85%		
ש2039	64821.0	+1287.0
ש2041	61363.0	+1200.0
ק-120 תשואה 2.60%		
ש2053	ם 57273.0	-1667.0
ק-121 תשואה 1.52%		
ש2054	54382.0	+28.0
ש2056	50375.0	+26.0
ש2058	45873.0	+24.0
ש2060	42360.0	+22.0
ק-122 תשואה 2.27%		
ש2055	53475.0	+29.0
ש2057	49505.0	+26.0
ש2059	45029.0	+24.0
ק-123א תשואה -0.77%		
ש2061	35302.0	+429.0
ק-123ב תשואה -0.88%		
ש2062	33346.0	+16.0
ק-123ג תשואה -0.05%		
ש2063	30896.0	+15.0
[illegible]		
מ 17	108.0	-.3
מ 18	103.4	07/04
מ 19	106.7	07/04
מ 20	105.8	+.8
מ 21	106.1	+.1
מ 22	103.8	-.2
מ 23	96.8	+2.0
ש24	92.1	
ש25	96.1	06/04
ש26	93.0	-1.0
ש27	93.1	-1.0
ש28	95.8	-1.0
ש29	95.3	-2.6
ש30	98.6	-1.2
ש31	102.1	-.5
32	99.5	+2.5
33	105.8	-.3
34 מ"ג	100.0	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
מר"פ	203.9	
מר"פ	1165.0	
מופ-אלסינט	— הפסקת מסחר	
תדיראן 84	94.9	
תדיראן 85	400.1	
ת דסקי' 178	107.2	-.4
מימון 81	104.0	+4.0
"אדמון" צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-601 תשואה 4.30%		
סד' 2501	161.8	-2.0
סד' 2502	159.1	-1.9
סד' 2503	154.1	-1.9
ק-602 תשואה 4.22%		
סד' 2504	155.5	-1.8
סד' 2505	147.7	-1.7
ק-603 תשואה 4.26%		
סד' 2506	142.7	-1.7
סד' 2507	137.8	-1.6
ק-604 תשואה -0.35%		
סד' 2508	110.1	+2.7
"זימון"-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 6.10%		
7001	250.2	+.4
7002	242.6	+.4
ק-902 תשואה 6.22%		
7003	231.2	+1.3
7004	213.6	+1.3
ק-903 תשואה 6.59%		
7005	197.3	-6.6
ק-904 תשואה 6.65%		
7006	185.6	-.7
ק-905 תשואה 6.40%		
7007	174.6	+.6
7008	166.0	+.6
ק-906 תשואה 6.60%		
7009	159.7	-.6
ק-907 תשואה 6.65%		
7010	150.7	-.6
ק-908 תשואה 6.52%		
7011	147.4	-.2
7012	142.3	+.2
ק-909 תשואה 6.77%		
7013	133.3	-1.1
ק-910 תשואה 6.63%		
7014	116.6	-.5
ק-911 תשואה 6.67%		
7015	97.2	+1.1
7016	96.7	+1.2
7017	99.0	+1.2
7018	98.8	+1.2
7019	99.3	+1.3
7020	99.1	+1.2
7021	98.2	+1.2
7022	97.8	+1.2
ק-951 תשואה 6.90%		
7201	96.8	+.1
7202	95.4	+.1
"גלבוע" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 1.30%		
ש6101	12888.0	+84.0
ק-802 תשואה 1.70%		
ש6102	7720.0	-35.0
ק-803 תשואה 1.68%		
ש6103	6955.0	+24.0
ק-804 תשואה 1.79%		
ש6104	6425.0	-28.0
ש6105	6080.0	-27.0
ק-805 תשואה 2.80%		
ש6106	5833.0	-123.0
ש6107	5618.0	-119.0
ק-806 תשואה 1.85%		
ש6108	4115.0	-18.0
ש6109	3918.0	-17.0
ש6110	3854.0	-16.0
ק-807 תשואה 1.85%		
ש6111	3231.0	-14.0
ש6112	3185.0	-13.0
ק-808 תשואה 2.53%		
ש6113	3028.0	-62.0
ק-821 תשואה 2.34%		
ש6151	833.5	-.3
ש6152	798.8	+.2
ק-822 תשואה 2.55%		
ש6153	700.9	-3.0
ש6154	688.4	-3.0
ק-823 תשואה 2.51%		
ש6155	447.7	+1.9
ק-824 תשואה 2.58%		
ש6156	362.1	-.2
ק-825 תשואה 2.58%		
ש6157	268.0	+4.1
ש6158	253.9	+3.9
ק-826 תשואה 2.59%		
6159	218.1	+2.6
ק-827 תשואה 2.59%		
6160	208.9	+1.9
6161	197.4	+1.9
ק-828 תשואה 2.69%		
6162	176.3	-.8
ק-829 תשואה 2.69%		
6163	163.8	-.3
6164	157.2	-.3
ק-830 תשואה 2.70%		
6165	147.7	-.7
ק-831 תשואה 2.70%		
6166	139.8	-1.5
6167	136.8	-1.4
6168	134.7	-1.4
ק-832 תשואה 2.42%		
סד 6169	138.9	+2.7
ק-833 תשואה 2.74%		
6170	128.0	-2.6
ק-834 תשואה 2.48%		
6171	87.8	+.8
6172	87.6	+.8
ק-851 תשואה 2.05%		
6801	93.9	+2.2

שערי קרנות נאמנות

[illegible]

פק"מ נייד
השקעה כדאית
לטווח קצר בריבית משתנה
ריבית בפק"מ ל-7 ימים או ריבית במרווח קבוע מה פריים הגבוה מבין השניים
בנק לאומי

גם ב־1986 צפויה האטה בקצב הגידול של „תדיראן"

הרווח הנקי של החברה ירד ב־85 ל־5 אחוזים מהמחזור

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

גידול איטי במכירות „תדיראן" צפוי גם בשנת 1986: לאחר גידול של 3 אחוזים בלבד ב־1985 צופה החברה לגידול של 5 אחוזים במכירות השנה. ב־1985 הסתכמו המכירות ב־571 מיליון דולר והשנה הם צפויים לגדול לכ־600 מיליון דולר. החברה צופה לשינוי המגמה ב־1987.

הרווח הנקי של החברה הסתכם ב־1985 ב־28.3 מיליון דולר, זאת לעומת 46.2 מיליון דולר בשנה הקודמת. שיעור הרווח מהמחזור נסוג אף הוא והסתכם ב־5 אחוזים לעומת 8.3 אחוזים בשנה הקודמת. למעשה, רמת הרווח היא הנמוכה ביותר בארבע השנים האחרונות ומשתווה לרווח שהיה ב־1981, אלא שאז מחזור המכירות הסתכם בכ־340 מיליון דולר בלבד.

קיפאון ניכר גם ביצוא החברה: בשנת 1985 הוא הסתכם בכ־250 מיליון דולר, זאת לעומת 245 מיליון דולר בשנה הקודמת. השינוי המודגש על ידי החברה בתחום היצוא הינו הגידול המהיר ביצוא החברה בארה"ב, זאת על רקע של חולשה ביבשות אחרות, בעיקר בדרום אמריקה ומגמות פרוטקציוניסטיות באירופה. ב־1985 סגרה החברה את מפעלה בגרמניה שמכירותיו השנתיות הגיעו ל־25 מיליון דולר.

פיתוח השוק האמריקאי מתבטא בגידול ניכר במכירות ליבשת זו: 105 מיליון דולר ב־85 לעומת 62 מיליון דולר בשנה הקודמת. השנה צופה החברה למכירות בהיקף של בין 150 ל־170 מיליון דולר לארה"ב. ב־1982 הסתכמו מכירות „תדיראן" בארה"ב ב־20 מיליון דולר בלבד. רגש נוסף ביצוא מושם עתה בשוק היפני, לצורך כך נשלח ליפן, מי שכיהן כחבר ההנהלה בקבוצה משה פארן.

מנכ"ל „תדיראן" מציין חמש סיבות שגרמו לפגיעה במכירות וברווחיות: קיטון בהזמנות ובפעילות המו"פ של משרד הבטחון; קיטון בהטבות יצוא, בשיעור כולל של 9 המתבטא גם בהסדר מיכון לעסקות ארוכות טווח; הקפאת הנפקות המו"פ; הקפאת מחירי המכירה הדולר בהשוואה להתייקרות שכר ומסים; צמצום ויקור אשראי של הלוואות פיתוח והטלת הגבלות על אשראי בחו"ל.

החברה נערכה לקדם קשיים אלה ונקטה פעולות בכמה תחומים שתרומתם הכספית כ־35 מיליון דולר לשנה, מזה כחמישית מהקפאת השכר ואף הורדתו אצל הבכירים. בין הצעדים שננקטו: הקטנת היקף ההשקעות למחצית מרמת השקעות שנתית של כ־100 מיליון דולר נסוגה החברה להשקעות של כ־50 מיליון דולר לשנה, מספר העובדים בחברה הוקטן ב־1,000 עובדים (900 כבר פוטרו) ומספרם הכולל יגיע לכ־11,400; הוקפאו כל תוספות השכר; הוקפאו השקעות תשתית. החברה נמנעה מפגיעה בשיווק ובמו"פ, אם כי תקציב המו"פ יורד השנה ל־60 מיליון דולר לעומת 67 מיליון דולר בשנה הקודמת.

בהתייחסו להנפקות המו"פ של החברה ולציפיות המשקיעים לצמיחה גבוהה יותר בחברה ציין נאמן כי החברה לא חוותה את הירידה החדה בקצב גידול המכירות. עם זאת, אמר, התמלוגים מתבססים בעיקר על המכירות השוטפות ולא על הגידול בהם.

אשר לגיוסי הון לחברה ציין כי הם נבדקים בכמה מישורים: הכנסת שותף נוסף לחברה במקום ג'י. טי. אי., אשר יש בה עתה קושי לנוכח מצב ענף האלקטרוניקה והארועים סביב חברות מענף זה בישראל; יציאה לבורסה בארה"ב לגיוס הון מניות; הנפקת איגרות חוב בסכום של 50 מיליון דולר. התוכנית להנפקת אג"ח נבחנת באופן מעשי והחברה מקווה כי היא תקל בעתיד על ההליכים לגיוס הון מניות.

שכר 100 הבכירים 4,000 דולר לחודש

שכר הבכירים בחברת „תדיראן" שימש לאחרונה ליעד התקפה של העובדים, על רקע הקפאת השכר ופיטורי העובדים בקבוצה.

יגאל נאמן מסר אתמול נתונים סטטיסטיים בענין זה. לדבריו, השכר הממוצע של 100 העובדים הבכירים בחברה הינו 4,000 דולר לחודש. לגבי שכרו שלו ציין המנכ"ל כי היה מוכן לאמץ את השכר שצויין בתקשורת כשכרו, 7,000 דולר או יותר.

לגבי קבוצת המנהלים האמורה ציין נאמן כי שכרם הוקטן בין 10 ל־20 אחוז ומספרם צומצם בכ־15 והם מונים כיום 85 עובדים.

יגאל נאמן מנכ"ל תדיראן

הקצאת 125 מיליון דולר לחקלאים תסתיים עד סוף החודש

מאת דויד מושיוב

משרד החקלאות יסיים הקצאת 125 מיליון דולר כסיוע לחקלאים במצוקה עד סוף החודש. כזכור, החליטה הממשלה לפני כחודשיים לתת סיוע לחקלאים בסך 90 מיליון דולר ומהם 30 מיליון דולר בערבות מדינה. לאחר מכן החליטה הממשלה להוסיף לסכום זה 10 מיליון דולר. המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית החליטה להקציב למטרות הסיוע לישובים חקלאיים במצוקה סכום של 25 מיליון דולר ועל ידי כך הוגדל הסכום הכולל ל־125 מיליון דולר.

100 מיליון דולר מסכום זה מיועדים לפריסת חובות של ישובים חקלאיים. שני שלישים בסכום זה באים ממקורות ממשלתיים והשליש באמצעות הבנקים.

מחצית הסכום מיועד לפריסת חובות רחוקים לתקופה של 6 שנים ומחצית הסכום ייפרס ל־10 שנים. הריבית המשולמת על כספי סיוע זה היא ריבית „פריים" בתוספת של 1.5 אחוז בקירוב.

25 מיליון דולר אשר הוקצבו על ידי המחלקה להתיישבות הם בבחינת הקדמת תקציבי התיישבות ונועדו לאותם ישובים, אשר אושרו להם תקציבי התיישבות ועל סמך זה כבר התחייבו בהלוואות ממקורות אחרים.

הקריטריונים לחלוקת כספי הסיוע לישובים החקלאיים עובדו על ידי משרד החקלאות והמחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית. במסגרת הסיוע נכללו ישובים שהחוב שלהם עלה על מחצית היקף ייצורם הכספי.

62 מיליון דולר מסכום זה חולקו בהלך חודש פברואר לפי הפירוט הבא: 22 מיליון דולר לישובים המשתייכים לתנועות הקיבוציות; 10 מיליון דולר לישובי רמת הגולן; 11 מיליון דולר לישובי העמק בגליל העליון; 10 מיליון דולר לישובי בקעת הירדן ופרוזדור ירושלים; 9 מיליון דולר לישובי האיחוד החקלאי ומושבי חירות.

63 מיליון דולר הנותרים מחולקים בקרב ישובים חקלאים שונים המצויים במצוקה כלכלית לפי הקריטריונים שעובדו על ידי משרד החקלאות והמחלקה להתיישבות.

יצויין, כי סך החובות המעיקים הרובץ על ישובי ההתיישבות החקלאית נע בין 400 ל־500 מיליון דולר בקירוב. סכום של 125 מיליון דולר שחלוקתם הולכת ומסתיימת בשבועות אלה מקלים על ישובים רבים, אולם אינם פותרים את הבעייה העיקרית והיא מצוקת החקלאות.

בקרב ההתיישבות החקלאית המושבית בארץ קיימים משקים חקלאיים רבים אשר הן משרד החקלאות והן תנועות המושבים הגיעו למסקנה, כי יש לפרות את אמצעי הייצור שלהם. במשרד החקלאות מעריך, כי יש צורך לפרות כ־5,000 משקים כאלה במושבים. למטרה זו נדרשו סכומי כסף ניכרים אשר עדיין לא הוצעו, ולכן עדיין לא מתבצעת התכנית של פירוק משקים אלה.

מינויים במשק

★ יעקב בריק מי שכיהן עד כה כמנהל השיווק של חברת רבלון ישראל נתמנה למנכ"ל החברה במקומו של יוסף שטייניר הפורש מרבלון אחרי כיהן כמנכ"ל החברה במשך שמונה השנים האחרונות.

★ רואה חשבון אורי מזה מונה לתפקיד ראש אגף חשבונאות בקבוצת דיסה מיכון ומחשיר החברה.

★ ההיון לבנת, מנכ"ל חברת „תמיג" פורש מהחברה ובמקומו יכהן כמנהל כללי אריה עבבי.

★ אלחנן ברישנער התמנה כמנהל אגף הסברה ויחסי ציבור של מרכז הקבלנים והבונים בישראל.

★ יחיאל גוטמן מונה ליו"ר מועצת המנהלים של חברת „בהוסטון".

★ יהושע כהן מנכ"ל מלון השרון השייך לרשת בני מקבוצת הכשרת הישוב, נבחר לתפקיד יו"ר איגוד מנהלי בתי מלון. רדולפו כהן נבחר במקומו של ינוש דמן היו"ר הקודם אשר כיהן במשך 5 קדנציות והמכהן כיום כמנהל רשת מלונות נופש ישראל.

★ שמואל סבריין מונה בימים אלה למנהל מלון דן תל־אביב.

★ ויקטור ששון מונה להיות מנהל מלון דן פנורמה תל־אביב (אסטוריה לשעבר) שעסקת רכישתו על־ידי חברת מלונות דן הושלמה בימים אלה.

★ צבי גלזר התמנה בימים אלה לסגן מנהל מלון בזל בתל־אביב.

★ דן ביבר נבחר לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של חברת „יפאורה". יגאל ברמיאל התפטר מתפקיד מנכ"ל החברה.

★ שמואל בנאי נתמנה כמרכז המטה לייעול המשק הציבורי במשרד הכלכלה והתכנון.

★ אריה ברינר, לשעבר ראש החטיבה הבינ"ל, כור סחר בע"מ, סיים את תפקידו כיו"ר סקציה חברות היצוא הכלליות שליד איגוד לשכות המסחר ונשאר ליצג את הסקציה במסגרת מכון היצוא הישראלי. במקומו נבחר בני בברך איגוד לשכות המסחר בישראל.

★ דב כער, מי שעמד בראש פיתוח פרוייקט מטוס ה„אסטרה", מטוס המנהלים החדש של התעשיה האווירית – נתמנה כסגן־מנהל חטיבת ההנדסה.

★ שלמה הגרל, מנהל בקורת ענ"א בבנק לאומי נבחר כנשיא איגוד מבקרי ענ"א – ישראל.

★ ד"ר יגאל כוכבי מונה כמנכ"ל חברת „כלל מחשבים" וצורף כחבר במועצת המנהלים של החברה.

„דור" צופה 20 מיליון דולר חסכון מהוספת מתנול לבנזין

מאת משה גבע

המשק הלאומי יוכל לחסוך קרוב ל־20 מיליון דולר לשנה כתוצאה מהוספת מתנול בשיעור 3 אחוזים לבנזין למכוניות – מעריכה חברת „דור כימיקלים" בחיפה, המייצרת את המתנול ומשווקת אותו נסיונית ומזינים לתחנת דלק של „סונול" בחיפה. בסוף החודש יוחל בשיווק נסיוני בשתי תחנות דלק נוספות בחולון ובירושלים.

הנהלת החברה גורסת כי תחשיביה מצביעים על כך שעלות הייצור של המתנול נמוכה בכ־25 אחוזים מעלות הייצור של הבנזין. לדבריה, הוספת מתנול לבנזין יכולה להוריד את המחיר לצרכן ב־5 אחוזים. כל זאת, בתנאי שישראל תלך בדרכן של מדינות השוק האירופי המשותף, אשר החליטו לחייב את כל עשר המדינות החברות לשנות את תקן הבנזין ולהוסיף לדלק לפחות 3 אחוזים מתנול ללא צורך בסימון מיוחד על המשאבות.

בהנהלת „דור כימיקלים" חוששים כי סימון נפרד יאלץ את חברות הדלק שלא להוריד את המחיר לצרכן באותר שיהיה עליהן להשקיע במערכת לוגיסטית נפרדת הכוללת משאבות ומיכלי דלק מיוחדים.

בניסויים שנערכו על ידי הפקולטה להנדסת מכונות בטכניון עולה כי הוספת מתנול לבנזין תשפר את אוקטן הדלק ביחידה אחת ותפחית בצורה משמעותית את כמות אדי הדלק הבלתי שרופים ואת הפסולות המזהמים.

מבמינהל הדלק האחראי על התקינה בנושא, נמסר שהוספת המתנול לבנזין לא תשפיע בצורה משמעותית על המחיר לצרכן ויתרונה הוא בעיקר בהפחתת זהום האויר.

אנשי המינהל עוסקים בימים אלה בהכנת התקן החדש, אך לדבריהם אין לוותר בשום אופן על הסימון הנפרד של הדלק המהול במתנול. זאת כאחר שמחקרים הוכיחו שקיימים מספר סוגי רכב אשר לגביהם השמוש במתנול עלול להזיק ויש להתריע על כך בפני ציבור הנהגים על־ידי סימון מתאים בתחנות הדלק.

2270 מפעלים קטנים – באזורי פיתוח

2270 מפעלים קטנים ובתי מלאכה מסוגים שונים פועלים כיום באזורי הפיתוח בארץ. חלקם מייצרים מוצרי צריכה וחלקם הגדול מייצרים מוצרי תעשיה או מוצרים חצי מוגמרים. המפעלים נמצאים בערי הפיתוח, במושבים, בקיבוצים, במיגזר הערבי והדרוזי וכן ביישובי יהודים הפועלים ביהודה, שומרון וחבל עזה. כך עולה מסקר שנערך לקראת יריד המכירות הראשון של אזורי הפיתוח שייערך ערב חג הפסח באתר לב דיזנגוף. היריד מאורגן על ידי הנהלה ציבורית בראשותו של ישעיהו גביש – מנכ"ל קונצרן כור.

רוב היצרנים באזורי הפיתוח נתקלים בקשיים לשווק את מוצריהם לטווח המרוחק ממספר קילומטרים ממקום מגוריהם. הם אינם נעזרים בסוכנים ובסיטונאים ומבחינה כלכלית אינם מסוגלים לתת אשראי לרשתות שיווק, או לסוחרים. העדר תוסף פיננסי מונע מהם להתפתח ורובם מעסיקים בין 5–12 עובדים. רוב המפעלים ובתי המלאכה הם בבעלות משפחתית ועיקר הקושי שלהם, בנוסף לשיווק, הוא במימון – בעיקר בחדשים האחרונים, בגלל הריבית הרצחנית בשוק המקומי. חלק גדול מאד מהמפעלים ובתי המלאכה אינם מסוגלים, לכאורה בגלל היותם קטנים ואף אינם ערוכים לכך.

מטרתו של יריד המכירות של אזורי הפיתוח, שייערך במשך 4 ימים הוא לאפשר ליצרנים, בעיקר קטנים ובינוניים, להציג ולמכור את מוצריהם במרכז הקניות הגדול ביותר בארץ ולאתר „בהזדמנות זו סוכנים, סוחרים, משווקים ולהתקשר אף עם חברות וסיטונאים לצורך הפצת מוצריהם ושיווקם במרכזי הערים הגדולות.

משלחת מארה"ב תדון בארץ בהזמנות ל„מלחמת הכוכבים"

פוטנציאל היצוא הכולל לפרוייקט – כ־50 מיליון דולר

מאת משה גבע

אפשרות לחתימת חוזים עם ארה"ב בסכום של 3.5 מיליון דולר, בשלב ראשון מתוך פוטנציאל של 50 מיליון דולר – תיפתח בפני התעשיה עתירת הידע בארץ, במסגרת פרוייקט „מלחמת הכוכבים". המדובר בצעד ראשון לקראת השתלבות בפרוייקט „מלחמת הכוכבים" של ארה"ב שילובן עם משלחת המונה 24 מדענים ומומחים המייצגים את החברות המובילות בתעשיית החלל האמריקאית, המגיעים השבוע ארצה.

המשלחת, שתפגש עם נציגי המפעלים: „תדיראן", „אלביט", „אלישרא", „אל־אופ", „פיברוניקס" וכן עם נציגי המרכז למחקר גרעיני, רפא"ל ומכון ויצמן – תבחן את האפשרויות המקצועיות הקיימות בארץ במגמה לשתף גורמים מקומיים כקבלני משנה בפרוייקטים של מחקר ופתוח הקשורים לתכנית „מלחמת הכוכבים". הממשל האמריקאי הקציב השנה 5 מיליארד דולר לנושא זה, מתוך תקציב צפוי של כ־50 מיליארד דולר ב־5 השנים הבאות.

ביקור המשלחת בארץ, שהינו צעד ראשון לקראת שיתוף ארצות זרות בתכנית מלחמת החלל של הנשיא רייגן, מתבצע ביוזמת המכון ללימודים אסטראטגיים באוניברסיטת ג'ורג'טאון בוושינגטון. מנהלת אגף המזרח התיכון במכון, ד"ר ג'ויס סטאר, אשר יזמה את הביקור בארץ, אומרת שהדבר נעשה לקראת חתימת מזכר ההבנה הצפוי בחודש הבא, על־ידי יצחק רבין ושר ההגנה האמריקאי כספר וינברגר.

היהלומנים צופים השנה ליצוא בהיקף של 1.5 מיליארד דולר

מבקשים להגדיל הקצבות הסינדיקט ל־50% מרכישות חומר הגלם

מאת משה גבע

בקשה להגדלת ההספקה הישירה לארץ של יהלומים מסינדיקט היהלומים בלונדון העלתה משלחת של יהלומנים בפני משפחת אופנהיימר השולטת בסינדיקט.

המשלחת בראשותו של נשיא התאחדות היהלומנים דניאל לבציאל חזרה בימים אלה ארצה לאחר פגישתה החצי שנתית עם ניקולאס אופנהיימר. היהלומנים הישראלים רוכשים כעת ישירות מהסינדיקט רק כ־35 אחוז מכמות היהלומים המיועדים לליטוש בארץ.

כמות זו מתבטאת ב־350 מיליון דולר בשנה. יתר הכמות נרכשת באמצעות מתווכים באירופה, הסוחרים לעצמם פער תיווך בגובה של 2 אחוזים.

היהלומנים הישראלים שואפים לחסוך בתשלומי התיווך ובנסיעות התכופות לאירופה לצורך רכישת היהלומים. רצונם שהסינדיקט בלונדון יגדיל את הכמות לכדי 50 אחוז מן המסופקת לארץ מדי שנה. כמות זו תתבטא איפוא בכחצי מיליארד דולר.

כיום מצויים בארץ 15 יהלומנים המקבלים ישירות את היהלומים מהסינדיקט באנגליה. זאת בהשוואה ל־48 יהלומנים בתקופת הגאות של הענף בשנת 1970.

לאחרונה חודשה ההספקה הישירה לשלושה יהלומנים: „שחורך ובניו", „צוויבל ובניו" ויחזקאל גולדמן.

בנוסף לכך בקשה המשלחת הישראלית את הגדלת הספקת סוגי הגלם ליהלומים לארץ. לדבריהם, אם תיענה בקשה זו, יהיה אפשר להעסיק כ־300 עובדים נוספים בענף.

ראשי המשלחת הישראלית מקווים שהסינדיקט ייעתר לבקשותיהם. זאת מאחר שאופנהיימר טרח לציין באוזניהם שההתאוששות שפקדה את תעשיית היהלומים בארץ גרמה לשפור המצב בענף בעולם כולו.

מנכ"ל התאחדות היהלומנים צבי סוה, אמר שבחודשיים הראשונים של השנה עלה יצוא היהלומים של ישראל ב־32 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכם ב־272 מיליון דולר. בקראטים הסתכמה העליה ב־45 אחוז בהתאמה והתבטאה ב־616 אלף קראט. למרות שעורי גידול אלה מעריכה התאחדות היהלומנים שבסך הכל יגדל היצוא השנה ב־15 אחוז לעומת אשתקד ויגיע ל־1.5 מיליארד דולר.

גידול חד בנכסי קופות הגמל בקבוצת בנק דיסקונט

סך כל נכסי קופות הגמל שליד בנק דיסקונט: „תמר" „גפן" „שקמה" ו„קופה כללית לפיצויים", ליום 31 בדצמבר 1985, הגיע ל־2.1 מיליארד ש"ח (1.4 מיליארד $) לעומת 688 מיליון ש"ח אשתקד (1.08 מיליארד $).

חלקן של קופות הגמל שליד דיסקונט הגיע ל־21% מסך כל הצבירה בקופות הגמל הבנקאיות.

בשנת 1985 הצטרפו לקופות הגמל „תמר", „גפן" ו„שקמה" 50,000 חברים חדשים. מספר חברי הקופות ליום 31.3.86 הגיע ל־730,000 חברים, מהם 515,000 חברים ב„תמר".

הצבירה נטו מחברים ברבעון הראשון של 1986 גדלה במידה ניכרת והסתכמה ב־34 מיליון ש"ח לעומת 4.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בבנק דיסקונט מייחסים את ההתפתחות הנאה לניהול היעיל של הקופות וברווחיות הגבוהה לחברים הנובעת משיטת חלוקת הרווחים הבלעדית המתבססת על ה„ערך היומי" לכל הפקדה ומשיכה שאינה כרוכה בהפסדי פירות.

רשתות השיווק בהסתדרות מקפיאות השקעות וקבלת עובדים

מאת חיים ביאור

רשתות השיווק של ההסתדרות החליטו על האטה נוספת בקצב הפתיחה של סניפים חדשים, לנוכח המיתון בפעילות הכלכלית והקפאון הצפוי השנה ברמת השכר הריאלי.

המנכ"ל החדש של ברית הקואופרציה הצרכנית, יהודה חשאי, מסר ל„דבר" כי בשנה הקרובה ייפתחו רק סניפים שתכנונם ובנייתם מצויים ב„צנרת", כגון הסופרשוקים של „קואופ תל־אביב דן השרון" באום אל פחם, נס־ציונה וראשון־לציון וסניף של „קואופ ירושלים" בבירה. זאת בנוסף לסניף של „הצרכן־חיפה", שנפתח השבוע בקריית אתא.

במקביל להאטה בהיקפי ההשקעות לסניפים חדשים, מקפיאות רשתות השיווק והאגודות הצרכניות בבעלות ההסתדרות קבלת עובדים חדשים. חשאי מעריך שעד סוף מארס 1987 תקטן מצבת כוח האדם ברשתות ובאגודות בכשמונה אחוזים.

מינויו של חשאי, שכיהן בעבר כח"כ מטעם „העבודה" ועמד בראש האגף המוניציפלי במפלגה, מבטא את רצונם של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ומזכיר חברת העובדים דני רוזוליו להגביר את השליטה הניהולית של ברית הקואופרציה הצרכנית על 21 רשתות השיווק והאגודות הצרכניות, מהן שש גדולות. חברות אלה מפעילות 210 סניפים ברחבי הארץ ומעסיקות כ־6,000 עובדים. יצויין, כי בשנים האחרונות היתה פעילותה של ה„ברית" כגוף המאגד את הרשתות והאגודות והמתאם ביניהן – דלה למדי.

חשאי הודיע כי ב„ברית" יועסק נציג מטעם מבקר ההסתדרות, כדי לייעל את הפיקוח על האגודות השונות. בנושא הסכסוך שבין „תנובה" לבין „קואופ" הוא גורס ש„תנובה" חייבת להמנע מתחרות בתחומים שבהם קיימת פעילות של הקואופים. מנכ"ל ה„ברית" מתנגד לכך ש„תנובה" תפתח היפרשוקים חדשים באזורים שבהם קיימים סניפים גדולים של האגודות האחרות. לדבריו, ההיפרמרקט שהקימה „תנובה" ליד צומת ה„קאנטרי קלאב" ואשר נחנך באחרונה, פוגע בפעילותו של קואופ רעננה.

בכוונתו להביא לצימצום בהוצאות של הרשתות והאגודות, מבקש חשאי להקים מערכות משותפות, כגון יחידת מחשב אחת שתשרת את כל האגודות וכן שירותים משותפים בבית אריזה ובבית קירור.

בראשית השבוע הקים המנכ"ל החדש של ה„ברית" קרן סיוע לגמלאי האגודות הצרכניות, בסך 100 אלף ש"ח. במימון הקרן משתתפים בשווה ועד העובדים הארצי וההנהלות של האגודות.

הלוח הכללי

נרשמו לנישואין

[illegible]

שדוכים

[illegible]

הכרויות

[illegible]

פירסום

[illegible]

ידועים

הצעות עבודה

[illegible]

הלוח הכללי

עיריית באר־שבע

המנגנון

דרושים

1. עובדים סוציאליים מכרז מס' 12/5/86
מהות התפקיד: טיפול בפרט בזקן ונזקק.
כישורים נדרשים: עו"ס בעל רשיון אקדמאי בעבודה סוציאלית.

2. עובדי חבורות רחוב מכרז מס' 12/6/86
מהות התפקיד: טיפול בקבוצות נוער וצעירים במצוקה.
כישורים נדרשים: בעל השכלה אקדמאית כבעלי התמחות רצוי בעבודה סוציאלית.

המעוניינים העונים לדרישות יגישו בקשותיהם בכתב בצירוף קורות חיים אל עיריית באר־שבע, המנגנון עד יום ד' ט"ו בניסן תשמ"ו (23 באפריל 1986).

ב/מ. זילברמן
א. נאור
ראש העיריה

[illegible]

דרושים לעבודה בלאגוס ניגריה

1. מהנדסי ביצוע - מנהלי פרוייקטים
דרוש נסיון של 3 שנים לפחות בביצוע בניני משרדים ומגורים. יכולת ניהול צוותות עבודה, ידע בתמחיר, תמחור ושליטה בשפה האנגלית.

2. מרכז עבודות גימור
נסיון בניהול צוותות עבודה קבלניות, ידע בעבודות גמר בבנין (טיח, ריצוף, צבע).

3. מכונאי דיזל - לאחזקת ציוד בניה
דרוש ידע באחזקת גנרטורים, מנופי צריח, מנופי שטח, קומפרסורים וגוררים.

4. מנהל נגריה
ידע בפרטי נגרות בנין ורהיטים, יכולת לנהל נגריה עצמאית.

5. חשמלאי
יכולת לנהל צוותות עבודה קבלניות ידע בביצוע עבודות חשמל בבנין כולל חשמל תעשייתי.

לפנות בכתב־יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 6422 חיפה
עבור ניגריה במעטפה.

דירות למכירה

[illegible]

מציעים למכירה

[illegible]

רוצים לקנות

[illegible]

רדיו טיב

[illegible]

נקיון ואחזקה

[illegible]

משרות קל

[illegible]

עתיקות

[illegible]

מחולים

[illegible]

ציוד תקשורת

[illegible]

מזגני אויר

[illegible]

מכוניות

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

דירות למכירה

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

עסקים

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

הוגש כתב־אישום נגד הדסה מונסה ומשה שטרן מבנק צפון אמריקה

הדסה מונסה מעלה בסכום של 15 מיליון דולאר משה שטרן מעל בסכום העולה על 22 דולאר.

(עו). – בכתב האישום נטען, כי הדסה מונסה מעלה בסכום העולה על 15 מיליון דולארים ואילו משה שטרן מעל בסכום העולה על 22 מיליון דולארים.

ביום ה' יתקיים דיון בפני שופט בית־המשפט המחוזי בירושלים, לבקשת הפרקליטות להורות על הארכת מעצרו של משה שטרן, עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

שטרן מצוי עתה במעצר לאחר שהוסגר מצרפת. כמו כן, ידון השופט בבקשת המדינה לעצור את הדסה מונסה עד תום ההליכים המשפטיים נגדה. מונסה משוחררת עתה בערבות. כתב האישום נגד השניים משתרע על פני 90 עמודים. התביעה תביא לדיון המשפטי, 145 עדי תביעה.

"הנאשמת ביצעה את העבירות מתוך ידיעה שהנאשם מעל אף הוא, באמצעות הסניף שניהל ובשל כך התאפשר לה לבצע את העבירות", נאמר בכתב האישום.

"הנאשמת עשתה בבנק כבתוך שלה, תוך ניצול תפקידה ומעמדה כמשנה למנכ"ל וכמנכ"ל בפועל, אפשרה לנאשם לגנוב כספי בנק וכספי לקוחות", נאמר עוד בכתב האישום.

באשר למשה שטרן, נאמר בכתב האישום, כי משך כספים במזומן מהבנק, הוציא צ'קים בנקאיים, באמצעותם העביר כספים מחשבונות לקוחות לחשבונות בשליטתו, העביר כספים מחשבונות הלקוחות לחשבונות נושיו.

אחת משיטות הפעולה של השניים מפורטות באישום הראשון.

תושב ניו־יורק השקיע 1.3 מיליון דולרים בבנק. שני הנאשמים רשמו המחאה בנקאית, כאשר משה שטרן חתם על ההמחאה. ההמחאה בסכום של 1.3 מיליון דולרים הועברה לחשבון בבנק בשוויץ, ולא נרשם מי בעל החשבון, אלא רק מספרו.

בכתב האישום נאמר עוד כי יו"ר מועצת המנהלים של הבנק יהושע הלפרין הקים חברה בשם "חברה אמריקנית ירושלמית בע"מ" שהינה חברה פרטית.

את החברה ניהל משה שטרן ממשרדו בסניף הבנק, תוך הסתרת עובדה זו מהמפקחת על הבנקים. בכתב האישום נאמר, כי משה שטרן משך כספים מהבנק עבור החברה וחייב את הבנק, במקום חיוב חשבון החברה.

הוא הנאשם, כי קיבל כספים מחברות וגופים שונים כהלוואות לחברה האמריקנית. "תוך יצירת מצג כוזב, לפיו הבנק עומד מאחורי החברה האמריקנית. כערבונות להלוואות, נתן הנאשם – בין היתר – ערבויות מזוייפות של הבנק", נאמר בכתב האישום.

השניים מואשמים, בין היתר גם בהשפעה על שערי מניות בנק צפון אמריקה באמצעות כספים שנגנבו מהבנק וברכישת שליטה של יותר מ־10 אחוז של בנק צפון אמריקה בניגוד לחוק. באמצעות שני חשבונות, רכשו מניות של בנק צפון אמריקה.

תלמידי בית־הספר התיכון לאזור רמלה־לוד, השוהים השבוע בפארק קנדה במסגרת פעולות של"ח (שדה, לאום, חברה) של אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות, בנו רפסודה מחביות, עצים וחבלים. בעזרת הרפסודה קיימו תחרויות באגם שבמקום. אחד המשתתפים בתחרויות היה סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון שביקר היום את התלמידים שהזמינו אותו לשיט ברפסודה. בתמונה: השר נבון (משמאל) באגם פארק קנדה. (צילום: רוני נעמן)

הפעלת הרכבל נדחתה שוב

מאת אריאלה ראובני
סופרת "דבר"

הפעלתו של הרכבל בחיפה שנועדה להיום, נדחתה פעם נוספת כיוון שעדיין לא התקבלו האישורים הדרושים מחברת התיירות הממשלתית ומשרד האוצר והשקעות בעניין העברת ההלוואה שניתנה בשעתה לבניית הרכבל מהחברה הכלכלית לעירייה לחברת הרכבל שרכשה אותו באחרונה.

ראשי החברה הכלכלית מביעים את התקוה כי האישורים הדרושים יגיעו תוך ימים אחדים כדי שיהיה אפשר להפעיל את הרכבל בשבוע הבא.

בינתיים מכשירה חברת הרכבל מפעילים למתקן בהם גם דרוזים אשר יהיו ממונים על הפעלתו בשבתות ובחגים. כך נשלמות ההכנות להפעלתם של המוקפים העליון (בסטלה מאריס) והתחתון (בבת־גלים). אנשי השדולה הדתית בחיפה מנהלים בימים אלה מגעים עם אנשי "חברת הרכבל" בחיפה ומציעים להם כי תמורת הסכמתם שלא להפעיל את הרכבל בשבתות ובחגים יינתנו להם הקלות כלכליות שונות לרבות פריסת פרעון ההלוואות על פני תקופה ארוכה יותר וכן מתן הנחות בתחום הארנונה וההצמדה.

בחברת הרכבל סרבו אתמול לאשר את הידיעות בדבר לחצים המופעלים עליהם על ידי חוגים דתיים.

שוב תקלה בכרמלית בחיפה

מאת אריאלה ראובני
סופרת "דבר"

ה"כרמלית" – הרכבת התחתית בחיפה לא פועלת כבר שלושה ימים בגלל תקלה במנוע.

ש. רודיק, ממלא מקום ראש העיר, המחזיק ב"תיק" התחבורה בעירייה, אמר כי במוסכי ה"כרמלית" יש מנוע רזרבי ולאחר התקנתו תחדש ה"כרמלית" את פעילותה. סופרת "דבר" מציינת כי ה"כרמלית" הוצאה לפני שלושה שבועות מהשרות לצורך תיקונים תקופתיים והופעלה מחדש לפני ימים אחדים בלבד לאחר שמערכת המכונות שלה נבדקה על ידי מומחים ומשרד התחבורה העניק לה היתר נסיעה לשלושה חודשים. משרד התחבורה תבע לערוך בתום שלושת החודשים בדיקה יסודית נוספת לפני שיוחלט אם להעניק לה היתר נסיעה לשלושה חודשים נוספים.

דרוש דם לטיפול בילדים עם הפרעות חיסוניות

מאת דנקה הרניש,
סופרת "דבר"

[illegible] מבקש תרומות דם של בוגרים מגיל 17 שהחלימו בשבועות האחרונים ממחלות אבעבועות רוח או שלבקת חוגרת.

שתי המחלות נדירות יחסית בגיל בוגר, אך דווקא מתרומות דם של המחלימים ניתן לייצר פלסמה המשמשת לטיפול בילדים עם הפרעות חיסוניות.

ילדים בריאים מחלימים מאבעבועות רוח, שהיא מחלה וירלית מדבקת הפוקדת בעיקר ילדים, בדרך כלל ללא סיבוכים. לעומת זאת אצל ילדים שיש להם הפרעות כל שהם במערכת החיסונית, בין היתר כתוצאה מלאוקמיה, מחלות כליות מסוימות או טיפול תרופתי מיוחד, קשה המחלה ביותר ועלולה להסתיים במוות.

ניתפס הרואין שנישלח בדואר בחבילה של בגדים ישנים

מאת נתן רומי, סופר "דבר"

היחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים ביחוד עם בלשי היחידה המרכזית של משטרת מרחב לכיש עצרו אתמול בלילה כנופיה להבריח הרואין שפעלה באיזור אשקלון. הכנופיה, שמנתה שלושה חברים, נהגה להבריח הרואין בדואר.

על פי החשד של המשטרה נהגו אנשי הכנופיה להבריח סמים בדואר. הם החביאו סמים בבטנת מעיל, ששוגר ארצה, בחבילת דואר ביחוד עם בגדים אחרים שנשלחו לכתובות שונות באשקלון.

3 החשודים, תושבי אשקלון וידועים למשטרה, הם בשנות ה־20 וה־30 לחייהם.

הבלשים עלו על עקבות הכנופיה בעקבות חקירה סמויה של היחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים ובלשי היחידה המרכזית של משטרת מרחב לכיש.

נערכו מעקבים ותצפיות ואתמול לפנות ערב נראה אחד החשודים נכנס לסניף הדואר המרכזי באשקלון ויוצא עם חבילה.

הוא פנה עם החבילה לביתו. החשוד נעצר ליד ביתו ביחוד עם חשוד נוסף שהמתין לו בפתח הבית.

אנשי המשטרה שפתחו את החבילה מצאו בתוך בטנת המעיל שבחבילה 150 גרם הרואין ששווין 100 אלף דולארים.

מאוחר יותר נעצר חשוד נוסף במעורבות בפרשה.

חמישה גוזלי־יען נולדו בשמורת יטבתה

(עתי"ם) חמישה גוזלי יען, בקעו השבוע מקליפות הביצים, שהטילה אימם בשמורת הטבע "חי בר" ביטבתה שם היא דגרה עליהן בתורנות, יחד עם בן זוגה.

רשות שמורות הטבע הביאה, לפני 12 שנה, ארבעים עופות יען מאתיופיה, לשמורת הטבע "חי בר" ביטבתה. רק חמישה יענים, מקבוצה ראשונים זו, נותרו עדיין בחיים. בשבת שעברה נדרס יען מקבוצת ראשונים זו על ידי אוטובוס מטיילים. כיום מצויים בשמורה, כשלושים יענים וכאמור, מרביתם ילידי השמורה.

אי־התרבות אוכלוסיית היענים ב"חי בר" נבעה מכך שמרבית הדגירה על ביצי היען, שהוטלו בשמורה, נעשתה במדגרה מלאכותית. היענים עצמם לא הצליחו להבקיע בדגירה את הביצים שהטילו.

רק בשלוש השנים האחרונות הצליחו דגירות היען בשמורה והאפרוחים 'צברים טבעיים' החלו לבקוע ולצאת לאויר העולם ב"חי בר".

בקיעת חמשת האפרוחים ביום שני היא חג מיוחד בשמורה, כיון שהם צאצאים של זוג יענים, מאחרוני היבוא מאתיופיה.

בני הזוג היענים ממשיכים לדגור על חמשת ביצים נוספות, שטרם בקעו, כשהם מתחלקים בתורנות הדגירה. אם הצלחה זו בבקיעת גוזלי היען בשמורה תימשך והריבוי הטבעי בשמורה יעלה, ישוחררו היענים לחופשי, על פי תוכנית האקלום ברשות שמורות הטבע.

מחוץ לאולם הועידה נפגשו שר החוץ של מצריים ומזכ"ל ההסתדרות. (צילום: רבקה פינדר)

שיבושים בעבודת מועצת הפירות, הירקות, הלול, וגידול הפרחים החל מהיום

נכשלו המגעים עם הנהלות המועצות החקלאיות

(ע). – כחמש מאות עובדים המועסקים במועצות הפירות, הלול, הירקות והפרחים משבשים מהיום את עבודתם לאחר שנכשלו כל המגעים עם הנהלות המועצות החקלאיות.

ליאון מורחובסקי מחזיק תיק עובדי המועצות החקלאיות במועצת פועלי תל אביב, אמר כי החל מיום ה' יקוצר יום העבודה ל־4 שעות עד השעה 12.

ביום ו' לא יועברו שיחות נכנסות והטלפוניות יודיעו לפונים: כאן שביתה.

אם גם אז לא יחול מיפנה בעמדת ההנהלה, לא יופיעו העובדים ביום א' לעבודתם ויתכנסו לאסיפת הסברה בה יוחלט אם וכיצד להחריף את העיצומים.

יצויין כי מזכירות מועצת פועלי תל אביב יפו הכריזה על סיכסוך עבודה במועצות החקלאיות עוד באמצע פברואר, לבקשת העובדים, על רקע דרישתם לתוספת שכר, עקב שחיקה של כ־20 אחוזים בהשוואה לעובדי השירות הציבורי.

בשבוע שעבר נענתה מועצת הפועלים לבקשת עורכת הדין רינה גרוס, הממונה על יחסי העבודה בת"א, ומנעה את פרוץ השביתה על מנת לאפשר המשך המגעים בין נציגי העובדים וההנהלות.

שיראזי נהג להמר באלפי דולארים בבתי קזינו באירופה

כך העידו אתמול במשפט "כנופית שיראזי"

(עו) – שני עדים העידו ביום רביעי בבוקר במשפט "כנופיית שיראזי" בבית המשפט המחוזי בתל אביב. השניים הם אברהם בן דורי, מנהל נבחרת ישראל בכדורגל ושחקן בית"ר ירושלים, דוד אוזלאי.

כזכור, משמש שחקן הכדורגל ניסים שירזי כ"עד מדינה" במשפטם של קבוצת נאשמים במעשי שוד ששיראזי היה מעורב לטענת הפרקליטות בתכנונם.

ביום רביעי בבוקר העיד מנהל נבחרת ישראל, אברהם בן דורי, כי בעת שהיית הנבחרת ברומניה, בקיץ 1985, התנהג שיראזי בחוסר סבלנות ובתקיפות שאלצה את בן דורי לדרוש את החזרתו של שיראזי לארץ.

בן דורי אמר, לשאלת עורך הדין יהושע רוזה המייצג את רמי מימון, אחד הנאשמים בהשתייכות לכנופית שיראזי, כי שיראזי הודח באופן סופי מנבחרת ישראל, לאחר שהודה כי היה מעורב במעשים פליליים בארץ.

עוד אמר בן דורי, כי סירב לבוא כאורח לחתונת שיראזי לאחר שגילה כי שיראזי רימה אותו פעמיים בדבר התקף לב, כביכול, שלקתה בו אמו, בעת שהייתה הנבחרת במחנה אימונים בשפיים ובעת שהייתה הנבחרת בחו"ל.

שחקן בית"ר ירושלים, דוד אוזלאי אישר, בתשובה לשאלות עורך הדין רוזה, כי הוא ושיראזי הכירו שחקן נוסף שהזמין אותם להשתתף במשחק ולוטה בתל אביב, בהם הימר שיראזי באלפי דולרים.

אוזלאי, סיפר שיראזי, נהג להמר באלפי דולרים בבתי קזינו באירופה כשנסע לשם עם בית"ר ירושלים למחנות אימונים ולמשחקים.

אתר טיולים חדש בכרמל

רמת הנדיב – מרכז טיולים חדש בדרום הכרמל, ליד זכרון יעקב, יפתח בשבת הקרובה לראשונה לקהל הרחב.

מתחם רמת הנדיב ששטחו כ־4500 דונם ומשתרע על מצוק המשקיף על הים, הוכשר במהלך השנתיים האחרונות על ידי החברה להגנת הטבע כמרכז לטיולים עצמיים, ללא תשלום.

עבודות ההכשרה נעשו רובן ככולן על ידי בני נוער בשילוב עם בתי ספר, כחלק מהמערך החינוכי. [illegible] הפירות ארכיאולוגיות, שחזור מראות והותקן שילוט.

האתר החדש כולל בתוכו [illegible] את גני רמת הנדיב – אחוזת הקבר של הברון רוטשילד ואשתו [illegible] בתוך המתחם.

מפעל אמריקאי יוקם בעפולה

ראש עיריית עפולה ח"כ עובדיה עלי מסר שאחת מתשלובות הענק בארה"ב, החליטה לאחרונה לבדוק אפשרות הקמתו, תוך זמן קצר, של מפעל גדול ועתיר ידע בבירת העמק, מפעל שיעסיק מאות עובדים. שמה של התשלובת האמריקאית הגדולה נשמר בינתיים בסוד כמוס.

צעיר נעץ סכין ארוכה בבטן כשפרצו השוטרים לתוך ביתו

הועבר לבית החולים כשהסכין עדיין בגופו

(עו). – צעיר בן 25, מפתח תקוה, נעץ סכין ארוכה בבטנו, לאחר שכוחות משטרה התפרצו לביתו ברחוב צירלסון, שם התבצר הצעיר, אחר ליום די ואיים לשים קץ לחייו.

המשטרה הוזעקה לדירתו של הצעיר, לאחר ששכנים הודיעו לה, כי הוא מאיים לשים קץ לחייו ומנע את פתיחת הדלת.

כל נסיונות השכנוע של המשטרה, כי האיש יפתח את הדלת לא הועילו – ולבסוף הוחלט לפרוץ לדירה, סמוך לחצות.

למקום הגיעו גם אמבולנס של מד"א וצוותים רפואיים, מחשש לאסון ובמקביל, הרדו כוחות משטרה מן המרפסת ומן הדלת הראשית, לביתו של הצעיר, אשר תקע לעצמו סכין ארוכה בבטנו, לאחר שהוא הבחין בהם.

אנשי מד"א הגישו מיד עזרה ראשונה לצעיר והוא הועבר לבית החולים "השרון", כשהסכין תקועה בבטנו. הוא נותח. מצבו הוגדר כבינוני, אך יציב.

המופתי בירך, אל־חטיב ונוסייבה באו לחתונת בת שה"ח של נטורי־קרתא

ברכות מטעם העם הפלשתינאי פורסמו ב"אל פג'ר"

מאת נח זבולוני, סופר "דבר"

אפילו שמחות משפחתיות משמשות לשר החוץ של נטורי קרתא, הרב משה הירש, הזדמנות להפגין נגד הציונות והמדינה כ"כופרת".

לחתונת בתו הוזמנו כל ה"מי ומי" מהציבור הערבי הפוליטי.

המופתי של ירושלים שייח' סעיד אדין אל־עלמי, שלח מברק ברכה לחתן ולכלה בפרט ולציבור נטורי קרתא בכלל.

אנואר נוסייבה, לשעבר שר המלחמה בממשלת ירדן, מסר זר פרחים כסמל לידידות בין שני העמים, היהודי והערבי, תושבי ארץ הקודש הוותיקים, "לפני השתלטות הציונות נגד רצונם".

אנואר אל־חטיב, לשעבר מושל ירושלים השתתף בשמחה, וכמוהו עורך העיתון בשפה הערבית "אל פג'ר", חנא סניורה, וסגנו דאוד קאטאב, עורך השבועון "אל פג'ר" באנגלית.

ברכות לבביות של נטורי־קרתא וברכות חמות של העם הפלשתינאי המיוצג על־ידי הארגון לשחרור פלשתין באמצעות הנציגים היושבים בציון, הופיעו אתמול ב"אל פג'ר" בירושלים.

במודעה של נטורי קרתא נאמר: "איחולינו הלבביים להלוחם את מלחמת ה' נגד השתלטות הציונים בארץ הקודש פלשתינה הרב הגאון ר' משה הירש שליט"א לרגל הכנס בתו תחי' בברית הנישואין".

רקדנים דרוזים הנעימו לקהל בריקוד דבקה כשהם מלווים על־ידי "כליזמר" אחר, כמנהג ירושלים.

מהיום פיליפס בכתובת החדשה

מחסנים ומשרדים
תל אביב - רח' יגאל אלון 76
טל 03-389238-9, 03-389342-3
חיפה - רח' בן יוסף 6 צ'ק פוסט
טל 04-721281, 04-740236
PHILIPS אלקטרו מ. סחר
המפיצים הבלעדיים למוצרי פיליפס וסיירה בישראל

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בעמ
משתתפים בצערה של חברתנו לעבודה
רבקה ברגמן
במות האב
אייזיק קסלמן ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה
ההנהלה והעובדים

למשפחת גולדנר
ולבנק קונטיננטל
אתכם באבלכם על פטירתו של
משה גולדנר ז"ל
אלדור מחשבים בע"מ

למשפחת גולדנר
ולבנק קונטיננטל
אתכם באבלכם על פטירתו בטרם עת של
משה גולדנר ז"ל
מנכ"ל הבנק
ק.א.ל קוי אויר למטען
ההנהלה וצוות העובדים

לכהן ציון ומשפחתו
משתתפים באבלך הכבד
במות
אמך ז"ל
חבריך ב"דבר"
סניף תל־אביב

עפולה היפה, העובדת
משפחת ההסתדרות, "הפועל"
תנועת העבודה בעמק
מבכים מותו של
משה בן־דב
איש רב פעלים והשגים
ומשתתפים בצער המשפחה

יד טבנקין
פגישת הצוות ל[illegible]
תתקיים ביום א', [illegible].4.86
בשעה 16.00
הפותח: ד"ר יאיר צבן

החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
בזק
הודעה למנויי הטלפון למחוז חיפה והצפון
חיפה, חדרה, עפולה, נהריה, טבריה וצפת
כל מי שלא פרע חשבון טלפון כלשהו עד חשבון דצמבר 1985
צפוי לניתוק הטלפון
הניתוקים יחלו ביום א' 13.4.86
מנויים שלא שלמו את החשבון לחודש דצמבר כבר צברו איחור של כחודשיים. אם עדיין לא פרעת חשבון כלשהו בעבר – מנע מעצמך טרדה ועשה זאת היום.

לברורים ניתן לפנות אל סניפי בזק:
חיפה – רח' ירושלים 23 טל' 04-648311 (מנויי הטלפון בעיר חיפה).
חיפה – רח' י.ל. פרץ 32 טל' 04-648311 (מנויי הטלפון בקריות, יוקנעם, טבעון, כפר חסידים ושפרעם).
נהריה – רח' בלפור 69 טל' 04-926881
חדרה – שכ' נוה חיים (ליד תנובה אקספורט) טל' 063-362209
עפולה – ככר העצמאות 1 טל' 065-26310
טבריה – רח' אל חדיף טל' 057-91780
צפת – רח' העליה טל' 069-72334

דבר היום

סערה טאקטית

גם מי שמחייב וגם מי ששולל את דברי ראש הממשלה בפתיחת ועידת „העבודה" בעניין ההכרה בפלשתינאים כעם, חייב לזכור בראש וראשונה שאין כאן חידוש מרעיש כל כך מצד ישראל. נכון ששמעון פרס איננו אדם פרטי והוא לא אמר את הדברים בחוג סגור. הוא ראש הממשלה, ועידת מפלגתו היא במה רשמית. אף־על־פי־כן, יש מסגרת מחייבת יותר שבה כבר נאמרו הדברים – נאמרו ונכתבו ונחתמו. ראש ממשלת ישראל מנחם בגין הכיר „בזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי" במסגרת הסכמי קמפ־דייוויד.

העובדה היא כי ראש הממשלה דאז ותומכיו העדיפו להשתמש בישראל בתרגום עברי של התחייבות זו, ולדבר על הכרה בזכויות הלגיטימיות של „ערביי ארץ ישראל", יכלה להטעות רק תמימים בארץ הזאת. שכן, המשפט הזה לקוח ישר מן האמנה הפלשתינאית ומועתק להסכמי קמפ דייוויד. ואם היא טובה לחוקת אש"ף, סימן שהיא מקובלת על הקיצונים שבפלשתינאים. ממילא, מהפיכה אין בדברי פרס שלשום.

נראה לנו, כי גם מבחינה מדינית לא יהיה לישראל מה להצטער על הכרזה זו. היא תחזק את המתונים שבפלשתינאים, ולא את הקיצונים. היא תוסיף לישראל אשראי בזירה הדיפלומטית הבין־לאומית. היא תקל על נסיונות גישוש למען הסדר מדיני, אם אכן ישנה אפשרות להגיע אליו, והיא כשלעצמה איננה משמיטה מידי ישראל שום קלפים במו"מ אם וכאשר יבוא. עובדה היא, ואיש אינו יכול לערער עליה, כי הגמישות המדינית שגילה שמעון פרס מאז שהוא ראש הממשלה הביאה לישראל תועלת בלבד.

מדוע, אם כן, רגשו הרוחות בסיעת התחיה ובסיעת הליכוד? יש להפריד בין השתים. ב„תחיה", כמו בחוגי הסירוב בצד הערבי, כל דבר הסוטה מן הלאווים מעורר דאגה אמיתית. נוסף על כך, כשביל סיעה זו יש כאן הזדמנות פוליטית, להבדיל ולנגח את הליכוד ואולי לקדם את פירוק הקואליציה הממשלתית.

לא כן הדבר בסיעת הליכוד. „הזעקה" שבה רואים כמה מאישיה את הודעת פרס נובעת מן המצב הפוליטי הנזיל של משבר מודעי, והיא עמדה טאקטית: אם משבר מודעי יביא לפירוק הקואליציה – דבר שיכול לקרות, גם אם ניתן למנוע אותו אחרי הודעת מודעי שניתנה בלית ברירה – נוח לליכוד להציג את המשבר כבעל רקע מדיני. אם ייפתר משבר מודעי, גם הסערה סביב הודעת פרס תירגע כלא היתה.

סוף המועצה

מאת דליה שרון, לונדון

כמו אירועים רבים שאירגנה מועצת־לונדון־רבתי בתקופה שקן ליווינגסטון כיהן כראש מועצתה, גם הפרידה נחוגה ברוב־עם בשבוע הפסחא. בהשתתפות תזמורות פופ וג'אז, זמרים ודיסק־ג'וקיים. ה„אבלים", אזרחי לונדון, הצעירים בעיקר, באו לציין את סגירתה של המועצה, שפעלה בבירה הבריטית 21 שנים. מבחינתם, אין זה חשוב אם מדובר במופע לטובת מוכי הרעב או בסגירת המועצה, העיקר שיש סיבה למסיבה.

כבר בחודש יולי שעבר נערכה בפרלמנט הצבעה על סגירת המועצה, וההחלטה לסגור התקבלה ברוב קולות של השמרנים. יש הגורסים, כי זו היתה בעצם מלחמתה האישית של מארגרט תאצ'ר נגד קן ליווינגסטון, איש השמאל הלייבוריסטי. ליווינגסטון פעל במועצה למען אירגוני ההומוסקסואלים והלסביות, ארגון „תינוקות נגד הפצצה", ומסורות אחרות השנויות במחלוקת. כן הכריז על לונדון כעל איזור מפורז מנשק גרעיני, צעד שזיכה אותו בפרסום רב מאחורי מסך הברזל. [illegible] כבר לפני שלוש שנים, ניקרו את עיניה תקציבי העתק שהפעילה המועצה, והיא תבעה לקצץ את הוצאותיה ולסלק את המנגנונים הגדולים של המועצה. אנשיו של קן טענו נגדה, כי הצעד הוא בעצם בלתי חוקי, ורק משום שלבריטניה אין חוקה, אפשר לבטל מוסד כה מרכזי בחיי העיר, באמצעות רוב פרלמנטארי רגיל. למעשה תישאר עתה לונדון, על שיבעה מיליוני תושביה, ללא מימשל עירוני מרכזי – תופעה יחידה במינה באירופה.

את מועצת־לונדון־רבתי לא יסדו אנשי הלייבור. עשו זאת השמרנים, שערכו ב־1965 ארגון מחדש של המועצה המחוזית, הרחיבו את גבולות השיפוט, וצירפו אליהם את הפרוורים העשירים, בעלי הרוב השמרני. מהלך זה איפשר לשמרנים לשלוט בגוף המוניציפלי הראשי של לונדון. את הגוף החדש שיכנו בבית־המועצה המפואר, בגדה הדרומית של התמזה, והפקידו בידיו את ענייני הדרכים, החינוך, סילוק־האשפה והשפכים, ההניה, בנייני הציבור ועוד.

המועצה שמרה על פרופיל נמוך רוב שנות פעולתה, עד נצחון הלייבור בשנת 1981, בבחירות לשלטון המקומי. קן ליווינגסטון הפך את תפקיד ראש־המועצה לתפקיד פוליטי „חם". בתחילה סירב לבוא לטקס נישואיו של הנסיך צ'ארלס, שהתקיים באותה שנה. יש לו דברים חשובים יותר לעסוק בהם, אמר. המועצה נטלה על עצמה משימות חדשות, כמו הוועדה לניטור פעולות המשטרה ופעולות אחרות. את עמדותיה הישוה לעמדות של קבוצת „שוליים" של השמאל. עד מהרה היה קן ליווינגסטון לצנינים בעיני תאצ'ר. „מול שאין אנו חיים בימי הביניים", הכריז ליווינגסטון בתשובה. ראש הממשלה, טען, אינה יכולה להשלים עם קשת הדעות הרחבה הקיימת ביניהן. „כל מי שאינו מסכים עימה הוא בעיניה אויב".

אף שליווינגסטון טען כל העת שהוא מנסה לספק את צרכיה של הבירה, מהם צרכים שהוזנחו זמן רב, סבורים רבים, גם מקרב התומכים בו, כי דרכו ההפגנתית והתערבותו בעניינים הרחוקים מלהיות מוניציפאליים, קירבו את קץ כהונתו והקלו על השמרנים את מלאכתם. ליווינגסטון טען, כי בעיר גדושה מתחים בין־עדתיים, חובתו להטות אוזן לצרכי כל העדות. על־כן מינה ועדה מיוחדת לזכויות המיעוטים, העסיק בני מיעוטים רבים בתפקידים מוניציפאליים ואף הזרים לא מעט כסף – כ־150 מיליון לירות־סטרלינג – לאזורי המצוקה בבירה.

קן הכריז שהוא גא על פעולות אלה, גא שהזרים כספים למען המיעוטים, למען אוכלוסיות צבעוניות, למען נשים, הומוסקסואלים וקבוצות חסרות־ישע אחרות. אך יחסו לאוכלוסיות מיעוטים לא היה תמיד שוויוני. אמנם הוא ביקש להופיע כאיש הצדק והשוויון, אך לא פעם הצהיר הצהרות אנטי־ישראליות ואף אנטי־יהודיות, ובכך עורר לא מעט סערות בקרב בני הקהילה המקומית. נסיונותיו לתקן רושם זה לא עלו יפה ואנשי המוסדות היהודיים בלונדון, לרבות הרב הראשי, החרימו פגישות שעמד לנאום בהן.

השמרנים טוענים כי המועצה הוציאה מיליארד לירות שטרלינג בחמש השנים האחרונות, ולא ברור מה קיבלו האזרחים בתמורה על כספם.

לאחר שהוחלט על פיזור המועצה תלו עובדיה כרזת ענק מעל בניין המועצה ועליה נרשמו יום יום הימים שנותרו ליום הסגירה. ביתן מיוחד ובו תערוכת הישגי המועצה הוקם סמוך לתיאטרון הלאומי. קן ניסה, לפני סגירת מועצתו, להעביר עוד סכומים נוספים לקבוצות המיעוטים, אך הכסף הזה עדיין נתון בוויכוח ועד היום לא אושר. בסך הכל תמכה המועצה ב־1400 קבוצות מיעוטים ומקופחים. השמרנים טוענים כי על ידי הסגירה ייחסכו 7000 עובדים ותקציב שנתי של 73 מיליון לירות שטרלינג. סיר גודפריי טיילור מונה כאחראי לענייני המועצה. תפקידו הוא לחלק את סמכויותיה בין 13 המנהלות של הבירה הבריטית, 19 מועצות משותפות שהוקמו לאחרונה ושמונה גופים משותפים לסילוק האשפה. ההערכה היא כי רק 500 מתוך 21000 עובדי מועצת לונדון רבתי יפוטרו. השאר ימשיכו לקבל משכורות מגופים אחרים. אפילו הבניין המפואר, שסברו כי יימכר לגורם פרטי ויהיה למלון, ייסגר כנראה על מכונו. 25000 לירות שטרלינג הוצאו על חגיגות הנעילה ורבים תוהים אם יש לכך הצדקה, שהרי האדמיניסטרציה מסרבת, למעשה, להתחסל.

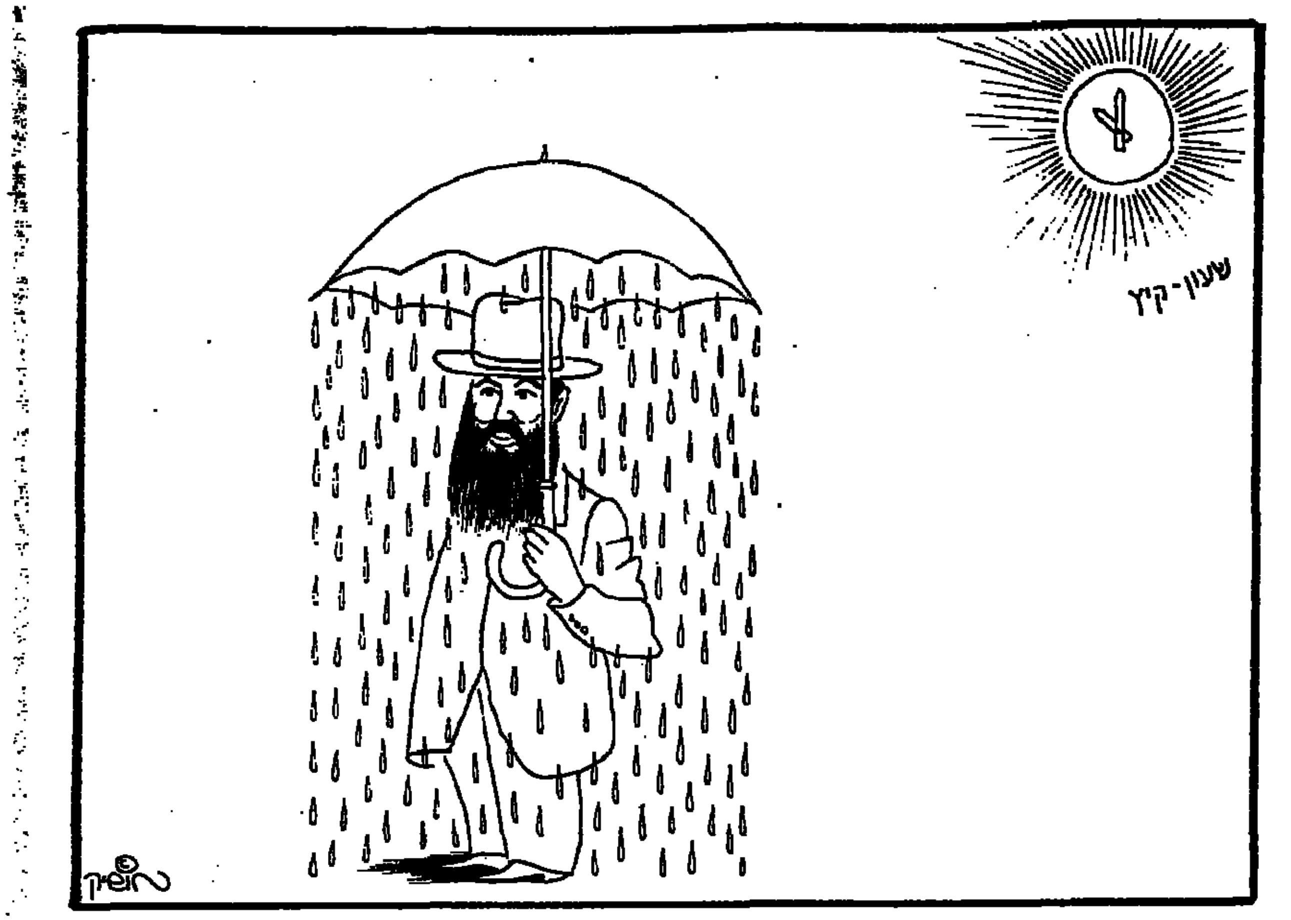

הצער והבושה / חדגי

כמי שתמך בהקמת ממשלת האחדות הלאומית בימי הזעם האלה שלא תמו אני עוקב תוך צער ובושה כיצד היא מוציאה את שעותיה האחרונות לעיני עם נבוך שרבים בו מתקשים להבין את ההתרחשות ולהצדיקה.

פרשה זו, שהחלה כפרשת מודעי, תרשם כאחת הנוגות והמכוערות בחייה של ישראל בת ה־38. היתה זו ממשלה מגושמת ומסורבלת, אחוזת חשדות ואכולת מדנים, שנולדה למרות רצונה אך בתוקף הכרח שלא יגונה. לכן גם זכתה בכמה הישגים חשובים שלא היו באים לידי מימוש אלמלא היו פרי מאמץ משותף ואחראי של כלל מגזרי החברה הישראלית, שניצבה על פי תהום.

עוד ניתן להצילה אם יאפשר הליכוד לשר מודעי לממש את נכונותו להתפטר. דבריו במסיבת העיתונאים, שלא נתפסו בתכסיס, היו רגע יפה ואמיץ בחייו. התייצבותו התגרנית והמוחלטת של הליכוד לצידו של שר האוצר, שפגע פגיעה מתוצפת וחסרת שחר בראש ממשלת ישראל, שהעניק לו תמיכה וגיבוי, היא תופעה מכוערת לא פחות מדברי השר שחוללו את המשבר.

שמעון פרס לא היה מפר שום הסכם והיה מפנה מקומו במועד. מי שקושר את תגובתו הנכונה והבלתי נמנעת על דברי העלבון ההם בקנוניה לגבי הרוטציה, מרעיל את האוויר הרווי ממילא של הארץ המיוסרת הזאת.

החיים הפוליטיים נסוגים אחורה. ישראל לא עברה עדיין את בחינת הבגרות. וכבר רוני מילוא מרחיב פיו ב„ערב רב" כמקהלה על חשבון מחול־השדים שיתחולל בקרוב ברחובותינו.

תנו למודעי ללכת. הוא לא יפסיד מכך. להיפך, הוא ישוב. הוא חייב לשלם את מחיר דבריו גם כדי לאפשר לשמעון פרס לכבד את חתימתו.

נעשים ישראליים יותר

מאת דני רובינשטיין

לא יהיה זה מוגזם להעריך שאם יימשך הקפאון המדיני ויימשך הסטטוס־קוו, ייעשו ערביי השטחים יותר ויותר „ערבים ישראלים". יש לכך, כמובן, משמעות מרחיקת לכת לגבי דמותה ועתידה של המדינה

בכביש „מזרח־ירושלים־רמאללה, בערך מול שכונת נוה־יעקב, ישנה שורה של „שיכונים" ערביים שבנה הקבלן מוחמד נוסייבה. זהו, דומני, מפעל השיכונים היחיד לערבים – במתכונת ישראלית – הקיים מעבר לקו הירוק. [illegible] לקנות שם דירות שיכון סטנדרטיות עם משכנתאות של „בנקים ישראליים". גם דירות בשכירות היה אפשר למצוא שם בתנאים סבירים.

גרים שם ערבים תושבי מזרח ירושלים, ומשום־מה נהפכו שיכונים אלה למרכז המגורים של ערבים ישראלים מהגליל והמשולש העובדים או לומדים בירושלים. אלה הם אזרחים ישראלים מאום־אל־פחם, משפרעם ומנצרת שעובדים במחלקות הערביות ברדיו ובטלוויזיה; יש בהם מורים, עורכי־דין, עתונאים וסטודנטים. נוח להם, כנראה, לגור במרוכז.

לפני זמן־מה חיפשתי שם כתובת כלשהי ותושב ערבי של בית־חנינא הסמוכה כיוון אותי אל הבית שביקשתי. שאלתי אותו אם רוב המתגוררים בשיכונים הללו הם „ערבים ישראלים" והוא השיב: „אתה מתכוון לערביי 1948"? אמרתי לו שאני לא מבין בדיוק את ההבדל בניסוח, וכי שנינו מתכוונים לערבים ישראלים. „אוהו", הוא ענה „יש הבדל גדול", והוא הסביר לי במשפטים ספורים כי אין דבר כזה „ערבים ישראלים", יש בארץ רק ערבים פלסתינאים, אלא יש כאלה שנכבשו ב־1948 ויש שנכבשו ב־1967. באותו יותר שמתי לב שאכן לפי הטרמינולוגיה בשטחים אין משתמשים בכינוי „ערבים ישראלים" ומעדיפים „ערביי 1948". אגב, עתונאי בשם אבו־גסאן, שלפני 10 שנים היה לו טור יומי עוקצני בעתון „אל־שעב" במזרח ירושלים (הוא גורש מכאן ובניו מוציאים היום במזרח־העיר עתון בשם „אל מתאר"), שיכלל את הטרמינולוגיה הזאת והוסיף לה את המלה „מודל". הוא היה כותב על „הערבים מודל 1948" ו„הערבים מודל 1967", כאילו היו סדרות של מכוניות.

התעוררתי לכתוב על תופעת ערביי־ישראל בשטחים, לאחר שהשבוע, בפגישה בכנסת, אמר העתונאי יוסף צוריאל מ„מעריב" שלדעתו ערבים ישראלים, שמאז 1967 כאילו נגררו אחרי ערביי השטחים, נעשים בהדרגה כוח חשוב, ויתכן שהם אפילו יובילו בעתיד את ערביי־השטחים בפעילותם החברתית ואולי גם הפוליטית. ניסיתי לבדוק הנחה זאת ומצאתי כמה תופעות מעניינות במעמד המיוחד שרכשו ערבים אזרחי ישראל בקרב אוכלוסי הגדה המערבית ורצועת עזה.

ההתפתחות המעניינת ביותר בתחום זה היא באוניברסיטאות. במרוצת השנים האחרונות כבשו להם אקדמאים ערבים מישראל מעמד של ממש בסגל ההוראה של המכללות בשטחים. בביר־זית, למשל, יש כיום כ־15 מרצים ערבים מישראל וב„אל־נג'אח" בשכם מגיע מספרם ל־25. גם באוניברסיטאות ובקולג'ים האחרים בשטחים גדל בהתמדה מספר המרצים והפרופסורים מישראל והם משמשים בתפקידים בכירים. האנטרופולוג ד"ר שריף כנענה, מעראבה שבגליל, שימש אפילו נשיא „אל־נג'אח" בשנים 1982־1984. ובעבר הלא רחוק היה ב„אל־נג'אח" גם סגן־נשיא ישראלי, הוא ד"ר סולימאן באשיר, היסטוריון של המזרח האיסלמי; הוא הורחק, כזכור, ממשרתו אחרי שפרסם לפני כשנתיים ספר ובו מחקר על ראשית האיסלם והיו כלפיו טענות על דברי כפירה בדת.

אגב, ד"ר סולימאן באשיר הוא ממוצא דרוזי, מכפר מר'אר צפונית לטבריה, והוא שירת בצה"ל שירות חלקי (הוא שוחרר מטעמי בריאות). העובדה שמשוחרר צה"ל היה סגן נשיא ה„מכללה הלאומית אל־נג'אח" בשכם (וזה שמו הרשמי של המוסד) היא די מפתיעה. פעם שאלתי את סולימאן באשיר כיצד הרגיש בתפקידו הוא אמר, לא פחות ולא יותר, שבני־דודים שלו, דרוזים ממר'אר, משמשים כחיילים וקצינים בממשל הצבאי בגדה, ואחד מהם היה בתפקיד בכיר בשכם בימים שהיו התנגשויות חמורות בין הממשלה לאוניברסיטה.

כראש מחלקת המחקר ב„אל־נג'אח" משמש הישראלי ד"ר נדים רוחאנה מעוספיה שבכרמל. יש ערבים ישראלים גם בתפקידים בולטים אחרים: ד"ר ריאד מפלה מנצרת הוא דיקן הפקולטה למדעים בביר־זית; ד"ר עאדי הוא ראש החוג לאמנויות. ואלה דוגמאות בלבד.

בתחום חשוב אחר בשטחים שבולטים בו ערבים ישראלים הוא התחום המשפטי. לפי הערכתי יש כמה עשרות עורכי־דין ערבים מישראל שיש להם משרדים ולקוחות בגדה המערבית (בעיקר במזרח ירושלים) ובעזה. ההגנה על נאשמים ערבים בבתי־הדין הצבאיים בשטחים וההגנה על נאשמים בעבירות נזיקין, ביטוח, קנין עסקות וכו' „נכבשו" ממש על־ידי מספר קטן של ערבים־ישראלים. פוגשים אותם בכל פינה בשטחים.

תופעה דומה רווחת גם בעתונים הערביים בשטחים, שהמערכות שלהם נמצאות במזרח ירושלים. עשרות מתרגמים, עורכים, מסתכתבים וגם מעט כתבים בעלי אזרחות ישראלית מהגליל ומהמשולש עובדים בעתונים הערביים. מוצאים אותם גם במוסד למחקר של פייצל אל־חוסייני [illegible] ירושלים, במשרד העתונות של [illegible] ובמקומות רבים. לפני זמן [illegible] „אל־חכואתי" במזרח־ירושלים הצגת יחיד של השחקן הישראלי מחיפה מכרם חורי. הפופולאריות של משוררים וסופרים וגם של ציירים ערבים מישראל, שיצירותיהם נפוצות בשטחים, היא עניין ישן.

בשנים קודמות הצטמצם הקשר התרבותי, החברתי והפוליטי בין ערבים בישראל לערבים מהשטחים בעיקר במסגרת הקשוחה של המפלגות הקומוניסטיות האחיות (המפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית ורק"ח). היה, כמובן, גם קשר במסגרות המחתרתיות של אש"ף לביצוע פיגועים וכד', ופעילים פוליטיים כמו עמאד שקור, צברי ג'רייס והמשורר מחמוד דרוויש עזבו את ישראל כדי לפעול במנגנונים של אש"ף בחוץ־לארץ. אך אין ספק שהקשר התרחב מאד בשנים האחרונות. במובן מסויים ערביי ישראל והשטחים הם המבצעים הנאמנים ביותר של הסיסמה החביבה על פוליטיקאים ישראלים רבים: „אין יותר קו־ירוק". אם הקו־הירוק נמחק, להלכה ולמעשה, מבחינתם של רוב היהודים, אין שום סיבה שיתקיים דווקא לגבי הערבים.

חשוב להדגיש כי יש שוני רב בעמדות בין ערביי ישראל לערביי השטחים. עיקרו הוא שערביי ישראל משולבים במדינה (מבנה שלא תמיד ברור) ומנהלים מאבק לזכויות במסגרת החברה והפוליטיקה הישראלית. שום קבוצה ערבית־ישראלית רצינית איננה רואה עצמה כעובדת לחלוטין מחוץ למסגרות הישראליות. ואולם מדרך כלל נהגו לדבר אצלנו על תהליכים של הקצנה ופלסתיניזציה העוברים על ערביי ישראל, אבל מה שקורה בגדה לא פחות הוא שערביי השטחים לומדים מערביי ישראל שיטות של התנהלות במדינה ובמסחר בישראל. כל אותם אקדמאים ערבים בישראל המלמדים באוניברסיטאות בשטחים, כל אותם עורכי־דין, עתונאים, אמנים וגם אנשי מסחר ועסקים ערבים בישראל הפעילים בגדה וברצועה הם שליחים נאמנים ל„ישראליזציה" של ערביי השטחים.

אני בטוח, למשל, שערביי השטחים לא היו נוהרים בהמוניהם לעבודה בישראל לולא ראו שערבים בישראל הקדימו אותם בכך ובכך נתנו לגיטימציה לסיוע כזה למשק הישראלי שבאפשר גם לערבים פרנסה וקיום. לא יהיה זה איפוא מוגזם להעריך שאם יימשך הקפאון המדיני ויימשך הסטטוס־קוו, ייעשו ערביי השטחים יותר ויותר „ערבים ישראלים". יש לכך, כמובן, משמעות מרחיקת לכת לגבי דמותה ועתידה של המדינה.

עוד חצי דבר

העליונון העשיראי

מאת יצחק בן־נר

אני כבר רואה אתכם, כל מחודדי הלשון והעט, מתיישבים ליד מעבדי התמלילים שלכם ומפיצים אותיות דיגיטאליות צורבות לכיוונים של נבחרינו ובחירינו, שבשעה קשה שכזאת יזכו להעלאת שכרם בשלושים (שלושים) אחוז. כל אלה המצקצקים בלשונותיהם בדאגה מול מאזנה השלילי של הקופה הלאומית ויוצאים בחרי־אף מול הפגיעות בתכנית הכלכלית: כל אלה ששכרם נע עד עתה בין אלפיים לארבעת־אלפים וחמש־מאות שקל חדש לחודש, ישתכרו מעתה בין אלפיים ושש־מאות לחמשת־אלפים ושמונה־מאות שקל. עידכון שכר, קוראים לזה.

אז מה זה מדליק אתכם, ציניקנים וחורשי־רע? מה זה מרגיז אתכם? מה יש? ח"כים, שרים ומנכ"לים הם לא, קודם־כל, אזרחים וניצומים כמוכם? משכורותיהם לא נשחקו והכנסותיהם אינן נתונות תחת מיסוי כבד, כאלה שלכם? רגע אחד. אתם נתתם כבר דוגמא ציבורית? אז מדוע אתם רוצים שהם יתנו דוגמא אישית?

תחשבו על זה, לפני שתרדו כמסאה על הבכירים ועל הנבחרים: הרי מגיע להם פיצוי כלשהו. ולא רק משום שהם חשופים לביקורת, לעקיצות, למשל ולשנינה, אלא משום שקשה, קשה מאוד לנבחרים ולבכירים לראות עד כמה כבד העול על עם־בוחריהם; להיווכח איך נשחקות משכורותיהם ותופחים מיסיהם; כיצד אנחנו מפוטרים מעבודותינו ונהפכים ל„בעיית האבטלה"; ועד כמה מתרחק מאיתנו חוץ־לארץ בשל היטלים ומס־נסיעות והגבלת מט"ח; איך נמוג התענוג הלאומי „להיות חולה", עם העלאת מחיר התרופות ועם המזימה להעלות את מסי קופות־החולים ולהנהיג, חלילה, תשלום לרופאים; וכיצד קושרים קשר להגביל את משך השיחה המקומית בטלפון, עוד הנאה לאומית חולפת. אתם חושבים שקל להם, לבכירים, ביודעם שנסיעותיהם שלהם מובטחות כמו הביטוח הרפואי, הטלפונים, ביטוח המנהלים וכל השאר?

תחשבו על זה: לא קל ולא נעים להיות נבחריו ובכיריו של עם עני, נבוך, כועס. משהו, לפחות תוספת־בושה, מגיע להם, לא? מה יש? מישהו מכם, רבותי, מוכן להיכנס לנעלים שלהם? מה? רגע! רגע! סליחה! לא להידחק! תפסיק לדחוף! רגע, רבותי! זו היתה רק שאלה תיאורטית.

להתחיל לספור מאלף

מאת אהרן גבע

הוריהם של שליש מן הילדים שנרשמו בעבר לכיתות א' בחרו בבית־ספר דתי. מספרם הצטמצם והגיע השנה לכדי רבע מן הנרשמים. איך זה קרה?

האגודה הצטמצמה במשך השנים: בתש"כ 7.2%; בתש"ל 6.2%; בתש"ם 4.9%; בתשמ"ה – 5.2%.

על מה, אם כן, מבוססת הרגשת המחנק של המחנה החילוני? אחת הסיבות היא רגש הנחיתות החילוני, שהתפתח אחרי מלחמת ששת הימים. היו אלה ימי המגע הראשון עם קבר רחל ועם מערת המכפלה. גם לא מאמינים היו כחולמים. מיד לאחר מכן באו ימי הצעדה הגדולים של גוש אמונים. נערים, ועל ראשיהם כיפה סרוגה, צעדו בשבילי המולדת כמו אבות החילונים בימי נעוריהם. אנשי גוש אמונים גרו באוהלים ובצריפים רעועים כדי להאחז בקרקע – כמו אבות החילונים בשנים עברו. קנאה כירסמה בלב החילונים. לא הנוער שלנו, אלא הנוער הדתי מאמין בערכים. הורים חילונים מוכנים היו, לפיכך, להיכבש, ואמנם נכבשו. „ידישקייט" ועוד „ידישקייט" חדר לבית הספר החילוני. בית הספר הכללי נפתח לרווחה בפני מטיפים דתיים, בעוד בתי הספר הדתיים נשארו סגורים בפני כל חילוני.

הנחיתות חלפה, וזו אחת הסיבות ל„בקלש". התברר שה„פנתרים" למדו בבתי הספר של האגודה; התברר (להבדיל אלף אלפי הבדלות) שרבות מאוד מהזונות היושבות בנווה תרצה למדו בבית־ספר דתי. כלומר: החינוך בבית־הספר הדתי אינו מחסן. שמעו בפליאה שרבנים בישיבות המזרח מייעצים לתלמידיהם המצטיינים שלא להתגייס. רבנים אחרים משווים חיילות לפרוצות ואחרים משווים את המשרתים בצה"ל ל„ממיתים את עצמם באהלי תורה". כלומר, הטפה לארץ ישראל שלמה בתנאי שאחרים יגנו ואולי גם ימותו למענה. שמעו על בתי־ספר דתיים, המסרבים לקלוט ילדים מאתיופיה, ועל הטלת איסור על תלמידים דתיים להיפגש עם ערבים או עם יהודים חילוניים אלא בהגיעם לגיל מסויים ואחרי הכנה נאותה. הטפה לאהבת ישראל לחוד ובניין מחיצות בין ילדים יהודים לחוד. פטריוטים מגוש אמונים הצטרפו למחתרת רצחנית. מגילת אסתר נלמדת כמוכיחה לחובה להשמיד אויבים, ילדים, נשים וטף. השאיפה להשמיד אויבים היתה לנושא כרוזי בבחינות בגרות בבתי־הספר של הזרם הממלכתי־דתי. חילונים החלו לדחות בבירור את הטענות בדבר העליונות המוסרית, כביכול, של המחנה הדתי. כאלה, אמרו, הם אולי ערכיהם, אבל בשום פנים ואופן לא הערכים שלנו. ולכן, גם לכן, ה„בקלש".

סיבה אחרת לאותה תגובה חילונית הם החוקים הדתיים, אלה שנתקבלו ואלה שלא נתקבלו. חוק החזיר, הנסיון החוזר ונשנה לפסול את הרוב המכריע של יהדות ארה"ב; התביעה הבלתי פוסקת לעוד כסף, ועוד כסף, ועוד כסף למען מוסדות של האגודה או לאלה של ש"ס, עד שלאחרונה תובעים יותר ויותר את הקריאה די!

ההרגשה בדבר העליונות המוסרית כביכול של המחנה הדתי חלפה. את מקומה תפס גורם פרוזאי הרבה יותר – המצב הפוליטי, שהפך את המפלגות הדתיות ללשון מאוזניים. אבל מצב פוליטי, שלא כעליונות מוסרית, הוא קוניונקטורלי. הוא קיים כבר הרבה שנים, אבל הוא יכול לחלוף. דעת הקהל עשויה להכריח את שתי המפלגות הגדולות שלא להיכנע לדרישות דתיות כספיות וחוקיות לא הגיוניות. קחו לדוגמה את „שוחד הבחירות". בעבר חילקה המפלגה שבשלטון „שוחד" כדי לזכות ברוב. מחר עשויה מפלגה כזו להפסיד את הבחירות, כי הקהל רוצה לשמור על היציבות של המשק. אתמול שיחדו את המפלגות הדתיות והקהל החילוני נאנח, אך לא הגיב. מחר עשוי המחנה החילוני להעניש מפלגה המוכנה לוותר ויתורים גדולים מדי.

לו היה כוח המפלגות הדתיות מבוסס על כח ריאלי של ציבור גדול והולך בקרב האוכלוסיה היה החישוב שונה. אך משקל המחנה הדתי אינו גדל. הוא ירד ונשאר לאחרונה יציב. ראה הרשמה של תלמידים לכיתה אלף!

סייגתי על „המחנה הדתי". לא שכחתי שהוא לא אחיד. יש הבדל גדול בין ש"ס והאגודה מצד אחד לבין חלק גדול של המפד"ל בצד שני. אגב, המפד"ל חשה, כנראה, שמתקרבים ימים אחרים. [illegible] הצטרפה לשדולה הדתית, אתמול הודיעה המפד"ל בעד שעון קיץ, תהיה עמדת שר־הפנים אשר תהיה.

אחרי החורף בא האביב. הציבור החילוני התעורר מתרדמה עמוקה והחל מגיב. ביבנאל סרבו לאפשר לחסידים להתנחל. ועדת החינוך של הכנסת החליטה לאסור על מיסיונרים של החוזרים בתשובה להופיע בבתי־ספר חילוניים. הצבא, הדואר, ההסתדרות, התעשיינים ולשכות המסחר הודיעו, שלא חשוב מה יחליט שר הפנים [illegible]

היכולה התגובה („בקלש" בלע"ז) להשיג את המטרה? לעתים תשמע: איחרנו את המועד. המחנה הדתי הולך וגדל והמחנה החילוני הולך ומצטמצם, ולכן יכפה המחנה הדתי, בסופו של דבר, את מנהגיו על כולם. לא דובים ולא יער. המחנה הדתי אינו מתרחב, המחנה החילוני אינו מצטמצם. אולי ההיפך הוא הנכון.

על מה מבוססת ההנחה, שהמחנה הדתי מתעצם? לשואל משיבים: למשפחות הדתיות מספר גדול יותר של ילדים: „כל העולים החדשים דתיים"; תופעת החוזרים בתשובה מתרחבת, ובכל פינה צצים ישיבה או בית כנסת. אולם, הסטטיסטיקה היא אחרת.

אני נזכר במאמר שפרסם יורם פרי באמצע ינואר השנה ב„דבר". במאמר מונה פרי את מספר חברי הכנסת במפלגות הדתיות ב־11 קדנציות. בכנסת הראשונה היו 16 ח"כים דתיים. בכנסת השביעית הגיע כוח המפלגות הדתיות לשיא, ל־18 מנדטים, ובכנסת ה־10 וה־11 יש 13 ח"כים המייצגים מפלגות דתיות. אם כך, מה מקור השמועה, שהמחנה הדתי הולך ומתעצם?

בדין יגידו: מספר חברי הכנסת המייצגים מפלגות דתיות אינו מודד טוב. דתיים רבים מצביעים בעד מפלגות כליכוד והמערך. אם כך, נבדוק במדד אחר, הטוב יותר: נבדוק את מספר הילדים הנרשמים לכיתה אלף ונשאל: איזה אחוז מהם פונה לאחד הזרמים הדתיים?

ההגיון מחייב, ששיעור הפונים לזרמים הדתיים יגדל וילך. אחרי ככלות הכל, יש למשפחות הדתיות מספר גדול יותר של ילדים. אבל הגיון לחוד ומציאות לחוד. להלן הנתונים. בשנתון הסטטיסטי ובנתוני היחידה הסטטיסטית של משרד החינוך שיעור הנרשמים לכיתה א' באחד מבתי־הספר של הזרמים הדתיים: 1960 – 35.8; 1970 – 32.1; 1980 – 23.9; 1985 – 26.

בחרנו בנרשמים לכיתות אלף, כי מספר זה משקף את המצב היום. (בדיקה של מספרי הילדים הלומדים בכיתה ה' היתה משקפת את המצב לפני חמש שנים). מה מצאנו? בעבר נרשם שליש מהילדים לבית ספר דתי, כיום כרבע. השעור אינו גדל, הוא מצטמצם. הירידה היתה גם במהלך מה שנראה כשנות זוהר של המחנה הדתי, הימים שלאחר מלחמת ששת הימים. נכון, אמנם, שבשנה האחרונה התייצב מספר הנרשמים לכיתה אלף דתית, ואף גדל בקצת. חלק מאותו גידול מוסבר בקנוניות מפלגתיות. מסיבות שאינן ברורות עדיין הוחלט, שכל הילדים מאתיופיה ילמדו בבית ספר דתי. נראה אמנם ששעור הנרשמים לבית הספר הדתי אכן התייצב, אבל הגידול הוא זעיר ומעורר פליאה אם מביאים בחשבון את מספר הילדים הממוצע במשפחה דתית. איך זה קרה? מה ההסבר? נראה, שגם כיום עולה הרבה מספר החוזרים בשאלה על מספר החוזרים בתשובה, גם אם אין מרבים לכתוב עליהם, כי הם אינם בולטים.

אין זה נכון, אגב, שהחוזרים בשאלה באים מקרב יוצאי המזרח בעוד יוצאי אירופה חוזרים בתשובה. שוב נפנה אל הנרשמים לכיתה אלף, הפעם בזרם של האגודה, המרוכז בירושלים ובבני־ברק. גם ההרשמה לבתי־הספר של

מכתבים למערכת דבר

נהנה מהשומן ומתריץ לצדדים

שר המדע והפיתוח גדעון פת, מסיעת ה"ליברלים", נהנה מכל טוב: משכורת הוגנת, אש"ל מוכסה, מכונית צמודה, טלפון חינם, נסיעות תכופות לחוץ לארץ, פנסיה גבוהה לכל ימי החיים. לא נעים לוותר על מותרים אלה. ייתכן שלזכותו גם הישגים בעבודתו, על אף חוסר המידע בציבור על כך. אך הוא פותח פיו ותודך לשונו, לכל עת מצוא, ומבקר שרים אחרים בכלי התקשורת, ביחוד בשטח הכלכלי, כשהוא שותף להחלטותיהם, אפילו אם הוא מתנגד להן, אינו מתפטר ונדבק לכסאו, תוך הפרת האחריות הקולקטיבית. זאת ועוד. הוא חותר, כ"ליברל", להתאחד עם מפלגה לאומנית "חרות", כדי להבטיח את כהונתו לעוד ארבע שנים, אם מפלגה מאוחדת זו תרכיב את הממשלה הבאה.

הפעם, פער גדעון פת בהרחבה את פיו במועדוני רוטרי בחיפה ותוקף במלים בוטות את התקציב החדש שאושר, זה עתה, בכנסת והוחלט עליו בממשלה. אולם, היו תקופות בימי כהונתו בממשלה ששתק, אולי, מתוך "פחד וחשבון" ומצפונו כפי הנראה נוקף עליו עד היום.

היה זה ב־1981, שנת "הכלכלה הנכונה", שנת הטלוויזיות והמכוניות שהובאו במטוסים וקופתה של ממשלת ישראל נפרצה כדי "להיטיב עם העם". אז, (ב־1981) לחש על אזנו של העיתונאי, איתן הבר ש"יורם ארידור יוליך אותנו לאסון לאומי. הכל ילך לטמיון אם תימשך מדיניות זו. יורם ארידור יהרוס את המדינה" השיחה עמו התפרסמה ב"ידיעות אחרונות" ב...8.7.85, ארבע שנים לאחר מכן. כיום אנו אוכלים את התבשיל הקלוקל של "הכלכלה הנכונה" ותוצאות "ההכבות עם העם".

ב־1982 פרצה מלחמת לבנון תחת השם "שלום הגליל".

כשלוש שנים לאחר מכן (30.4.85) התוודה גדעון פת בפני העיתונאי יואל מרקוס ש"לא פעם אני מתעורר בלילה בזיעה ובחרטה, למה שתקתי אז? הלא דויד לוי ואני הרגשנו כבר בשבוע השלישי למלחמה לאן מובילים אותנו ואינני סולח לעצמי מדוע שתקתי אז".

אכן, הוא שתק והמשיך לכהן בממשלת מלחמת לבנון. ואולי מצפונו נוקף עד היום ושנתו נודדת בלילות לאחר שהמלחמה המיותרת, שנמשכה כשלוש שנים, טרפה 600 חללים, מאות פצועים ונכים ובזבזה חמישה מיליארד דולר. מדוע לא הלך בדרכי עמיתו לשעבר, יצחק ברמן, שהתפטר מממשלת מחדל זה ולא נטש את כסאו כדי שיהיו לו לילות מנוחה?

עתה הפר את שתיקתו, אולי כנסיון לכפר על סלחנותו ליורם ארידור "הורס המדינה" ואריק שרון, שר הבטחון דאז שהוביל אותם לאן שהוביל, ולוחם ביום כאביר נגד התכנית הכלכלית של הממשלה בה הוא חבר עד היום ואיננו מתעתד לנטוש את כסאו. זוהי תרבות של שלטון נוסח "ליברלי".

ישראל שיוו
חדרה

האומנם אזל שעון הקיץ?

לאחר ימי המתנה מרובים לפסיקתו של שר הפנים כבוד הרב יצחק פרץ, ימים בהם דרש וחקר ושאל היטב כצו התורה בנושאים הקשורים בפיקוח נפש, נתבשרנו ביום ו' האחרון, ממש לקראת כניסת השבת, כי הפור נפל ובשנתיים הקרובות לא יותקן שעון קיץ בישראל.

היתה זו מתנת שבת של כבוד הרב לאנשי סיעתו ולמועצת גדולי התורה, אך היא המחישה ביתר שאת את ניתוקו של שר הפנים מרחשי לב ציבור העמלים במדינת ישראל, על אף שמדובר בנושא שאיננו פוגע בהלכה. (עובדה ששעון הקיץ איננו מקומם את יהודי הגולה החרדים, וגם לא הניעם ללכת קוממיות לארצנו, בשנים שלא הונהג אצלנו שעון קיץ).

השר פרץ ידוע בנועם דיבורו ודבריו נאמרים בנחת, כיאה לתלמיד חכם. הוא אף מתאים לתיאור עבד השם כ־ישעיהו "לא יצעק ולא ישמיע בחוץ קולו", אך הוא שכח, כנראה, את המשך הדברים: "קנה רצוץ לא ישבר ופשתה כהה לא יכבנה".

תפקיד הרב כשר הפנים לדאוג לכל ציבור העובדים ולחיילי צה"ל (וגם לחיילות המשרתות את מדינתן באמונה ובתום לבב) שחום הקיץ מכביד עליהם, ושעון הקיץ עשוי להקל עליהם את עבודתם הפיסית הקשה ואימוניהם, בנוסף לכל שאר הנימוקים שכבר הועלו ונשמעו.

פיקוח נפש כולל גם "לא תעמוד על דם רעך" וחובה לסייע לאדם לא רק בשעת סכנה ממש, אלא גם כדי למנוע את היקלעותו לקשיים. אלא שדאגת הרב פרץ היא לתלמידי הישיבות, שלא ימיתו עצמם באוהלה של תורה ותפילה, חס ושלום, עוד שעה משעות האור.

בניגוד למרדכי עליו נאמר: "דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו", הרב פרץ דובר אמנם טוב לעמו, בלשון חלקות אך דורש הוא רק את טובתה של סיעה קטנה באומה.

לצערי, בחר הרב פרץ ללכת בדרך רחבעם שאטימותו לרחשי לב השבטים הצפוניים גרמה לפילוג הממלכה. החלטתו של הרב פרץ רק תגביר את המחלוקת בין המחנה הדתי־חרדי לבין שאר האומה.

ואמנם רבים הם האנשים משלומי אמוני ישראל, המתקוממים נגד החלטה אומללה זו מדאגה כנה וברצון למנוע התגברות שנאת חינם בעם.

כמורה, המתנכת לקירוב הנוער למורשת ישראל, אני מודעת לנטיית הנוער לזהות את היהדות כולה דווקא עם המיגזר הקיצוני ולהתרחק מערכים יהודיים נעלים וחשובים בגלל התנהגות של חרדים שלא נראית להם. (במיוחד השתמטות משירות צבאי).

בנימוקים שמניתי, ובמיוחד למען המשימה הנעלה של קירוב הנוער אל ערכי היהדות, אני מרשה לעצמי לפנות אל כבוד הרב בבקשה לשנות את החלטתו האומללה, לרצון רוב רובה של האומה.

והרי הקב"ה עצמו, כנאמר בתלמוד, שמח להודות: "נצחוני בני".

בלהה הלפרין
תל־אביב

למפלגה שלי יש בעיה

בעיית הגימלאים היא למעשה בעייתה של כל מפלגה. הגימלאים פונים אל המפלגה שלהם ועוקבים אחר מעשיה לגביהם. מעשים ולא דיבורים והבטחות, מהם הם שבעים ולא יושעו מהם. ואם הגימלאים זועקים, הרי זה על אי־מילוי ההבטחות, ועל המלים שהתגלו כריקות מתוכן ונשארו תלויות בחלל האויר, ללא כל משמעות מעשית.

הקשיחות המתגלעת בענין הגימלאים צריכה היתה להעטות בושה את פני אלה שקביעתם תהיה גורלית בקיומם של הגימלאים. כך, כעניים, צריכים הגימלאים לעמוד בפתחה של המפלגה שלהם ולבקש ממנה לקיים את הבטחותיה. בכלל, האם צריכים היו הגימלאים להגיע לדרגה של בקשות, תחינות, או איומים. כלפי המפלגה־האם? הרי אין יום שהעתונים אינם מוצפים במכתבים למערכת, המעידים על הסערה והתסכול הפוקדים את ציבור הגימלאים, הפוסחים על שתי הסעיפים בקשר למשבר האמון כלפי המפלגה וכל מיני פתיונות אחרים, שיביאו במקומם.

ועדיין בפינו הטעם המר של מה שקרה במפא"י לפני שנים אחדות: הפירוק והפירוד ותוצאותיו. האם חלילה נהיה אנחנו הגורם לכך? ואולי סומכים קברניטי מפלגת העבודה על הרגע האחרון, הרגע של אמת, רגע ההכרעה בשעת בחירות, שבו "יחזרו הגימלאים למוטב" ויתנו את קולם לאשר לבם הולך?

הפעם הדברים רציניים. אבא, קחו את זה ברצינות הפעם!

תמר כהן
כפר סבא

עיירות הפיתוח והבטחות ללא כיסוי

עד מתי יהכו עיירות הפיתוח עד אשר יגישו להם את העזרה הדרושה? שמענו מעל גלי האתר כי שר הבריאות הואיל לבקר בקריית שמונה אחר נפילת הקטיושה, כמו כן כבר הודיעו כמה שרים על רצונם לבוא ולבקר ולעזור לקרית שמונה.

ידוע לי מקרוב, כי גם כאשר כבר מבקרים שם שרים ועימם הבטחות רבות לצערי אין להם כיסוי בשכח. ואני שואל את כבוד השרים עד מתי תמתינו עד שחס־וחלילה יקרה אסון ואז כולם ירוצו ריצת אמוק מי יגיע קודם ומי יבטיח יותר.

עיירות הפיתוח כושלות תחת המעמסה הכבדה של קבלת הלוואות בריבית קצוצה ועל כן אינן יכולות להמשיך ולתפקד, מצב התעסוקה הולך ומחריף מיום ליום וכמובן המצב החברתי הולך ומחמיר, בעוד התקציבים עוברים ליישובים אשר מעבר לקו הירוק.

לכן לא די בכך לבקר במקום הפיגוע ולהופיע בפני מצלמות הטלוויזיה. יש לתכנן ולייצב אתת להמיד את עיירות הפיתוח, במיוחד את אלו העומדות בקו העימות, מבחינה כלכלית וחברתית כדי שיוכלו לעמוד בזמן משבר.

יעקב זרחי
אזור

השלום יביא את הצמיחה

ובכן אחרי הדברת האינפלציה נקלעה המדינה לתוך קלחת של "צמיחה כלכלית". שני המחנות הגדולים שנתלכדו למכסלת "אחדות לאומית" נלחמים ומשמיצים זה את זה ויפה להם יותר השם "פירוד לאומי".

השלום עדיין לא נראה באופק, ידי הקטיושות חוזר ומזכיר לצפון "אנו עדיין קיימות", חוסר בטחון במדינה, אבטלה הולכת וגוברת, הפגנות ללא סוף.

כל זה מתנקם לצערנו בראש וראשונה כמצבנו החברתי. מקרי ההתאבדויות בעיקר של צעירים הולך וגובר והמקרה המזעזע של הנער בן 14 מעין כרם שהיה בכיתתו תלמיד מצטיין ושקט ולפתע קם ורצח את משפחתו אומר דרשני. והנה אנו עדים להופעת אנשי חינוך ופסיכו־לוגים למיניהם שקמו לחפש מזור למקרי ההתאבדויות הרבה שרבו במדינה אך חוששתני שידם תתקצר מלהושיע. כי כמה ישאב הדור הצעיר עידוד, בעמדו לפני גיוסו לצבא למלחמות שאין רואים להן סוף? מכנסת ישראל המסוכסכת והמפולגת, מהסגנון הבביש של שוק הכרמל בין איש לרעהו?

נבחרי העם מופיעים חדשים לבקרים על מסך הטלוויזיה בעתונות ומה אנו שומעים? השמצות הדדיות, קנאה ושנאה בין הנבחרים וספק אם גורל המדינה כה קרוב לליבם, כפי שקרוב להם הכסא שהם יושבים עליו לטובת העם?

האם מהם ילמד הנוער דברים חיוביים? או מהרחוב המתנגד? מהסמים למיניהם שחדרו לצערנו עמוק לבתי הספר? צעירים רבים פוחדים להתגייס כי אין בליבם תקוה לשלום.

יש פלג גדול בעם שכל זיק וקריאה לשלום הם דוחים על הסף, ברצונם להיות על החרב הנצחית, להקים התנחלויות ליד הקסבות הערביות בשטחים ובו בזמן הם מזניחים את הגליל היפה ומרוקנים אותו, כשאפשר ואפשר ליישב שמה יהודים רבים.

רק מלת הקסם היחידה שמסוגלת להפוך מאגדה למציאות והוא השלום תציל את מדינתנו, את כלכלתנו ובראש וראשונה את החברה בישראל, ולא הפסיכולוגים למיניהם.

מאשה פורמן
רמת גן

שני שעוני קיץ

יש לי הצעת פשרה לשר הפנים הרב יצחק פרץ בנושא שעון־הקיץ השני במחלוקת כרונית.

ההצעה היא להנהיג שני שעונים נפרדים ושונים. אחד, שעון־קיץ לחילוניים ואחר שעון קיץ לדתיים.

למה לא? ממילא כל אחד חי לו בתקופה אחרת, בעולם אחר ובזמן אחר.

סמי ארגון
נתניה

לא ליוזמה פרטית

מחדשות ברדיו למדתי, כי ח. הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות הכללית, משתף־פעולה עם התאחדות התעשיינים בהנהגה פרטית של שעות קיץ...

למיטב ידיעתי, הנושא הוא בסמכותה הבלבדית של המדינה ומישהו במפלגת העבודה, שחברה עומד בראש הממשלה, צריך לומר לו ולשכמותו בשתי ערים בנושא אחר: הרף! הרף מלסבך – לבזות את מפלגת העבודה.

וכי אפשר להפעיל שעון קיץ במפעלים בלא קשר לתחבורה, בית־ספר וכו'. ובנושאים אלה וראי שאין ל"הסתדרות" ולתעשיינים סמכות וגם צה"ל העצמאי מאד אינו יכול ואינו רשאי לפתור הנושא באורח עצמאי. בנושא שעון הקיץ הקביעה היא בידי הממשלה!

י. שיין
גבעתיים

מודיעין

טלויזיה

5.30 "קיד וידיאו" – שם הפרק: "פרופ' מאסטרו" חבורת "קיד וידיאו" מתקשה לחזור לכדור הארץ ומבקשת את עזרתו של פרופ' מאסטרו [illegible] "החיקלים" מנסים להכשילם.
6.00 [illegible] – "שרלוק הולמס" מאת קונן דויל; "ילקוט משחקים" מאת מרגלית עקביא; "הונגוויל המשכית" אגדה יפנית; "הסערה" מאת ו' שקספיר.
6.25 "מבוקי של מקום" – מבט אל יריחו המוזכרת במקרא.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 רוצה פתרון (תרגום לעברית).
6.45 חידושים והמצאות – מערבולות אויר, א' (תרגום עברי).
7.00 מפגש – דיון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
8.45 לקראת שידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 סרטי טבע – [illegible] הטלויזיה הקנדית. מראות מאחורי הקלעים [illegible] סרטי טבע. מתברר שבצילומי סרט טבע יש הונאה, מעשי אכזריות והריגה של בעלי־חיים בכוונה תחילה.
10.30 כתוב בעיתון – ביקורת עיתונים בישראל. מגיש מאיר שלו.
10.45 "המגדל השחור" – פרק אחרון: פרשת המוות האחרונה עדיין סתומה. שיחה עם הנרי קאודרין מאירה את עיניו של דאלגליש. בתוך ההכנות לנסיעה של החולים והצוות ללורד דאלגליש מתקרב לפענוח המסתורין.
11.35 חדשות.

טלויזיה לימודית

08.15 מושגים ביהדות: מצה זו.
08.40 בלי מרות: שורוק 4.
09.00 ארץ מולדת: עיר קצה מן ההולות.
09.20 מדעי הטבע (חטה"ב): סיפורו של מטביע.
10.10 אנגלית ה.
10.30 רחוב סומסום.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת: פרשה אחסן מן מ־עאר.
11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה): האבולוציה 10. בנים ותורשה.
12.00 אנגלית ח'.
12.25 היסטוריה, עלימודי, תעשרה: המהפכה של סטאלין.
1.00 אנגלית ט'.
2.00 אבא גוריה, חלק ב'.
2.50 צרפתית.
3.05 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.25 נילס הולגרסון, פרק 41: חג המרזרות.
3.50 קסמות, פרק ל': הרמוניה של העלמות.
5.00 ערב חדש. מנחה רן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 תזמורת הפילה מבוסטון, ארתור פידלר – ביצירות: שוברט, מנדלסון, בוקריני, גריג, פולקמן וסוזה.
07.30 שחרית מוסיקלית – גתי צליל – הנדל־ביוקר: סונטה מס. 4 (תז. כימס. ימ רשה"ש / י. צליוקר: הובהנס: גינתו של אדוניס (ר. איסקו, חליל / א. גוטמן, נבלה; שוברט־ברטה: "שירת האהבה" – 4 קטעים (סולנים, תזמורת / ת. אר'חורין; ויניאבסקי: פולונז בריאגם מס. 2 (י. פרלמן / ס. סנדרס); כהן: בלדה לטרומפלדור: (משה עצמון; קריאה / ס. פוקסמן); הייקה פסנתר; מרטיני: תענוג האהבה: פיצ'יני: הו, לילה, אלילת המיסתורין (נ. בייקר, מצו־סופרן / סגס מרטין / ב. כרינגר); והל: קנטו קפריצ'וזו (תז. סימפ. ימ רשה"ש / מ. רודן); אורלנדו די לסו: הו מרונה (מקה. הקבוץ המעורב / י. זייפרט); גילסון: קונצ'רטו לחליל ותזמורת (ז' פייר אמפל / תז. גלנר / ג'. פרנרסו; בוחרין: מחולות פלובציים (מקה. איגוד המוסיקה של וינה / תז. פיל. מינה / ר. קובליק).
09.30 קונצרט בוקר – הנדל־אלגרו: פתיחה בריה מינור (התז. הלאומית הסקוטית / סר א. גיבסון); שוסטקוביץ': סימפוניה מס. 5 אופ. 47 (תז. פיל. מניו־יורק / ל. ברנסטיין); שופן: קונצ'רטו מס. 2 בפה מינור לפסנתר ותזמורת (ע. אקס/תז. פילדלפיה / י. אורמנדי); דיליוס: פאריס (תז. הפיל. המלכותית / סר ת. ביצ'מן בלוך: סימפוניות ישראל (נ. כריסטינסן, סופרן / ל. פרנקל, סופרן / כ. פליטים, אלט. ד. הרד, אלט / ר. הוטס, בס/תז. יוטה / מ. אברבנל).
12.05 מאוצר הסרטה – מיצירות כהרבן – סונטה לצ'לו ופסנתר בסול מינור, אופ. 5 מס. 2 (ר. זהר / ד. ערניג; סונטה לפסנתר מס. 23 (אפסיונטה) (ק. פראנק).
15.05 מפגשים מוסיקליים.
16.00 אתנחתא – חני שהם, כנור / יונתן זק, פסנתר – באך: סונטה מס. 6 בסול מג'ור; מוצרט: סונטה בבי במול מג'ור, ק. 380; פרוטוק: רונדו; סטרווינסקי: סוויטה איטלקית.
20.05 ערב טוב – שופן: פרלודים (א. בריילובסקי).
20.30 קונצרט מוקלטות התזמורת הסימפונית ימ רשה"ש בשבוע "ליטורגיקה 85" – מקהלת אוסנאבריק בכנסיית הורסיציון / יוהאנס ראהה קונטרקסוס, אוברכט, בוד.
23.00 דור הזהב – אובליגאטו, תכנית ראשונה – מיצירות רוזנינוב, שוברט, אושבך, באך, סוסלי והוכאי ועוד.

רשת א'

11.30 השכלה היעת לכל – מחזור 20 שנות חייו הראשונים: על תזונה ועל התפתחותו של התינוק.
12.05 שירים מורחים.
14.06 תכניות לילדים – "טוב לכתוב": "לא לגרש את נגר" מאת נורית זרחי; "מסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן עם אווזי־הבר" מאת סלמה לגרלף. תרגום: עוזיאל אוכמני עיבוד: נילי יגאל. ביצוע: מאירה בזין
הפקה: פרק עשרים וארבעה.
14.45 "תתולקנו".
15.25 עזריה אלון מספר על נוף הארץ (ש.ח.).
15.30 קתדרה – ד"ר שמואל מורה, "התיאטרון היהודי בעיראק".
16.05 צומת המזרח־התיכון.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – צרפתית למתקדמים: שעור מס' 23 (ש.ח.)
19.05 שעור בתניא.
22.05 חלונות באספמיה.

רשת ב'

10.05 ענייני בית ומש...
15.05 ענייני חינוך ונוער.
18.06 יש שאלות.
18.51 היום בספורט.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 שורשים – ענייני עדות ופולקלור.
22.05 צמוקים ושקדים – שירי אברהם דיין במלאת 110 שנים להולדתו.
23.05 בינינו לבין עצמנו.

רשת ג'

18.05 קול גב.
20.05 מופע רוק.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת – אלברט איינשטיין: אורות וצללי יחסות בלכלית וקוסמולוגיה. מרצה פרופ' יוסף אגסי.
16.05 ארבע אחר הצהרים.
17.30 כותרת.
17.50 יומן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
23.55 "סיירת תמרות" – עם יאיר לפיד.

בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי: להתאהב 4.30 7.15־9.30
אלנבי: סילברדו 4.30 7.15־9.30
אסתר: תרגיל לרופאים מתחילים 4.30 7.15־9.30
בן־יהודה: נפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון: הסיפור האמיתי 7.15־9.30
גת: פעמים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל: הו כלכותא – הצגה
דרייב־אין: הכבוד של פריצי 7.15, 9.30
הצות: מסיבת הסקס
הוד: גופות לוהטים 4.30, 7.15, 9.30
בית ליסין: בוני וקלייד 11.15
חן 1: שירת המקהלה 5, 7.20, 9.45
חן 2: נסי באן 5, 7.25, 9.40
חן 3: שנת הדרקון 4.15, 7, 9.40
חן 4: רומן על בטוח 10.30, 1.30, 5, 7.20, 9.40
חן 5: היפהפיה והיוזמן 4, 6, 7.45
סיפורה של מארי 10.30, 1.30, 9.40
ליגור: הכבוד של פריצי 7, 9.30
לב 1: גבירתי המאמן 1.45, 5, 7.30־9.45
לב 2: מטרה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
מוזיאון תל־אביב: מרודים 7.15, 9.30
מוגרבי: לילות לבנים 4.15, 6.55, 9.30
מקסים: העד 7.00, 9.30
סינמה 1: חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: והספינה שטה 4.30, 7, 9.30
סטודיו: להב משונן 4.30 7.15, 9.30
פאר: מסע עסקים של אבא 7, 9.30
פריז: ספינלסם 7.30, 9.30
10, 12, 2, 4
החברים של אלכס – 11.30
צוותא: חייל הלילה 8.30
צפון: אלני 4, 7, 9.30
תמוז – רמת־אביב: מים מים 7.15, 9.30
11.45 מופע הקולנוע של ריקי
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת: אוכפים לוהטים 4.30, 7.15, 9.30
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30

יפו

התחייה הישראלית: מי מפחד מהשכן ממול 9.50

ירושלים

אריאון: גופות לוהטים 7.30 9.30
אורית: סגור
אורנע: סוניה הארומה 4.30, 7, 9
בית אגרון: 2010 אודיסאה בחלל חלק ב 3.30
מקום בלב 5.30
סיפורי קנטברי – 7.30
ליקוד סקי 9.45
חצות – 2010 אודיסאה בחלל חלק ב
האולם הקטן בנייני האומה: ראן 8.30
הבירה: ניפגש בסיבוב 7.30, 9.30
גיל אור: פעמים במשך החיים 4.30־7, 9.15

כפיר: זכרונות מאפריקה 5.45, 9
סמדר: בתר כי 9.15
עדן: יומו של אלוף 4.30, 7, 9
רון: התפוח המכבי 4.15, 6.45, 9.15
[illegible] 7, 9

צפת

אודה: זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
אודלי: סיפורה של מארי 6.45, 9
אמפיתיאטרון: גופות לוהטים 4.30, 7, 9.15
ארמון: תרגיל לרופאים מתחילים 4.30, 6.30, 9
עצמון: נפגש בסיבוב 7, 9.15
חן: לילות לבנים 6.30, 9
מאר: גבירתי המאמן 4.30, 6.45, 9
קרדיאה: מסע עסקים של אבא 6.30, 9.00
רון: להתאהב 4.30, 6.45, 9.00
שביט, הר הכרמל: הסיפור האמיתי 6.00, 9

קרית־ביאליק

כפיר: בירדי 7.15, 9.15
כביזן: בוני וקלייד 7, 9.15

קרית־חיים

בית העם: ראן 6, 9

קרית־ים

ביתן: מטרה 7, 9.15

קרית־מוצקין

אוריה: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15

אשדוד

אסתר: סוזאן סוזאן 7.15, 9.30
אשדוד: שנת הדרקון 7, 9.30

אשקלון

אסתר: רומן הדמים 4.30, 7.30, 9.30
מאור: גבירתי המאמן 7.15, 9.30
רחל: לילות לבנים 7.15, 9.30

באר־שבע

חן: משאלת מוות III 7.15, 9.15

בת־ים

אורנים: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30
עצמאות: מלכודת קטלנית 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
מלון דניאל: רוקי 4 7.15 9.30

חולון

ארמון: מסע עסקים של אבא 7.00, 9.30
11.30 מסיבת רווקים
מגדל: סיפורה של מארי 7.15, 9.30
מתנ"ס קרית שרת: שושנת קהיר הסגולה 7.30, 9.30
סבוי: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
רינה: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30

טבריה

אביב: הבוזז הגדול 7.15, 9.30

כפר־סבא

[illegible] 9.15
תן: משאלת מוות III 9.15

לוד

אודליה: משאלת מוות III 7.15, 9.15
נוה זיוה: להב משונן 7.15, 9.15

נהריה

הוד: המאהב 7.15, 9.30

נתניה

סמדריה: תפילה למוות 5, 7, 9.15
אסתר: משאלת מוות III 5, 7, 9.15
שרון: נפגש בסיבוב 5, 7, 9.15

פתח־תקוה

שלום: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30
היכל 1
מחוץ לדלתא 4.30, 7, 9.30
היכל 2
הכבוד של פריצי 4.30, 7, 9.30
היכל 3
חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30

קרית־שמונה

שניר: שנת הדרקון 7, 9.30

ראשון־לציון

נעמן: הכבוד של פריצי 7, 9.30
ראשון: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30

רחובות

בית העם: הרבה ולא כלום 7, 9.15
הדר: הבן האיש השלג
חן: נפגש בסיבוב 7.15, 9.30

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: שורת המקהלה 5, 7.15, 9.30
[illegible]: סילברדו 7, 9.30
לילה: שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
הדר: זכרונות מאפריקה 6, 9
שבים: לילות לבנים 7, 9.30

רמת־השרון

כוכב:
4.00 בייבי סוד
האגדה האבודה
7.00 סוזן סוזן
9.30 נשים בעורף

רעננה

אורות: רוקי 4 4.30, 7, 9

רמלה

אורך: חזרה לעתיד 7.15, 9.30

בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו

ת.א. 3965/85

בענין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג – 1983
ובענין: פרוק גלדר חברה להנדסה אזרחית בע"מ
המבקשים: מתנמינו חיים ואחי
ע"י ב"כ עוה"ד ד. הורוביץ מרח' פראג 11, ת"א
עמותת נוה עליזה
ע"י ב"כ עוה"ד יעקב לדר מרח' רפנה 22, ת"א

ניתנת בזה הודעה כי ביום 8.11.85 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב־יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תבורר בפני כבוד ביהמ"ש ביום 5.5.86 שעה 08.30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה ינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן הח"מ תמורת התשלום הקבוע בעדו.

לדר יעקב – עו"ד דוד הורוביץ – עו"ד
ב"כ המבקשים

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר להנמצים דלעיל הודעה על רצונו זה.
ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת עורך דינם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל הח"מ דלעיל לא יאוחר מיום 4.5.86 שעה 13.00.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

ת.א. 728/86

בענין: פקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג 1983
בענין: פירוק חברת פ.י.ג. חברה פיננסית למסחר ותעשיה בע"מ מרחוב רוטשילד 61, תל־אביב.

המבקש: שמואל פליטס מרח' רמת אילן 8, רמת אילן ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר יוסף שגב ו/או מ.שגב ו/או א. אורנשטיין ו/או א. פרי ו/או ש. אוסלנדר כולם מרחוב בני משה 17, תל־אביב.

נמסרת בזה הודעה כי ביום 13.3.86 הוגשה בקשת פירוק לבית המשפט המחוזי בתל אביב לפרק את החברה הנזכרת לעיל וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 19/6/86 בשעה 08.30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן הצו או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור אם בעצמו ואם באמצעות עורך הדין שלו.
העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

[illegible] ד"ר יוסף שגב עו"ד
ב"כ המבקש

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור או לשלוח ע"י הדואר, לחתום לעיל על הודעה זו על רצונו זה. ההודעה בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם של או בחתימת בא כוחם, צריכה להמסר או להשלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 18 יוני 1986.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר ביטול הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, החליטה בישיבתה מיום 8.3.81 על ביטול הפקדת תכנית שינוי מתאר מקומית רצ/17/5/1 שהודעה על הפקדתה פורסמה בילקוט פרסומים 2606 מיום 21.2.80.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3926 חלקות 496, 506, רחוב אריה בן אליעזר בקירבת רחוב שלי הערדום.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: 10.3.1986

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ.

תל־אביב
בני – דיזנגוף 174 – 222386
בבלי – עוזיאל 1 פינת טולדנו 10
בבלי – 440552
ירושלים
מזור – עמק רפאים 11 – 632780
חיפה
הנשיא – שדרות הנשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
ירושלים – ירושלים 62 בני־ברק – 788515
קופת חולים כללית – המיתר 25 רמת־גן – 782537
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
רחובות
כללית – בני משה, רחובות – 452381

מוקד מידע מלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03־433300, 03־433500.

מיראות שיניים
לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב:
רחוב ברכוכבא 49 תל־אביב – 03־284649 בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה:
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמקס לכל המשפחה!

רכוש ספר מספרית דבר

קרא מחר ב"דבר" וב"דבר השבוע"

המשבר – קואליציה ממשלה מפלגות – יוסי מלמן, טוביה מנדלסון, עליזה ולך, שלמה גינוסר, אמנון דנקנר

- ג'יימס בונדס, תורמים ונשארים עם כסף – שלמה קרמר
- אריה דרעי, מנכ"ל משרד הפנים, דיוקן יקיר צור
- הטלוויזיה הישראלית את מי זה מעניין – יעל אדמוני
- מה לומדים הדרוזים הישראלים – יעל פישביין

השבוע – חגי אשד, סדי פרוינט, אמיר אורן, דני רובינשטיין, אהוד מנור, שלמה ארצי, אמיר רותם

מטער־צד שמאל בלבנון / מאת דן אבידן
הקשר־הארצישראלי של אייכמן (סוף) מאת יהודה קורן
אריה ב"עבודה" – ראיון עם לובה אליאב / מאת עליזה ולך
השלב השלישי של סטף / מאת יצחק בן־נר
קדאפי לא הגיע לעוידת "חירות" / מאת יגאל תומרקין
חטיבת הנשים של הבונדס / מאת טוביה מנדלסון
על נשים מושחזות וגברים מסורסים / מאת יגאל משיח
וינה בפאריס / מאת אבידמה גולן
מרשי נגד מרשתי / מאת יאיר גרבוז

„בעלי יהרוג אותי אם יגלה..."

מה אירע לנשים ששהו במקלטים לנשים מוכות ומה נעשה למענן. חקר מעקב שפורסם זה עתה

מאת אראלה דאור

„בעלי יהרוג אותי אם יגלה שאני מדברת איתכן", היתה התגובה של אחת הנשים שאותה ניסו לראיין מקסין אפשטין ודג'י מרדר, שערכו מחקר מעקב כלל־ארצי על נשים ששהו במקלטים לנשים מוכות בארץ. אולם, לא כל הנשים ממשיכות לחיות בפחד. אמנם 39% מהנשים ששהו במקלטים עדיין חיות בצל האלימות אך אחוז גדול בהרבה – 61%, אינן סובלות עוד מאלימות. רבות מהן, 53%, ממשיכות לחיות עם בעליהן ורואות את השהייה במקלט כאחת הסיבות להפסקת האלימות נגדן. דברים אלו עולים מהממצאים המופיעים בספר „שלום בית" שיצא לאור בימים אלה בהוצאת „ברירות" ובו מרוכזים הממצאים של חקר המעקב הנ"ל.

הכרה בתופעה של נשים מוכות היא נחלת השנים האחרונות בלבד. בשנות החמישים, כאשר ח"כ בבה אידלסון ז"ל העלתה בפני הכנסת את בעיית הנשים המוכות, לא זכה הנושא לתשומת לב ונשכח במהרה, כי הרי ידוע – יהודים אינם מכים את נשותיהם. גם בשנות השבעים, כאשר ח"כ מרשה פרידמן הביאה בפני הכנסת את בעיית הנשים המוכות, זכתה בתגובה דומה: אי־אמון וליגלוג. אולם המקלטים שנפתחו בחיפה, בהרצליה, בירושלים ולאחרונה גם באשדוד, והם מלאים תמיד עד אפס מקום, מספרים סיפור אחר.

בישראל של שנות השמונים קיימת הבעיה של אלימות במשפחה. אלימות המכוונת בעיקר נגד נשים, אך גם הילדים לא תמיד יוצאים נקיים. הגברים הם מכים והנשים מוכות. מצב הפוך כמעט לא קיים. כפי שמתברר מנתונים של נעמ"ת המקיימת בתל־אביב מרכז טפול לאלימות במשפחה, מתוך 1000 פניות 2 היו של גברים, שלטענתם נחבלו קלות בידי נשותיהם. תופעת האלימות במשפחה קיימת גם במגזר הערבי. שתים מתוך 15 פניות למרכז בחיפה הן של נשים ערביות. אולם בגלל קשיים באיתורן, לא נכללו במחקר הנוכחי.

נהוג לחשוב שנשים החוזרות לגור עם בעליהן, שבות לאווירה אלימה, בעוד שאלו הגרות בנפרד משתחררות מהאלימות. אולם התשובה אינה כה פשוטה. כמחצית מאלו ששבו לחיות עם הבעל ממשיכות לסבול מאלימות, אך גם מתוך אלה שחיות בנפרד כרבע עדיין סובלות מאלימות. „כשהוא בא לבקר את הילדים הוא מכה אותי". „אפילו עם צו מניעה הוא ממשיך להכות אותי"; ונשים רבות הגם שאינן מוכות, ממשיכות לחיות בפחד מתי תנחת המכה הבאה.

תהליך ההשתחררות מאלימות מורכב ביותר. אל לנו לשכוח כי המקובלות החברתיות מלכודות שלהיות רעיה טובה פירושו שעל האשה לבטל את רצונה בפני רצון בעלה. הדעה שהאשה מחויבת בשמירת שלום בית גם אם הדבר נעשה על חשבון בטחונה האישי זוכה לחיזוק מצד כל המוסדות החברתיים. בשם שלום־בית לא מהססים בתי־הדין הרבניים לשלוח את האשה חזרה לבעלה האלים. על הלחץ החברתי מתוסף הלחץ הכלכלי. האשה מוצאת עצמה במלכוד. אם תעזוב את בעלה הרי היא „מורדת" וכיצד תמצא קורת גג ולחם לילדיה. אם תישאר עם בעלה, יתכן שיהרגנה באחת מהתפרצויותיו האלימות.

בדיון שנערך לרגל הוצאת הספר מסרה יוספה שטיינר, הממונה על שרותי הרווחה לנשים ונערות במשרד העבודה והרווחה, כי משרדה פועל לשינוי הלכי הרוח, להגדלת המודעות לבעיה ולהרחבת המעורבות של המשטרה, של שרותי הבריאות ושל שרותי הרווחה. משרד העבודה והרווחה התחיל בפרויקט, במסגרת חדרי מיון בבתי החולים, לטיפול ולמעקב אחר הנשים המגיעות לחדרי המיון לאחר חבלות גופניות קשות, וכן להגדלת המודעות של הצוות הרפואי לסיבות הפגיעה.

משרד השיכון שינה גישתו לגבי מציאת דיור לנשים מוכות. ולנשים במקלטים עדיפות בקבלת עזרה לשיכון. על פרויקט חינוכי מעניין סיפרה פרופ' אליס שלוי, יו"ר שדולת הנשים. היא הכניסה את הנושא – אלימות במשפחה – כנושא לימוד בבית־הספר פלך שאותו היא מנהלת.

אולם בכל אלה עדיין אין די. מצב המקלטים קשה, רק שליש תקציבם מכוסה על־ידי שרותי הרווחה והם מתפקדים רק בזכות עבודת ההתנדבות של נשים ששמו להן למטרה ללחום באלימות במשפחה. מאחר שממצאי המחקר מראים, שככל שהשהות של האשה במקלט ארוכה יותר, היא מצליחה טוב יותר לשקם את חייה ולצאת ממעגל האלימות, הרי יש לא רק לקוות לשנוי המצב, אלא לדרוש זאת. זכותו של כל אדם, ואשה היא בכל האדם, לחיות בשלום ללא פחד האלימות, ועלינו לדאוג לכך שזכות יסוד זאת תתממש.

כבר לא ירוק, הפלפל

עונה שנייה לבגדי הים של „פלפל" (מייסודו של מפעל „כליל יופי" הוותיק לחזיות ומחוכים). העונה הראשונה, מרווחים, היתה מוצלחת ביותר. הדרישה עלתה על אפשרויות הייצור. ולקיץ זה עיצב עודד גרא ל„פלפל" קולקציה מגוונת מאוד בשילובי צבעים יפים ובגזרות מעניינות.

הרבה מאוד משחקי הדגש על המותניים והירכיים – בחגורות, רצועות, לולאות ורוכסנים היוצרים מפתחים שונים ומגוונים. כיווצים וקשרי־צד, וולאנים בקו הירך ורצועות מצטלבות בגב.

הרבה מאוד בגדי ים מבהיקים בכסף ובזהב, הדפס תחרה ו„דגרדה" בפאייטים. מנהלי „פלפל" אומרים כי הם מבקשים לשמור על רמת מחירים סבירה. על כן יעלה ביקיני כ־40 ש"ח ובגדי ים שלמים עד 70 ש"ח.

ורדה צימרמן

חסכון – „בר מצווה" ראו הוזהרתם

מאת נתן רועי

בשעה טובה ומוצלחת התחתנתי. רעייתי שתחיה, הגיעה עם נדוניה ועם הפתעה: חסכון בר־מצווה בבנק „טפחות". הדמיון שלי החל לעבוד שעות נוספות ולנגד עיני קם לו ממש בית קטן בערבה. חשבתי שאוכל לרכוש לי בית יותר גדול ובמקום מרכזי יותר מאשר בראשון לציון. אך כמו בכל החלומות, גם בחלום זה התפכחתי, וגז לו האושר הארעי.

באתי לבנק „טפחות" ובררתי מה עומד לרשותנו. רשמו את שמי ואמרו לי שאמתין, כי צריך לעשות חשבון מסכם. המתנתי כמה ימים ואז שבתי בחזרה לבנק, כדי לקבל את החשבון. החשבון של החסכון הזה הגיע ל־2000 דולארים, שמספיקים אולי להדס את הסלון הריק שלי. שאלתי את עצמי: מה כל העניין כאן? מגיל 12 היא חוסכת והיום היא בת (בערך) 26. אם במשך 14 שנים היא חסכה 2000 דולארים בלבד, משמע שענתי, אשתי, חסכה פחות מ־200 דולארים לשנה.

הפקידה בבנק אמרה לי כי העניין הזה לא מסתיים בכספי החסכון ויש לי זכות לרכוש דירה בכל מקום שרק ארצה ובו יש פרוייקטים המשותפים למשרד השיכון. הלכתי לחברת הבניה של משרד השיכון ואז הציגו בפני את הפרוייקטים באשקלון, יפו ד', ראשון לציון (ליד מחנה צריפין), ועוד אחרים, שאינם קרובים למקום עבודתי. החלטתי שזה לא אפשרי ובאתי ואמרתי, כי אני רוצה הלוואה שאני זכאי לה כחוסך. אמרו לי שאין בעיה. „אתה יכול לקבל הלוואה בגובה החסכון ובתנאים מועדפים", אמרו. שמחתי בחלקי.

באתי שוב לבנק. עמדתי בתור, אחרי שלקחתי מספר כמו בקופת חולים. ההמתנה ארכה למעלה משעה. ישבתי והתבוננתי בעלובי הנפש, שזה אך נישאו: נערה צעירה עם טבעת נישואין בוהקת ובעלה שמלטף את שערה; בחור מכופתר עד צוואר ופניו סמוקות. ואני עם רעייתי התבוננתי לכל הצדדים, כדי להיווכח שאף אחד לא מסתכל עלי. אחר כך הישרתי מבט לפקידים. חלקם שתו תה. אחרים הסתובבו ממנהל למנהל. רק פקיד אחד קיבל הרמה קהל. לבסוף הגיע תורי וניגשתי לפקידה, שסוף סוף התיישבה בדלפקה. היא הסבירה לי ולרעייתי כי עלינו לחתום על הטפסים שהגישה לנו וזהו. לקחתי את הטפסים ונהיה לי חושך בעיניים. אני צריך להחתים חמישה ערבים, להחתים נוטריון, ולחזור ולחתום על כל הטפסים בנוכחות עורך דין. אה – שכחתי: צריך להחתים את עורך הדין של הבנק. המרדף אחרי ה־2000 דולארים החל. יריית הפתיחה היתה בהחתמת הערבים. הכל נסתיים אחרי זמן קצר, שלושה שבועות. חזרתי לבנק ואז נזכרו כי אני צריך להחתים על טופס אחר, ששכחו לתת לי אותו. נו – טוב.

חזרתי עם כל המסמכים לבנק. עורך־הדין של הבנק לא יושב בבנק ועלי לחזור לעורך־הדין של הבנק אבל במשרדו בתל־אביב. באותו יום לא עבדתי חמש שעות. נאלצתי להמתין בתור כמו בפעמים הקודמות ואף אחד מהפקידים לא שינה ממנהגו. רעייתי התחילה לחשוב אם כל העניין שווה ואני בשלי: „ענתי שלי, חייבים כי זה הבית שלנו. יהיה לנו בית".

בבדיקה שערכתי אחרי כל הרעש התברר, כי ה־2000 דולארים האלה יוחזרו על ידי רעייתי במשך 20 שנים. כל חודש ירד מהמשכורת סכום מסויים. הריבית על ההלוואה הזה לריבית על משכנתא משלימה למשכנתא הרגילה שנותן משרד השיכון. המדובר בעצם בריבית גבוהה באופן יחסי מהריבית המשולמת עבור הלוואה רגילה של משרד השיכון ואין לי, לכן, כל סיבה לחייך. לא הרווחתי מאום מהחסכון בר־מצווה של ענתי. יש לי 2000 דולארים נוספים אבל יכול הייתי לקבל אותם, ויותר, אם הייתי דורש הלוואה משלימה להלוואה הרגילה שקיבלתי ולה זכאי כל זוג צעיר, בהיר עיניים ושאיננו תושב־ישוב עיירת פיתוח.

מה רציתי לומר כאן בעצם? רציתי לומר לכם, קוראים יקרים, כי כל ההלוואות לזוגות הצעירים הם טורח נוראי ועינוי אמיתי. הורים שרוצים לפתוח תוכניות חסכון (עצם לעתיד, כמאמר הנושא) למען ילדיהם יעשו טעות. חסכו ואמצו, אבל חסכו בשוויץ.

האשה יצרה את גן־עדן ובכל זאת פסולה לעדות

על מפגש לא־מפגש בין שר הפנים, הרב פרץ ומאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמ"ת

מאת נורית חליף

יש מי שקיים וציין את „חודש מעמד האשה" בפברואר. יש שקיימוהו במארס. בנעמ"ת רעננה בחרו את אפריל ולאירוע המרכזי בעיר זימנו מפגש בשניים: שר הפנים הרב יצחק פרץ ומזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי. הוא והיא על במה אחת מכובדת, אבל שני דוכנים, בריחוק מה, לכאורה אכן מפגש, למעשה תהום רבה פעורה בינם.

לא, מפגש לא היה.

דיברו על אותה הארץ ועל אותו העם היושב בתוכה, וככל שהאריכו לדבר, יותר נתחדדו הקצוות, נתרחקו הקטבים. שום מכנה משותף לא היה, פרט לאורך־הרוח והסובלנות הרבה שגילו האחד למשמע דברי זולתו.

הרב פרץ דיבר על מעמד האשה ביהדות. לובלסקי בחרה לדון בזכות נעמ"ת לשינויים ותיקונים בדיני אישות. זו מחפשת נתיב ליקל להקל על מצוקות בני אנוש, וזה אוחז בעניין האמר היהודי: תורת ישראל. לא דרכים קלות, לא פתרונות. רק „ככתוב". כפי שסוכם מראש עם כבוד הרב־השר, לא הוזמן מנחה לדיון, כדי שלא יהיה מי שיקטע ויתערב. וגם פאנל של מתווכחים לא היה, כמוסכם מראש, כדי שלא תהיה התנצחות. וגם השאלות נמסרו מראש ללשכת השר בירושלים.

ראשון דיבר הרב פרץ, שהעיד על מעמדה הרם של האשה ביהדות, על גבורותיה וכוחה, מתוך סיפורי אגדות של המהר"ל בפראג. על הנשים במצרים סיפר, שבזכותן, שעודדו את הגברים להעמיד עוד וולדות, נגאלו אבותינו ממצרים. אחר כך בחר בתקופת אימים אחרת: כיבוש א"י על ידי היוונים. כשגזרו אז הכובשים על בני ישראל לבטל את בניהם, האשה היהודיה היתה זו שהתמרדה: עלתה קולה על ההר ומול פני האומה מלה את בנה ואחר כך השליכה עצמה ואת תינוקה במורדי הצוקים.

כאן נתגלה אירוניה באולם. נשים החלו להתלחש בינהן. אמרו: „זו הבאה העקרים, אורגיה" ואמרו: „אנחנו במדינת ישראל. רוצות לדבר על פסולי חיתון" ועוד. „למה נשים פסולות לעדות?" אולם פרץ התעלם, ובניבה הדרשנית המסיך וסיפר על כך שהיהודיה התהלכה הבדל כמלכה בביתה, והרחיק עדות אחורנית עד לגן העדן והסביר, שהאשה היא שיצרה את גן העדן. שכן עד שלא נבראה האשה, היה אדם בסייל לו בגן שהיה ואילו ולא התפעל מכלום. איך זה לא התפעל ולא דיבר? כי את המשפט הראשון הוציא אדם מפיו רק לאחר שנבראה האשה. עצם מעצמו. ללמדנו שהאשה יצרה את גן העדן. שהיא האירה עיניו של האדם. אך כל נסכת, האשה יצרה את גן העדן אך גם החריבה אותו: כי מי שיש לו כוחות גדולים לברוא, יכול גם להחריב...

אז באה קעתה של מאשה לובלסקי לדבר. היא הבהירה כי אכן מקבלת היא את גישתו של הרב המשבחת אצילות נפשה ותחושתה של האשה היהודיה אבל, תמהה להכיר, מדוע זה נגע רק בימים רחוקים ולא דיבר בנשים של הזמן הזה, נשים כחנה סנש לפסל, כחביבה רייק, נשים שלחמו ובזכותן כדי שתהיה לנו מדינה זו. וגם הן ידעו לא לפול בידיהן ידעו לא לנפית להתייחס אל בעיית בזמן הזה, בזמנו, בתוככי [illegible].

ענה לובלסקי, משודרת בשורת נחיתותן של הנשים. בתוככי הממסד הדתי הן אינן שוות. למשל אין אשה יכולה להיות דיינית. במקום שנבחרים גדולות, אשה אינה יכולה ליטול חלק. אינה יכולה לשבת בוועדה למנוי דיינים, אפילו שהוועדה היא פוליטית. שופטת יכולה היא להיות בבית המשפט העליון, ורק במערכת הזו אין לה מקום.

בהמשך הערב הוצגו השאלות המוסכמות, כאמור, מראש באשר לפסולי חיתון, לנישואי קפריסין לאיסור גרושה על כהן, בעיות העגונות.

שאלות הנוגעות לסמכות בבתי הדין הרבניים, לגבי גיל נשואין, שואלים מדוע אשה פסולה לעדות ומה דעת הרב על הסכם־הממון שנעמ"ת מציעה כי יהיה מצורף לכתובה, כתוב בסיוע לפשרה, שחס וחלילה יגיע הזוג לגירושין.

עיקרי דבריו של הרב

פרץ, שר הפנים של מדינת ישראל: „אשה אכן פסולה לעדות. נכון, זה מטומם, מעליב ומגנה. איך את פסולה הלא היא נאמנת בתחומים הרגישים ביותר בחיינו. אשה נאמנת לאמר אם האוכל כשר או טרף. אשה נאמנת לאמר לבעלה אם היא מותרת לו או אסורה בחיים. זה היא. וזה לא יטיל ספק, בכל ענייני איסור, נחשבה אשה נאמנה. אבל אינה נאמנת לעדות. היא לא נאמנת לאמר: בעלה של פלונית, ראיתי אותו מת — ועל סמך עדותה זו תהיה האחרת רשאית להנשא שוב. למה? כי אשה היא. ואולי יש לה נטיה להגזים. היא רגשנית מדי. היא רחמנאית מדי... עולם המשפט, הוא אומר, יש בו אלימות ברוטאלית ואילו האשה נבראה ברוך וברחמים וברגש, כדי שיהיו לה הכלים לגדל בנים ובנות. אם אשה תהיה מותרת לעדות, יכניסו אותה למעקה, יאיימו עליה ושלום הבית יופר. תורת ישראל חסכה ממנה את המתח הזה, את הרוע שבעולם. זו אחת התשובות שיש לעניין הזה במקורות. זו גם אחת התשובות למה אשה פסולה לדיינות". על גיל נשואין אמר: „על פי תורת ישראל נער מגיל 13 רשאי להנשא ונערה מגיל 12. ובכל זאת הרבנות החליטה והמליצה על גיל 18 לנשואין.

אבל, כיוון שבתורת ישראל כתוב גיל 12 לבת, לא איכפת לי שתנשא בגיל כזה, כי מה שכתוב בספרים מקובל עלי. יותר מזה בא הגזון תורי כבר נאמר שבינה יתרה נתנה לאשה יותר מאשר לאיש... כולנו יודעים שנערות גם בגיל 13 הן בעלות תבונה ובשלות לנישואים. עשויות מאשה. תורת ישראל ראתה לשמור על הנערות. שהיו ... להנשא בגיל 22 לאחר שאיבדה את טוהרה. למה שלא תינשא מוקדם ותשמור על עצמה."

לגבי פסולי חיתון אמר: „זו אינה המצאה יהודית, שהרי ברוב העולם אין מתירים לאח לשאת את אחותו וכן לא לאם לשאת את בנה. התועבות ארץ כנען: תורת ישראל הכניסה סדר בזה. מה רע בזה שכהן וגרושה אסורים גם בתורת אסורה לכהן. מה שהמשפט פרשה זה לגיטימי. אני מבין את ההתנגדויות, אבל ברגע שמתחיל לפורר את המבנה ההילכתי של הבית היהודי, הכל יתפורר..."

ולגבי הסכם־הממון אמר: „הסכם־ממון נעשה בתקופת המישנה ולכאורה הוא מותר. אבל למעשה מגזירת הרבנות הראשית מאפידמיה, מסיבובים הילכתיים, מחסכמים סיסטנאיים, ולכן לא ייעשו הסכמים בכלל."

„כבוד הרב", אמרה לובלסקי, „תן לנו אות. תן לנו את שאתם מבינים את המצוקה הזו. כי אם לא יינתן האות, אזי נהיה עם בקשבר" חייך סלומי־אריב נח על פניו של השר פרץ. חיוך ולא עוד.

האצה ו„הימים הנוראים"

הרפואה המודרנית הכירה בתסמונת הקדם־וסתית (פ.מ.ס.) כתופעה אותנטית המעכבת את פעילותה השקולה והעירנית של האשה. על־פי ביסוסים הערכות, כ־90% מהנשים סובלות משינויים פיזיים ונפשיים בתקופה שלפני המחזור החודשי, ולאחריה.

נפיחות גופנית כתוצאה מעודף נוזלים, רגישות ומתח בחזה, עליה במשקל, קשיי ריכוז, כאבי ראש ותוקפנות רבה הם חלק מתופעות התסמונת.

ד"ר אוריאל אוקסהורן, מומחה למחלות נשים, אומר: „לאשה יש 'פתיל קצר' בתקופה הזו. השינויים ההורמונאליים החלים בגופה יוצרים תופעות קשות ולא נעימות, שהרפואה מתייחסת אליהן ברצינות רבה". הוא מבדיל, בתוך כך, בין תופעות הפ.מ.ס. ובין כאבי וסת אחרים המופיעים לפני המחזור.

במושב עין יהב שבערבה חשבו על מוצר לסובלות מהתופעה. בימים אלה החלו להפיץ את ה„טיפליק" או „מחזוקל", מוצר המבוסס על אצת הספירולינה, אותה מגדלים בבריכות המושב. מעבדה בניו ג'רסי מיצרת מהאצה את התכשיר, והוא מופץ גם בחו"ל.

תפקידו של ה„מחזוקל" לסייע לאשה להשתחרר מתופעות התסמונת הקדם מחזורית. הסגוליות הידועות־כהות הן מוצר טבעי, שאינו תרופה. הוא עשיר במיוחד בחלבון (יותר מן הבשר) ומכיל גם מגנזיום, אבץ, ברזל, סידן, ויטמינים בי. ואי. כלורופיל וצמחי מרפא. מחקרים עדיין לא איתרו בוודאות את הסיבות לתסמונת, אולם לאחרונה התברר כי חוסר איזון הורמונאלי הקשור במחסור של חומצה גמה־לינולנית, ובאי־ספיגת ויטמינים בי. ואי. הם, בין היתר, הגורמים לתסמונת, כמו גם רמה נמוכה של חומצה שומנית (ג'י.אל.איי.). אצת הספירולינה עשירה בחומצה גמה־לינולנית וגורמת להפחתת נוזלים בגוף בהבילה חומר משתן. נשים שהשתמשו בספירולינה העידו על אקטיביות ועירנות רבה ועל תחושת הקלה הגדולה.

ד"ר אברהם בקל, נשיא המעבדה המייצרת, אומר כי יש להוסיף לנטילת ה„מחזוקל" גם תרגילי ספורט וכדאי להימנע מעישון ומשתית קפאין.

גם גברים הסובלים מבעיות מתח ומבקשים לטפל בעודף מכולסטרול ושומנים יכולים להשתמש במוצר.

אשה המתכוונת להקל על עצמה, תיטול את התכשיר פעמיים ביום, שלוש טבליות בכל פעם, החל משבועיים ועד עשרה ימים לפני תחילת המחזור.

ניתן להשיג ברשת הקראופ, הסופרפארם, בבתי הטבע ובבתי המרקחת. אנשים בריאים אינם צריכים להתייעץ ברופא קודם השימוש.

נעה ירדנאי־גל.

חוץ מפרצוף – חמוץ זה טוב

מלפפוני הודו אינם מתאימים במיוחד להחמצה אך זו איננה סיבה לוותר על מה שמוגדר כ„חמוצים". החמוצים הם חלק מעיים וכבוד הבודה בארוחה. זו עובדה. עובדה נוספת היא, שהחמוצים תוצרת בית טעימים מאלה שהוכנו באופן תעשייתי המוכרים בקופסאות שימורים. כל מה שצריך כדי להכינם זה קצת חיתוך, סבלנות טוב (והזמן, בצבעת רק 10 דקות).

כרוב כבוש

מתוך כמה שיטות, זוהי הנוחה ביותר להכנה ביתית.

2 ק"ג כרוב,
4־5 כפות מלח בישול עבה (או 3–2½ מלח שולחני)

הכנה: פורסים את הכרוב לחתיכות בינוניות, בעובי 2־3 ס"מ, מסדרים בצנצנה יחד עם המלח. דוחסים עד כמה שאפשר, ממלאים במים ומכסים (לא באופן הרמטי). אחת ליומיים משחררים בעזרת מזלג ארוך את הגזים שמצטברים.

מוכן לאכילה (או בישול) כעבור 5־6 ימים

(אפשר לכבוש ראשי כרוב קטנים ושלמים בתהליך דומה ואז אפשר להשתמש בעלים להכנת כרוב ממולא נפלא!)

לפת

2 ק"ג לפת
1 סלק קטן
5 כפות מלח בישול (או 3 כפות מלח שולחני)
1 כפית מלח לימון

הכנה: פורסים את הלפת לפרוסות של 3־4 מ"מ (אין צורך לקלף, די בקרצוף טוב) חותכים את הסלק לקוביות, מסדרים בצנצנת של 3 ליטר, מרתיחים 3 כוסות מים עם המלח ומלח הלימון. יוצקים על הלפת ומוסיפים מים עד למילוי הצנצנת. מוכן אחרי 5־6 ימים.

מלפפונים בחומץ

(הכנה מהירה)

2 ק"ג מלפפונים
1 כוס חומץ כלשהו
1 כוס מים
1 כף סוכר
½ כפית מלח
2־3 עלי דפנה
3־4 גרגרי פלפל אנגלי

הכנה: פורסים את המלפפונים לפרוסות של כ־1½ ס"מ, מסדרים בצנצנת בגודל מתאים, מרתיחים את החומץ, המים ושאר החומרים ויוצקים על המלפפונים. מוכן לאכילה אחרי 24 שעות.

גיוונים:

לכל קילו מלפפונים תוספת של 1 קילו תערובת של גזר פרוס, פרחי כרובית, חתיכות כרוב ופלפל צהוב (ארוך). התוצאה – Mixed Pickles.

2. לחובבי טעם אקזוטי: לכל קילו ירקות – מרתיחים 1 כף תבלין שנקרא „תבלין לבהרטסורשרי", או כף „תבלין עמבה" בנוזל ההחמצה*.

תוספת לסלט ירקות

פרח החמציץ נמצא כעת בשיא עונתו. 2־3 גבעולים קצוצים מעניקים טעם מעניין לסלט ירקות.

סיכום המלצה: חוץ מפרצוף, יין חלב, חמוץ זה טעים ונעים.

* להשיג בחנויות התבלינים בשווקים העממיים.

...מנוי של קבע בחברה להגנת הטבע

לקהל של העוסקים הנלהבים בספורט מתוך כורסת הטלוויזיה ולחובבי הטבע ושמירתו, שיודעים שאם אף אחד לא יצא אל הטבע אז הטבע יהיה הכי נקי, כי לא יהיה מי שילכלך אותו, לכל אלה – איש בשורה אבשי היום.

היום אתם יכולים לצאת לפיקניק עם כל המשפחה בבלי לעזוב כלל את הבית.

חברת אבקוד פיתחה מכשיר חדש המאפשר צליית בשרים וירקות באמצע הדר־האורחים, או הסלון, קוראים לזה „שיפודייה" (ראה תמונה). זה עובד על חשמל ומבטיח „צליה נקיה ללא עשן וללא ריח".

מחירה של „השיפודייה" 145 ש"ח ופרשנים מנבאים שלא יעברו ימים רבים והיא תהייה פק"ל, כלומר ציוד חובה, לכל חובבי „ארץ ישראל יפה", „החברה להגנת הטבע" וליתר חברי העמותות והאגודות הדואגים לנקיונה של ארצנו ולשמירה על ערכי הטבע שלה.

איזי לונג

גולד, אם לא זהב!!

עלית יוצאת עם קפה חדש „גולד גבישי, ארומטי ובעל כסיסות יתר".

ואני נזכר בדיד בסיפור ששה בהערוכת 100 שנות התיישבות, כשהציעו במבצעי ביתי הכים להביא דגים לבריכה שהבנו להציב בו.

„דגים" הטיל בדיד אחד מהראגנים המקצועיים, „הרי ילדים יתפסו אותם כבר ביום האספה".

„אז אולי נשים דגים בפלסטיק" זרק אחד המתכננים.

„אז תיכף ייצאו גם ילדים בפלסטיק שיתפסו אותם", סתם כישהו סתמית את הגולל על ההצעה.

קפה נמס חדש של עלית: מה יש? הישן כבר לא טוב? ואם החדש באמת יותר טוב, מה יהיה עם הישן? סגנב, מה בריק הכסיסות של הישן?!

לא צריך לדאוג, לא יעבור זמן רב וכל המדינה תתחלק לשניים: אלה שחושבים שהחדש הוא הקפה הכי טוב ואלה שיצביעו בשביל הישן לאוצייה המבטלה, כי כמו שאיש אחד חכם אמר פעם: אם יש דגים בפלסטיק, אז תיכף ייצאו גם ילדים בפלסטיק שיתפסו אותם.

איזי לונג

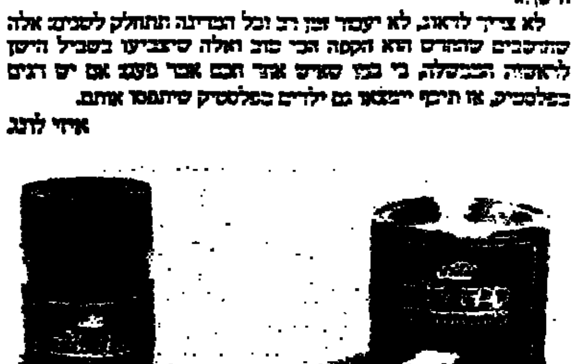

תני לגבר

או: לוחץ יותר מנעל

השאלה הקלאסית: איזה מתנה נותנת אישה לגבר שיש לו כבר הכלו ומכורולה בשיכה?

„בקלט אלקטרוני ועד שיקשור אותו אליך בכל עת ויוכיר לו את קיומך". יש גם שני הגברים „מעוצבים בהדור", דגמי עש (בתבונה) צבוד לדש וחמי קופסת נפרוריים.

„הקשר המתקבל הוא יעיד האוטומטי ומאפשר איתות דיסקרטי ממך אליו 24 שעות ביממה".

נשמע מלוחץ קצת, נכון?

ולכן זה מתאים, כנראה, לנשים שיכולות להרשות לעצמן את המחיר של הצעצוע (11.5 ש"ח דמי שימוש להדש) ואת הסכנה שהגבר יברח מהן בגלל המתנה הלוחצת הזאת.

נ.ב. ואולי זה מתאים גם לקשר בין המנהל למשרתו, אבל על זה מכותרלה לא המליצה, בסוף כה.

איזי לונג

"אקונומיסט" מיוחד ל"דבר"

המבחנים של קורי

מאת שלמה שפיר

עם ביטול החוקה ופיזור האסיפה הלאומית, לאחר הדחת מרקוס, רוכזו בידיה של אקינו סמכויות נרחבות. דרך טיפולה בבעיות מבית ומחוץ יהיו השלכות על הזירה הבין־לאומית

למעלה מחודש אחרי נפילתו של משטר הנשיא פרדיננד מארקוס המושחת, אחרי האופוריה וההתרגשות של סוף פברואר, כאשר לא רק שוחרי החירות בפיליפינים אלא גם כל שוחרי הדמוקראטיה בעולם כולו הזדהו עם תנועת המחאה ההמונית בהנהגתה של קוראסון אקינו, הנשיאה הנוכחית, שוב אין המדינה האסיאתית הגדולה זוכה לכותרות בעתונות הבין־לאומית וכמובן גם לא אצלנו. אמצעי התקשורת בעולם מתעניינים כרגע בחלקם בעיקר במסע לחשיפת ההון המוברח על־ידי מארקוס, רעייתו ומקורביהם. ההפתעה הגדולה ביותר היתה החלטתה של ממשלת שווייץ להקפיא את הפקדונות הללו, בניגוד לעקרון המקודש של סודיות הבנקים. אולם מה שיקרה בשנה שנתיים הבאות בפיליפינים, עשוי להיות בעל משמעות רבה גם מעבר לגבולותיה של המדינה עתירת האיים במערב האוקינוס השקט.

השאלה הראשונה היא, כמובן, אם תוכל אקינו להשליט סדר בתוהו ובוהו הפוליטי, המינהלי והכלכלי ירושת עשרים שנות שלטונו של מארקוס. הנשיאה החדשה נהנית עדיין מפופולאריות מרובה, אך היא חייבת לנצל את "חודשי החסד" המעטים, כדי להציב את שלטונה על בסיס יציב יותר. הדחתו של מארקוס לא היתה תוצאתן הבלעדית של הבחירות לנשיאות, שלא נסתיימו עם הכרעה ברורה. אלמלא הצטרף חלק מהצבא בראשותם של שר־ההגנה אנרילה והגנרל ראמוס לאופוזיציה, ייתכן שמארקוס היה יושב עדיין בארמון הנשיאות מוגן על־ידי נאמניו. ביטול החוקה ופיזור האסיפה הלאומית ושורה של מוסדות שלטון מחוזיים ומקומיים איפשרו לאקינו לרכז בידיה סמכויות נרחבות אף מאלה של קודמה האוטוקראטי, גם אם ויתרה בלחץ חלק מיועציה "המתונים" על הכרזת משטר "מהפכני", מחשש להשפעה השלילית של מונח זה בארה"ב בעיקר.

הנשיאה, שעניין זכויות האדם מילא מקום ראשון במעלה במערכת הבחירות שלה, התחייבה לשמור על מירב זכויות האזרח גם בתקופת המעבר עד לאישור חוקה חדשה בתוך שנה, אבל, כפי שהוכח בפיליפינים בעבר וגם במדינות אחרות לא מעטות, חוקה בלבד עדיין אינה ערובה לתקינותו של משטר דימוקראטי, נשיאותי או פרלמנטארי. משימה דחופה היא שיקום מערך מפלגתי יעיל, שייבדל לטובה משלטון האוליגרכיות הוותיקות במפלגות המסורתיות. כרגע מחנה התומכים באקינו הטרוגני ביותר, ואילו תומכיו הרבים של מארקוס, המצויים עדיין בזירה רחוקים מלהוות אופוזיציה דמוקראטית. גם הכמיהה העממית לתיקון המצב הכלכלי ולרפורמות משמעותיות טומנת בחובה סכנה ליציבות לעתיד, אם תקוות אלה לא יתגשמו באורח חלקי לפחות.

כאמור, עם כל חשיבותו של התפקיד ההדגמטי שמילאה אלמנת מנהיג־האופוזיציה שנרצח ב־1983 בידי שליחי מארקוס, לא היתה

שולטת אקינו. הבעיות מתחילות עכשיו

אקינו זוכה לנצחון ללא תמיכת כמה אישי מפתח בצבא ובמערכת הבטחון. גם בעתיד, למרות החוקה הדמוקרטית, תהיה נודעת לצבא השפעה ניכרת. אומנם, אין לצבא הפיליפיני מסורת של הפיכות צבאיות, אך משקלו גדל כתוצאה ממלחמת הגרילה הממושכת עם "צבא העם" המהפכני הקומוניסטי, הנמשכת כבר 16 שנה. שר־ההגנה, שאותו ירשה אקינו מממשלת מארקוס, לא התלהב משחרור 500 העצירים הפוליטיים הקומוניסטיים לרבות כמה ממנהיגיהם הבולטים. אך לפי שעה נוהגים ראשי הצבא בלויאליות כלפי הנשיאה. היא תצטרך מצידה לשמור גם להבא על ה"איזון העדין" ביחסים אלה.

הפיליפינים הם המדינה הקתולית היחידה באסיה: בין 85 ל־90 אחוז מ־57 מליון האזרחים הם בני דת זו. השפעת הכנסיה אינה מוגבלת לתחום הדת בלבד. באופוזיציה למשטר מארקוס

מילאה הכנסיה בשנה האחרונה תפקיד ראשון במעלה. מאות הכנסיות שימשו בימה עיקרית לקוראסון אקינו ולפעילי המחנה שלה, לאחר שאמצעי התקשורת הממלכתיים קיפחו אותם בהתמדה. נוכח הדיכוי הפוליטי של משטר מארקוס וסבלם המחריף של ההמונים, גבר בעשור האחרון הסחף של כמרים רבים שמאלה; לא מעטים אף התקשרו לתנועת הגרילה. שלא כבמורה הרדיקלית, שוחרת "תיאולוגיית השחרור" באמריקה הלטינית, העדיפה ההיארכיה הקתולית בפיליפינים תפקיד פוליטי פעיל בשיתוף עם אקינו, זאת למרות אי־אלו היסוסים בכס הקדוש השמרני. גם להבא תושפע בוודאי ההתפתחות הפוליטית בארץ זו על־ידי הכנסיה. ימים יגידו אם תוכל המגמה הרפורמית הקונסטרוקטיבית להתמיד או שתיבלם ותגרום לכך שידחפו עוד כמרים מתוסכלים לזרועות המחנה המהפכני בעיר ובכפר.

הסיכויים, שתנועת העצירים והרוח החדשה המנשבת בממשלת אקינו ישימו קץ למלחמת הגרילה אינם טובים כלל ועיקר. דוברים של המפלגה הקומוניסטית ושל ארגוני חזית הקשורים עמה שילמו, לכאורה, מס שפתיים ל"כנותה" של הנשיאה הפופולארית, אך בה בשעה הצביעו על הניגודים שבינה לבין האינטרסים הריאקציוניים שבממשלתה. קשה להניח, שהקומוניסטים במדינה אסיאתית זו יהפכו לאופוזיציה פרלמנטרית בנוסח המפלגות הקומוניסטיות בארצות מערב אירופה או ביפאן. בטווח הקצר לא ישלימו עם קיום הבסיסים האמריקאיים, המאחזים החשובים ביותר של ארה"ב במערב אסיה. בטווח הארוך יותר המופת שלהם היא ויאטנאם. אולם המערכה נגד לוחמי הגרילה, בכל שהצלחתם מתגברת, לא תוכרע במישור הצבאי בלבד. רק מפנה משמעותי בחזית הכלכלית־חברתית והתגברות על התנגדות בעלי האחוזות והמונופולין לריפורמות חיוניות ישמיט את הקרקע מתחת לגידול נוסף של המחתרת הקומוניסטית.

כל אלה נוגעים בראש ובראשונה לגורל הפיליפינים עצמה, אך עשויות להיות לכך גם השלכות על הזירה הבין־לאומית ועל מדיניותה של ארה"ב בראש ובראשונה. ההחלטה האמריקאית לתמוך בשלב האחרון באקינו מול מארקוס נתאפשרה, למעשה, על־ידי שיתוף־פעולה בין רפובליקאים ודמוקראטים פרגמאטיים, בין "ניצים" מפוכחים ו"יונים" ריאליסטים בניגוד לקו של השמרנים והניאו־שמרנים "האידיאולוגיים", שהסתייגו מהאופוזיציה, מחשש שזו תהיה "מתונה" כלפי הקומוניסטים. הצלחתו של משטר דימוקראטי פרו־מערבי בפיליפינים עשויה לחזק את בעלי האוריינטאציה הפרגמאטית האנטי־רודנית בוושינגטון. כשלון יתפרש על־ידי הארכי־שמרנים כהוכחה לתפיסתם, כי במקרה של ספק, משטרי עריצות ימניים הם הרע במיעוטו.

פוזמקאות האפיפיור

לא צריך להיות בעל דמיון מופלג כדי לשער ש־100 זקיפי משמר האפיפיור אינם מבלים את זמנם בתפילות. וורסטמרבגר, צלם שווייצרי, תיעד אותם בזמנם החופשי

שומרי־אפיפיור. סגריות והשתוללויות בקסרקטין

חיי הפרט בחדרי הוותיקן היו תמיד סוד־שרפל, כשם שהיו סלאי־נבלולים. סוד העמודים של ברניני, מרפסתו של האפיפיור והזקיפים השווייצריים במדי המיסקר שלהם מימי הרנסנס, הם בין המראות המצולמים ביותר בעולם. אך האמת היא, שאין נוהגים לצלם את מה שבין החומות, מקום שמתנהלים חיי היום־יום של קריית־המדינה הזעירה.

כך היה עד שבא הנס די וורסטמברגר, צלם שווייצרי צעיר שנעשה לעוזר במשמר־האפיפיור, כדי שיוכל לצלם את חבריו הזקיפים מחוץ לשעות־העבודה. (מספרם של אנשי־המשמר הוא 80 עד 90 סדירים, ואליהם נוספים כתריסר שומרי־משנה הנשכרים לפרקי־זמן קצרים ביותר. עתה, לאחר שירות של שנה, הציג הצלם אוסף תמונות במוזיאון לצילום חדש בלוזאן. הוא רצה לפרסם את התצלומים, אך נתקל בהתנגדות עזה של הממסד הכנסייתי. גם נמתחה ביקורת על התצוגה. "לה ליברטה", היומון הקתולי הליברלי בפרייבורג (שווייץ) קיבל מכתבים ארסיים רבים וביניהם אחד מאת מפקד המשמר, קולונל רולאנד בוקס.

וורסטמברגר לא התגנב לתוך הוותיקן ביומרות־שווא. הוא נולד בקאנטון פרייבורג הקתולי ומתאר את עצמו כ"קתולי בלתי מתרברב". כוהן הדת הממונה על קהילתו חתם לו על תעודה המאשרת את התנהגותו הטובה – בלי תנאי זה אין אדם יכול להתקבל למשמר הוותיקן – והאישור זה לא היה פחות אמיתי מפנקס השירות הצבאי של שווייץ שהיה בידו.

חבריו במשמר הוותיקן ידעו, שדי וורסטמברגר מצלם תמונות בקסרקטינים, אך הקצינים לא הבחינו, כנראה במצלמה הזעירה שהיתה חבויה בתוך חפיסת סיגריות שלו. אנשים שפרשו מן המשמר נקטו עמדות שונות: היו שראו את המעשה כחילול הקודש, כמעט כאילו צולם בסתר את חייו הפרטיים של האפיפיור. אחרים היו משועשעים, אחד השאיל את מדיו לתערוכה בלוזאן. איש המשמר, המשרת בו חמש שנים, רשאי לקחת הביתה את מדי המסקר בצבעי זהב וארום, כדי שילבישו אותו בהם בארון הקבורה שלו. די וורסטמברגר לא עשה שום מעשה חסר דרך ארץ. הוא רק הסתכל בוותיקן בעין רעננה. אין אדם צריך להיות בעל דמיון מופלג כדי לשער ש־100 גברים צעירים, אפילו בתוך הוותיקן אינם מבלים את כל זמנם בתפילות. אולם עינו ורוחו של המסתכל מותנות עד כדי כך לשיגרה, שהיה זה זעזוע ממש לראות את חיילי המשמר מתגוששים או בורחים מחומו של הקיץ ברומא בלבוש שינה מינימלי מול תצלום של יפהפיה.

הצלם הצליח ללכוד גם את חבלי התרגול ברומח (ששת קילוגרמים במשקל ושני מטרים באורך) ואת קשיי השמירה על דקדוקי הפרוטוקול האפיפיורי. האפיפיור פאולוס השישי התהלך בוותיקן בהוד מלכות והזקיפים לא התקשו לצעוד בעקבותיו. לאחר עלייתו של האפיפיור יוחנן פאולוס השני לכס הקודש גברה הסכנה שזקיף ימעד על הרומח של עצמו תוך כדי הליכה מזורזת בעקבות האפיפיור הממהר. על כך יש להוסיף את התרגיל הקשה המכונה "שולטרן" (לכתף). ונח טכני להצעה היאה לקרדינאלים. כשאחד מהם מתקרב, אמורים אנשי המשמר להניף את הרמחים לאוויר, לתפוס אותם ביד אחת ולוודא שהמתכת מצטלצלת לפני שהרמחים נופלים ארצה.

גדול האתגרים הניצב לפני איש המשמר הוא למהר ולהכיר בדרגתו של כוהן־דת כדי להיות מוכן להעניק לו את אות הכבוד הנאה לו. די וורסטמברגר אומר כי לשם כך חייב איש־המשמר להשפיל מבט: אין טוב מלהסתכל בגרביים כדי לזהות את קוד קדושתו: ארום לקרדינאל, סגול או שחור לבישוף. רק האפיפיור לבדו לובש פוזמקאות לבנים. לגבי זקיפים תורנים העומדים ליד המעלית המוליכה למגורי האפיפיור, פוזמקאות לבנים הם אות לרוץ אל החצר לקרוא "arriva il papa" ולחזור לרוץ לצורך כריעת ברך בהיפתח דלת המעלית. בחמש שנות השירות הראשונות על איש משמר להתגורר בקסרקטין. שעת הנעילה היא 11 בלילה. אם כי אנשי המשמר יכולים, בדרך כלל, לעבור בלי קושי את ביקורת חבריהם התורנים, יש תמיד חשש שייתקלו בכומר הצבאי המעשן סיגריה של בוקר בשעה שהזקיפים נכנסים בשער סנט אן אחרי בילוי לילה מחוץ לכותלי הקריה. הכומר, איש נוקשה במיוחד, מפיל על אנשי המשמר פחד גדול יותר משאר הקצינים.

מדוע מקבלים על עצמם גברים צעירים תנאי שירות כה קשים בזול, שכללי ההתנהגות בו עולים בחומרתם על תנאי פנימיה, שהשכר הנהוג בו מועט, ושההרגולת בנוים אנאכרוניסטיים מרובה. אחרים הם גוזרים־להזמים אמיתיים שקרבתם לאב הקדוש היא שכרם וההסתופפות בצל הוותיקן היא בשבילם מעשה של יראת שמים. לאחרים התגורות במשמר הוותיקן היא דרך טובה לבוא מכפר הררי לטעום טעם חיים בעיר גדולה, או אפילו קצת טעם הרפתקה. שהרי, ככלות הכול, המשמר האפיפיורי הוא הצבא הזר היחיד, שאזרחי שווייץ רשאים לשרת בו. [illegible] גופא מי ששירת במשמר האפיפיורי, נהנה מיוקרה רבה.

מעורבות רוסית

וייטנאם נאבקת עם בעיות כלכליות קשות. רוסיה הודיעה שתכפיל את הסיוע הצבאי והכלכלי. גם שינויים פרסונליים בהנהגת המדינה יכולים לעזור

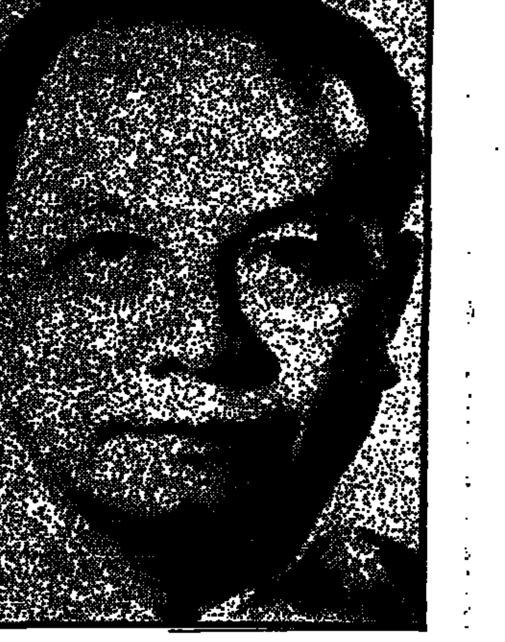

טרואונג צ'ין. יורש בן 79

הזקנים השולטים בווייטנאם עסוקים במלחמה חדשה, הפעם נגד אויב סמוי מן העין, האינפלציה. שיעור אינפלציה של יותר מ־500% בשנה כבר עלה לטראן פואונג, סגן ראש הממשלה לעניינים כלכליים, במשרתו. הוא הודח מכהונתו בינואר ובכך היה לאחד מבכירי המפלגה הקומוניסטית בווייטנאם שפוטר אי פעם. עכשיו שמציאותם של אויבים מבחוץ שוב אינה מאיימת על המדינה כמו חולשת הכלכלה, לא ברור, כמה מעמיתיו ילכו בעקבותיו. הדבר תלוי ביכולת־הכלכלית של וייטנאם.

המחירים התחילו להרקיע לאחר כשלון הרפורמות הכלכליות אשתקד. הממשלה קיוותה אז להחיות את המשק על־ידי ביטול הסובסידיות למצרכי יסוד כאורז וכשומן חזיר ועל־ידי מתן פיצוי לעובדי המדינה בתוספת שכר. השכר (ואספקת הכסף) אמנם עלה, אך לא היה בכך כדי לאפשר את רכישת הסחורות. מחירי האורז ושומן החזיר בשוק החפשי שולשו. מאז אמצע דצמבר עלו מחירי החשמל הביתי פי־80 ודמי הנסיעה באוטובוסים ובמטוסים פי־10. כדי להמתיק את הגלולה הונהג בינואר שוב קיצוב על שמונה פריטים בסיסיים.

תקלה חדשה בתחום המטבע החמירה את המצב. "דונג" חדש הונהג בספטמבר שעבר במקום ה"דונג" הישן. שוויו היה 10 דונג ישנים. תהליך זה לווה בפיחות גדול, אבל מאז ועד היום הידרדר הדונג בשוק בלי הרף. בתחילת מארס עמד שער הדונג החדש בשוק השחור על 260 דונג לדולר, לעומת שערו לפני הפיחות, לדולר. פואונג החליט על החלפת המטבע ועל פיחותו ובלי להיוועץ בחברים בכירים של הפוליטביורו. למזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית, לה דואן, נודע על כך רק ביום שהוחלף הדונג הישן. סוחרי השוק השחור הוזהרו מראש שבועיים לפני כן והיה סיפק בידם לאגור דולרים או למכור דונגים ישנים מראש.

הפעם לא היתה האסיפה הלאומית מוכנה לשמש חותמת גומי. היא דרשה את התפטרותם של נגיד הבנק הממלכתי ושל ראש ועדת המחירים וכן את זו של פואונג. ראש הממשלה, פאם ואן דונג, התנצל בפני האסיפה הלאומית. אחר־כך הודח פואונג.

המזכירות בת עשרת החברים התכנסה פעמים אחדות מאז תחילת השנה לדיון במדיניות הכלכלית. הקפאת השכר והמחירים ממשמשת ובאה ככל הנראה. ראשי המנגנון מודים, שבהו־צ'י־מין־סיטי גדל מספרם של הסוחרים הפרטיים ביותר משליש מאז תום המלחמה ב־1975. וייטנאמים רבים מחזיקים ביותר ממקום עבודה אחד. בשעת נעילת המשרדים ב־4.30 אחר הצהרים רחובות האנוי הומים פועלים הרוכבים באופניים אל "משמרת" עבודתם השניה.

הכלכלה מרודדת. בהאנוי, בה יורדים בחורף גשמים כמעט בלי הפסק במשך שלושה חודשים, דומה שאין לאיש מטריה. בגלל המחסור באנרגיה פועלת התעשיה ב־20% בלבד מכושרה בצפון וב־40% מכושרה בדרום. החוות, שרובן בבעלות המדינה, מספקות תבואה בכמות המספיקה רק בדוחק ל־65 מיליון הפיות למרות הנהגת שיטת המכסות ב־1980, שיטה המאפשרת לאיכרים למכור יבולים עודפים בשוק החופשי.

יתרות המטבע הקשה של וייטנאם "הן כלום בהשוואה לגודל המדינה", אומר לה הואנג, סמנכ"ל הבנק הממלכתי. לדבריו לא שילם עדיין הבנק 54 מיליון דולר שהוא חייב לקרן המטבע הבין־לאומית. יהיה הכרח לגייס מלוות נוספים מן הגוש הקומוניסטי. רוסיה הודיעה, שתכפיל את סיועה הכלכלי והצבאי לווייטנאם עד לסכום של 1.6 מיליארד דולר בקירוב בשנה בשנים 1986–1989. אבל נראה, כי רוסיה מסתכלת כבר בעין חשדנית בהנהגה הווייטנאמית.

למן הקמת המפלגה הקומוניסטית הווייטנאמית על־ידי הו־צ'י־מין ב־1930 ועד היום חלו בה אך שינויים מעטים. יורשו היחיד עד כה בתפקיד נשיא המדינה טרואונג צ'ין, הוא בן 79. לה דואן, ששהה במוסקווה לצורכי טיפול רפואי, הוא בן אותו גיל. רק שניים מחברי הפוליטביורו נחשבים מסוגלים לטפל בענייני הכלכלה.

לפינושה זה לא יקרה

בצ'ילה לא יכול לקרות, כנראה, מה שקרה בפיליפינים. הפוליטיקאים אינם עושים יד אחת להדחתו. הם נהנים מפולמוסים תאורטיים על מצב החוקה

לא נח לו, לנשיא צ'ילה, אוגוסטו פינושה, בזמן האחרון. לאחר שארה"ב יזמה בוועדה לזכויות האדם של האו"ם הצעת החלטה המותחת ביקורת על צ'ילה בשל הפרת זכויות האדם, שחרר הנשיא שלושה ממנהיגי האופוזיציה שנאשמו בפגיעה בחוקי הבטחון. הוא גם ביטל הגבלות על הסיקור העיתונאי של ענייני מפלגות פוליטיות, ולא עוד אלא שמפקד הצי, אדמיראל מרינו, אמר, כי אפשר שהחונטה תשנה את החוקה, המאפשרת לגנרל פינושה לכהן בנשיאות עד לשנת 1989, ושאחר כך תהיה לה השפעה גדולה על מינוי יורשו. האדמיראל הגזים. לא ארכו הימים והופחת מערך הצהרתו: לא היתה זו הודעה רשמית אלא "אישית" בלבד.

בצ'ילה לא תפרוץ דמוקרטיה כמו בפיליפינים או בהאיטי. אין לצ'ילה מהדורה שניה של קורי אקינו או סיכוי לבחירות פתוחות לנשיאות, שיביא את הדמוקרטים במדינה זו לידי פעילות. גם בצ'ילה, כמו בהאיטי, נערכו לעיתים קרובות הפגנות נגד הדיקטטורה. אך גנראל פינושה, שלא כנשיא האיטי לשעבר דובאלייה, אינו חושש לצוות על כוחות הבטחון שלו לצאת לפעולה. לשגריר האמריקאי הארי בארנס יש השפעה פרו־דמוקרטית רבה. הוא מקיים קשרים עם ראשי האופוזיציה הכנסיה וכן עם כמה גנראלים, כפי שנהגו גם קודמיו בטרם יצאו הנשיאים מארקוס ודובאלייה ממאנילה ומפורט־או־פרינס. בארנס, מכל מקום, טוען (ולא שמישהו בממשלה מאמין לו), שהוא רק מקשיב ולומד, ותו לא.

מפלגות האופוזיציה בפיליפינים עשו יד אחת להדחתו של הנשיא מארקוס, אך עדת עורכי־הדין הפוליטיקאים בצ'ילה נהנים מפולמוסיהם. בין מפלגת המרכז הנוצרית־דמוקרטית, הגדולה בסיעות האופוזיציה של צ'ילה, לבין השמרנים נטושה מחלוקת בשאלה, אם תמכה המפלגה בהפיכתו של הגנראל פינושה בשנת 1973. הנוצרים־דמוקרטים מפוצלים לכיתות שונות, והשמרנים מפולגים לשתי מפלגות. כמה מפלגות זעירות נאבקות ביניהן במרכז, והשמאל מחולק בין סוציאליסטים מתונים, סוציאליסטים קיצוניים וקומוניסטים.

הפוליטיקאים אינם מסוגלים להגיע להסכמה על יחסם לחוקה. יש הדוחים אותה ודורשים חזרה אל הדמוקרטיה לאלתר. אחרים מבקשים להניע את הממשלה לעריכת בחירות חפשיות ב־1989 ולא לקיים את משאל־העם לאישור יורשו של פינושה, כפי שמתחייב מן החוקה.

מנהיגי האופוזיציה עורכים הפגנות אחדות, בנסחם גירסה מפורטת יותר של ההסכם הבין־מפלגתי עליו חתמו באוגוסט אשתקד ושבו היתוו את עקרונות השיבה אל הדמוקרטיה. אזרחים שמרניים קיימו מגעים חשאיים עם גנראלים נמוכי־דרג כדי להעמידם על משוגות מנהיגיהם. אך ספק אם החיילים, שאין דעתם נוחה מגנראל פינושה, יפעלו נגדו.

האיטי שלאחר דובלייה

תכנון כלכלי ותיקון החוקה – בעיותיו הגדולות של שליטה החדש של האיטי, הגנרל נאמפי. עמו מתקשה להשלים עם עידן חדש

מגורש דובלייה. השינוי הגדול עוד לא בא

הישגה הכלכלי הגדול ביותר של האיטי, ברבע־המאה תחת שלטון דובלייה, היה תפיסת המקום הראשון בעולם בייצור כדורי בייסבול. עם תכנון כלכלי נכון, תוכל כלכלתה של האיטי להצליח יותר. הדבר מותנה בכך, שתושבי האיטי ישלימו עם עברם, שנסתיים בחודש שעבר, כשעלה ז'אן־קלוד דובלייה על כבש־המטוס שהסיעו לצרפת, ויכוננו דמוקרטיה בארצם. השליט החדש, הגנרל נאמפי, מנסה עתה לעשות את שני הדברים, אבל הוא פועל לאט.

ההשלמה, עדיין רחוקה. בתיהם של אחדים מאנשי "הטונטון מקוט", המשטרה הלא־כל־כך חשאית של דובלייה, נבזזו. אחד ממפקדיהם, לוק דזיר, המכונה "צמא־הדם", נאסר. יש החוששים, שגירוש דובלייה, לא שינה את פני־המציאות בהאיטי. גוברת והולכת הדרישה של שלושה מאנשי דובלייה, מהוועדה המנהיגה את הממשלה: הקולונל פרוספר אוויריל, שלישו הצבאי של הנשיא המודח, הקולונל מקס וואלה, ראש המשמר הנשיאותי, ואליקס קינאס, שר העבודות הציבוריות, שהיה אחראי על ניהול חלק גדול מרשת־ההסות של הנשיא. שלושה אלה, יושבים עדיין בכסאותיהם, אבל בשישה־עשר במארס פיטר הגנרל נאמפי את שרי החקלאות והמסחר, שהיו ממקורביו המובהקים של דובלייה.

הגנרל נאמפי הבטיח לקיים בחירות במועד שלא נקבע עדיין, וכן הודיע, שחוקת דובלייה תתוקן. החלו התייעצויות עם ראשי ערים וכפרים בדבר מועצה בת תשעה־עשר חברים, שתתבקש למנות, לדברי הגנרל נאמפי, מועצה מכוננת. הוא גם התחייב להרחיב לקידום התעסוקה ולביעור האנאלפבתיות. צעדים אלה, עזרו לשחרר עשרים ושישה מיליון דולר, כספי סיוע אמריקאי, שהם מחצית הסכום שעוכב בחודשי שלטונו האחרונים של דובלייה.

מידה של תעוזה דרושה לטיפול בכלכלתה הפגועה של האיטי. שטחי חקלאות רבים יותר הושקו ב־1806, מאשר כיום. המטבע המקומי, הגורד, הוקפא ב־1919, בשער של 5 גורד לדולר. פיחות, הוא אחד הצעדים שניתן לעשות במהירות יחסית. ביטול המס על היצוא, גורם ליצרני הקפה להגדיל את התפוקה. חפירת תעלות השקיה ושיפוץ הקיימות, היה גורם להגדלת היבולים. עכשיו הזמן, להסב את חקלאותה של האיטי מהסוכר, שמחירו נפל, לגידולי תירס, בננות, מנגו, אורז או בצל. הממשלה יכולה למכור את אדמות המדינה, שהוחכרו על־ידי דובלייה לאנשי הצנו בדמי חכירה סמליים, ואת החברות הממשלתיות הספורות.

הנמכת מכסי־היבוא על רכיבים תעשייתיים, יכולה לשפר את כושר התחרות של התעשיות המקומיות הקטנות, ולמשוך חברות נוספות להצטרף למאות המפעלים הקטנים, המרכיבים מכשירי טלוויזיה ומייצרים כדורי־בייסבול לשוק האמריקאי.

> מר דובלייה, האם היה, לדעתך, לבזבזנותה של אשתך, חלק בנפילת משטרך?
> למה אתה מתכוון?
> ובכן, למסע הקניות האחרון שלה בפריס, למשל, בו הוציאה 1.7 מיליון דולר, שעה שהאיטי היתה נתונה בעיצומו של משבר כלכלי חמור.
> 1.7 מיליון? היא בזבזה 1.7 מיליון דולר בפריס? כך נאמר.
> מה עשתה עם כל השאר?

שליח ישראלי לאירופה לאתר מאמן זר לנבחרת הלאומית

ההתאחדות לכדורגל "נכנסה ללחץ" בגלל העדר מועמדים • ההצעה גובשה בסודיות כדי למנוע התנגדות ציבורית • השליח לא יורשה לסכם דבר ויגיש להתאח' המלצות בלבד

מאת אשר גולדשלגר

ההתאחדות לכדורגל תשגר שליח לאירופה על מנת שיביע מקרוב את הצעות המועמדים לאימון הנבחרת הלאומית בכדורגל. החלטה על כך טרם התקבלה, אולם בשל לחץ הזמן, אליו נקלעה ההתאחדות, הועלה הרעיון בקרב חברים בכירים בהנהלת ההתאחדות.

בהתאחדות חוששים משיגור שליח בשל לחץ ציבורי, אולם המגמה היא, למרות הכל, לשגר אותו. האיש שייצא לאירופה לא יהיה רשאי לסכם את תנאי המועמד. הוא ישוחח עם המועמדים, יעמוד על טיבם ויביא את המועמדים לפני הוועדה לקביעת המאמן הלאומי.

עם זאת כמעט ודאי, ששלמה שרף, מאמן מכבי חיפה, ימונה למאמן הישראלי של הנבחרת והוא יעבוד לצד המאמן הזר, שייקבע בהקדם. בהתאחדות העריכו ששרף עשוי בבוא העת, לרשת את המאמן הזר.

העסקת שרף אינה יוצרת בעייה. שכן, למאמן מכבי חיפה חוזה, המאפשר לו להשתחרר ממכבי חיפה אם יוצע לו אימון הנבחרת. עם זאת רוצים בהתאחדות לסכם על המאמן לפני שמאמנים יחתמו עם אגודותיהן לקראת העונה הבאה על-מנת שלא ליצור חלל ריק באגודה, שתחתום עם שרף או עם מאמן אחר, שימונה לנבחרת הישראלית.

מכל מקום, בהתאחדות לכדורגל קבעו חד-משמעית, כי צוות זר-ישראלי ינהל את הנבחרת הישראלית.

בינתיים, בשל קוצר זמן תירחה ישיבת הוועדה לקביעת המאמן הלאומי. שכן, אין חידוש לגבי המאמנים המוצעים באירופה והתשובות אינן מודרות להגיע.

אזולאי הורחק משני משחקים

מאת אשר גולדשלגר

דוד אזולאי, בגן בית"ר ירושלים, יהכ"ץ את שני משחקי הליגה הקרובים של קבוצתו. אמש הורחק אזולאי על ידי בית-הדין המשמעתי משני משחקי ליגה בפועל בגין חמישה כרטיסים צהובים.

קבוצת בית"ר ירושלים נקנסה בסכום של 400 ש"ח בגין זריקת רימוני עשן במשחק ההפסד 1:0 מול מכבי תל אביב. ביה"ד לא החמיר בעונש וציין, כי בית"ר עושה מאמצים למניעת תופעה זו.

הדיון בדו"ח של השופט גרוסמן, שניהל את המשחק בין הפועל כפ"ס למכבי יבנה, נידחה לשבוע הבא.

ספורטאים מברזיל למפעל אס"א

מאת ברוך רגון

ספורטאים מברזיל ישתתפו, כנראה, במפעל הבין-לאומי ה-18 של אס"א, שייערך בחודש הבא באוניברסיטת ת"א.

במשרדי אס"א התקבלה השבוע הרשמה מפתיעה באוניברסיטת בלו-הוריזונטה, שכבר נטלה חלק במפעל ב-1978 והציגה יכולת מצויינת.

את האטרקציה של המפעל עשויים להוות שחקני הקט-רגל מברזיל. בלו-הוריזונטה נרשמה גם לטורניר הכדורסל לגברים ולתחרויות השחיה.

הרשמות נוספות: קבוצת הכדורסל (גברים) מאינסברוק שבאוסטריה וספורטאי בענף הקראטה ממלטה. כמו-כן ישתתפו במפעל מאות ספורטאים ישראליים (יותר ממאה קבוצות) מכל המוסדות להשכלה גבוהה.

ספורטאי מכללת אוהלו זכו באליפות אס"א בהתעמלות, שנערכה ב"בית ברנר" בצמח. כמו-כן זכו כדורסלניות אוהלו באליפות לאחר נצחון בגמר על הסמינר 25:43. בגמר אליפות הכדורגל גבר הסמינר על אוניברסיטת ירושלים 0:1.

ישראל – אורוגוואי באליפות הכדורסל בספרד

נבחרת הכדורסל של ישראל תפתח את הופעותיה באליפות העולם בספרד נגד אורוגוואי, ב-5 ביולי.

באותו ערב תפתח באותו בית (ב) ברה"מ מול אנגולה. לנבחרת תשחק ישראל נגד אנגולה וב-7 ביולי נגד ברית-המועצות.

כדורסלני ישראל ינוחו ב-8 ביולי ויחזרו את משחקיהם ב-9 ביולי נגד אוסטרליה וב-10 ביולי נגד קובה.

כדור מים

הפועל גבעת-חיים זכתה באליפות החורף לגילאי 16 לאחר שגברה על הפועל גוש-חולון 4:10 ועל מכבי קריית-אונו 5:12. גוש-חולון ניצחה את קריית-אונו 5:8.

עימות צמרת ב"בלומפילד"

ת"א מלקקת "פצעי הגביע" בית"ר מקווה לשוב לתמונה

48 שעות לפני שבת

מאת ניסן פרידמן

המוליכה, הפועל ת"א, ואיצטדיון "בלומפילד" יעמדו במוקד משחקי הכדורגל. בפעם השניה בתוך ארבעה ימים. לאחר קרב הגביע הסוער נגד מכבי חיפה (2:1) תארח הפועל ת"א את בית"ר ירושלים במשחק המרכזי במחזור ה-24.

שתי הקבוצות יגיעו למשחק, כשבאמתחתן הפסד ליגה. לבית"ר זה אחד הסיכויים האחרונים להיצמד לפיסגה. הפסד יגפץ כנראה סופית את חלום האליפות הירושלמי. ת"א חייבת לנצח כדי לחזור למסלול לקראת "הפיניש".

מכבי חיפה, בעמדת זינוק טובה למקום הראשון, מהנה מבשחק ביתי לא קשה במיוחד. היא תארח את הפועל באר-שבע. שתי קבוצות אלה סובלות מחוסר יציבות העונה, וקשה לחזות את יכולתן בשבת.

מכבי ת"א, שהצטרפה למירוץ לאליפות, אינה משכנעת על המגרש, אך לא נוצחה בשמונה המחזורים האחרונים. בשבת תארח את הפועל כפר-סבא הצעירה, עם סיכוי טוב לנצחון רביעי רצוף.

• סיר לחץ

השאלה הגדולה איך ישפיע ההפסד בגביע על יכולתה של הפועל ת"א בשבת. "פצעי הגביע" כואבים במיוחד עקב הרחקתו של הקשר הדינמי, אלי כהן. הסרגנו עלול לפגום בשטף המשחק של הקבוצה...

אורי מלמיליאן

מאמן שוויצר

סיני יוזר לעצמו. הוא "מודיף" מאז שב מעונש ההרחקה. לאלי ואני יש סיכוי להשתלב בהרכב הפותח, ובכולתו להוסיף במידה רבה את חולית ההתקפה הנתונה בבצורת לאחרונה.

לדוד שוויצר יהיו, ודאי, התלבטויות בקשר לתיפקוד שחקניו במגרש, ובעיה איך לשחרר אותם מהלחץ הרב. בגביע הם היו עצבניים מדי, ומקום כליון מעצות לשופטים, כדאי להתבונן רגע במראה. אחרת לא יבוא השיפור המיוחל.

• עוד הזדמנות

בית"ר ירושלים תקבל בשבת עוד הזדמנות לחזור לתמונת האליפות. נצחון על הפועל ת"א יצמצם את הפער ביניהן לשלוש נקודות בלבד. הירושלמים אינם בכושר הכשר לאחרונה. אך העימות הישיר עם המוליכה עשוי לדרבן אותם במיוחד. אולי אותנה תחזור להבקיע שערים והוא אוהב את בר ורשא ב"בלומפילד". בית"ר תנסה לנקום את ההפסד הסיבוב הקודם (3:2), הפסד שהוציא אותה ממסלול משקלה לזמן רב.

• דשא ירוק

לגבי מכבי חיפה מתאים רזוקא המתגבר והדשא בבית ירוק יותר, זה נבון והרתי משמש כר... שאלה נוספת: האם משחק... לגבי מבבי חיפה...

לציה, ועליה קבוצה מבבי חיפה שני נצחונות ביתיים בגובה דרמטיים – 1:4 על כפ"ס ו-0:4 על שכשק.

האם באר-שבע היא הקורבן הבא? הרבה תלוי בחולשתם של המצוקים הרבים בקבוצה, בעיקר לאחר "המלחמה" בגביע נגד הפועל ת"א, ויפה שוב מאוינת על הפיסגה, ולהוק בזה סביא לאות משתי התוצאות: משחק לחיפה שאפשני או משחק חלש ועצבני.

• על מי מנוחות

הליגה אינה מספרדה באפשו בייחוד את הפועל באר-שבע למרות שתיאורטית הקבוצה עדיין בטווח סכנה, הרי שבעשית ב"ש מתפקדת העונה לא רע ומבינה למרכז הטבלה.

משום מפלמן העמיד על הרגליים הרכב צעיר ותוסס אם כי חסר נסיון. הבעיה של ספלמן היא דווקא ההרכבת התגברתי. ב"ש טבלה תמיד במריבות פנימיות והתערבות לא בריאה של קהל חם מזג. ב"ש מסוגלת להעניק לחיפה קרב טוב בשבת.

• תמונה אחרת

הטבלה מספרת שמכבי ת"א בתמונת האליפות. מאכזבת, שמעון שנהר, מתעקש שקבוצתו שייכת לתמונה אחרת ועדיין אינה כשלה לקטוף התואר. בכל אופן על הנייר נראה שלמכבי מצפה בשבת משחק ביתי נוח מול כפר-סבא.

ללא אלי דריקס המורחק יש למכבי בעיה בהתקפה. מסמר איגוד מתקפה להאגדר לבדו. הקיצור עלול לסבול בהיעדרו של מתה גראני הנבחרות.

• כמו חידה

עוד קבוצה צעירה, ויצבית אף. הפרת נסיון היא הפועל כפ"ס, כבר מתלים יפים במבנן פתוח והתקפי, הקבוצה מאפיינת בזומנימות והנבה לא יציבה.

קשה לנחש איך יופיע מייקל יספן את איתן רביבו, הזוהר לעצמו אחרי שהולים בספציע. קשה לנחש איך יתפקר הבלם ...לגבי קבוצה מעליות, כמו חידה.

בגביע העולם (3)

MEXICO86

צרפת מבקשת "לחטוף הגביע" מתחת לאפה של דרום-אמריקה

כוכב-על מישל פלאטיני

מאת סמואל של

אם קיימת נבחרת המסוגלת ל"גנוב" את הגביע העולמי מתחת לאפה של הדרום-אמריקאים אצלם בבית, זו נבחרת צרפת. זו נבחרת המחשבת כיום לטובה ביותר ביבשת אירופה, ואולי אף בעולם כולו.

על "מהלים" של הצרפתים בזירה הבין-לאומית ניתן היה ללמוד כבר בספרד 1982. רק הוכרעה מזעזעת של שופט במשחק חצי הגמר נגד מערב-גרמניה (אי הרחקתו של השוער שומכר) מנעה מנבחרת ה"טריקולור" את הכרטיס לגמר. הם נאלצו להסתפק באליפות זו רק במקום הרביעי.

אם לא די בכך, באה אליפות אירופה 1984 בצרפת כדי לבסס את הפיתרון הדיבולת הצרפתיים לאחר תבונות מהנות. כיפסו הצרפתים לגמר, בו גברו על ספרד וזכו להביף את הגביע.

לאחר מכן כבר לא יכול היה איש לבטל בצרפת את הזכיה בגביע הבין-יבשתי (נצחון 0:2 על אורוגוואי) ובתואר הבלתי-רשמי של הנבחרת הטובה בעולם.

שניים אחראים, בעיקר, לשינוי כזה בכדורגל הצרפתי: האחד מאמן, השני שחקן. המאמן – מישל הידלגו, האיש ששינה את צורת המשחק של הצרפתים והפך אותם ל"ברזילאים" של אירופה.

השחקן: האחר שאין שני לו לפחות באירופה – מישל פלטיני. ה"מאבטרו", האיש שתואר ה"כדורגלן הטוב בעולם" כאילו נולד עבורו.

בסידרה הארוכה של הצלחות, שנרשמו לזכות הצרפתים הם זכו בכל התארים האפשריים. רק הגביע העולמי עוד חסר להם. במקסיקו הם ייאבקו כדי להשלים את ארון הגביעים שלהם. על פי כישרם הם מעולים לכך.

שמונה פעמים בעבר הופיעה צרפת בטורניר הגמר של הגביע העולמי, אבל רק פעמיים הצליחה להגיע לשלבים הסופיים.

לראשונה זה קרה בשוודיה 1958. עם סגל מעולה, שכלל שורה של כוכבי על כמו פונטיין, ריימונד קופה, דומקה ופיאנטוני הופיעו הצרפתים בחצי-הגמר. אבל כאן נתקלו במשימה גבוהה מדי עבורם – ברזיל – שגילתה אז לעולם את פלה. ברזיל הביסה את הצרפתים 2:5 והם נאלצו להתנחם בנצחון מרשים על האלופה היוצאת מערב-גרמניה (3:7), שהכניסה להם את המקום השלישי.

בפעם השניה – לפני ארבע שנים בספרד. שוב סגל מצויין, שבע סביב הציר מישל פלטיני – אלן ז'ירס, טיגאנה, באסטיני, רושטו, הוציאו הצליחו להגיע שוב עד שלב חצי-הגמר. וכמו בשוודיה גבלמו בשלב זה.

הפעם היתה המעידה מול מערב-גרמניה. הצרפתים כבר הוליכו 1:3 בהארכה. אך סגנו צמד המיר הבודקרט מהנקודה הלבנה בנצחון 7:6. הפעם, שלא כמו ב-1958, כשלו גם במאבק על המקום השלישי ונוצחו 3:2 ע"י הפולנים.

לקראת מוקדמות הגביע העולמי הנוכחים נראתה צרפת מעורערת בכוחה לזכות בנבחרה של הבית שלהם. אבל תקר בלתי צפוי (הפסד 2:0) בבולגריה כמעט ונגע זאת מהם. הם נאלצו להתאבק מאוד במשחק האחרון והמכריע נגד יוגוסלאוויה (0:2) כדי לבסס את מעמדם ולזכות בכרטיס לגמר בפעם התשיעית בתולדותיה.

בזדים (33) קפטן הקבוצה אך הוריד כושר. טיגאנה (31) שהוא העוד בעל השליטה המופלאה בכדור ולואיס פרננדז (26) הלוחם ללא ויתור.

"עקב אכילס" של צרפת הוא השוער. ז'ואל בטאס הוא, אמנם, שוער טוב ובנוסה (28), אבל על רקע הדרים-אחות של חבריו בשורה הוא אינו הצד החזק של נבחרתו.

למזלו של בטאס מחפה עליו חוליה אחורית כעולה ונמרצת הכוללת בין היתר את מנואל אמורוס, באטיסטון, איבון להרדו והמגן הצעיר החדש יוסית וילייאם אייאש (24), שלנו יש סימפטיה מיוחד אליו מפני שהוא יהודי.

בהוד משתפים פעולה הוותיק דומיניק רושטאו (30), שחידש ימיו בקרם והפך למכונת הבקעת שערים, והכוכב הצעיר זה שורה (24), שכמו טיגאנה אף הוא שחור-עור. שורה הוא בעל שליטה כמעט מוחלטת בכדור, ביתר כוחם וביקום מעולה. אלא שהוא יעדר מהטורניר בגלל פציעה ובמקומו ישחק, ככל הנראה באלה.

גם שחקני הספסל הצרפתיים אינם קוטלו קנים, וכל אחד מהם מוכן לתפוס את מקום חברו בשעת הצורך.

הנבחרת הזה צריך להספיק לצרפת כדי להגשים חלום ישן – זכיה בגביע העולמי שיהיה תלויה במשחק ובמישל פלטיני, אבל גם בלעדיו יש לצרפתים צוות מעולה.

בדרכה לטקסיקו השתתפה צרפת בראשות בית 4 אחרי נצחון כפול על לוקסמבורג (0:6, 0:4) נצחון והפסד מול בולגריה (0:1, 2:0) נצחון והפסד נגד מזרח גרמניה (0:2, 2:0) ותיקו ונצחון על יוגוסלאוויה (0:0, 0:2).

כנשנגלאדבאך – קלן 0:2

כנשנגלאדבאך ניצחה במשחק השלבה בבונדסליגה את קלן 0:2 וצימצמה את הפער בינה לבאיירן מינכן, השנייה בטבלה לשתי נקודות. למוליכה ברמן 47 נקודות, לפני באיירן 43 וגלאדבאך 41.

נצחון חוץ הסיגה גם באייר אורדינגן על קבוצת התחתית סארבריקן 1:2, ולברקוזן ניצחה את באכומים 1:3.

אורדינגן עלתה למקום החמישי עם 34 נקודות, לפני לברקוזן עם אותו מספר נקודות, אבל לאורדינגן משחק פחות.

בריטניה היתה הראשונה

בריטניה היתה הקבוצה הראשונה בבריטניה שהבטיחה עלייתה לליגה גבוהה יותר. היא העפילה מן הליגה הרביעית לשלישית, לאחר שהקדימה כבר עתה ב-11 נקודות את שכנתה בפיסגה.

בסקסלבר ציממה דביריונצ'יר את הפער בפיסגה בינה למוליכה הארטס בשלוש נקודות, לאחר שהביסה את טנט מירן 0:5.

בצרפת הושג תיקו 1:1 בין המוליכה סאן ז'רמן פאריס ומוסו ותיקו אפס בין נאנט, השנייה בטבלה והאלופה בורדו. לנס – אוקסר 1:2, סטרסבורג – לאוואל 1:2.

גולברט נגוע בחמש מערכות

בטורניר הגדול בדאלאס, האחרון באולמות לעונה זו, גבר יוהאן קריק על בוד גילברט 4:6, 1:6, 6:2, 6:4, 3:6, בקרב בן שעתיים ו-45 דקות ויישחק ברבע הגמר עם מאסס וילאנדר.

הצרפתי יאניק נואה ניצח את באס אנגר מארה"ב 5:7 4:6 2:6 ... ברבע הגמר עם סטפן אדברג משוודיה.

שוודיה והונגריה אלופי אירופה בטניס

שוודיה בין הגברים והונגריה בין הנשים זכו באליפות אירופה בטניס-שולחן המתקיימת בפראג. שוודיה הביסה בגמר את צרפת 0:5 והונגריה ניצחה את ברה"מ 2:3.

אורוגוואי – רובר-פלייט 1:1

נבחרת הכדורגל של אורוגוואי סיימה בבואנוס-איירס בתיקו 1:1 עם אלופת ארגנטינה ריבר-פלייט. רומו פאו היקנה יתרון לאורוגוואי בדקה ה-65, אולם כעבור חמש דקות היטוה נורברטו אלונסו מן הנקודה הלבנה.

אורוגוואי נבללת בבית אחד בגביע העולמי במקסיקו, עם מערב-גרמניה, סקוטלנד ודנמרק.

במשחק הראשון במסגרת ה"פליי-אוף": מכבי ראשל"צ – הפועל רמת גן 18:19

מאת יצחק פרי

במשחק הראשון במסגרת ה"פליי-אוף" בטורניר כדוריד ניצחה מכבי ראשל"צ את הפועל ר"ג 18:19 לאחר 7:8 במחצית.

המשחק היה בתוח בברבית שלבה. שחקני ראשל"צ ניצלו את נכיונם העדיף בעיקר בדיקה השיוה, כאשר להם היתרון הזה על מחזין 18:18. אביר נראה ...

הליגה הדף את הכדור אל אביר שופק ששרץ קיימה במהירות כדי להבקיע בצד השני את נתן וייס שוער ר"ג וקבע את תוצאת המשחק.

שערים למכבי: דרוקר – 5, אימלנד צרפתי ושפקי – 3 כ"א, יסיצבין ובקן – 2 כ"א, בקן – 1.

שערים לר"ג: סובך – 8, קשניר – 4, נרא הליגנר – 3 כ"א.

שפט יצחק ברנדון וצפיה פלם לעיני 300 צופים בראשל"צ.

גליקשטיין הודח מהטורניר בירושלים ע"י הגרמני שטיב

אלוף ישראל, שלמה גליקשטיין, נשר אתמול מתחרויות "הגרנד פרי הגדול" בטניס, הנערכות בירושלים, כאשר נוצח בשמינית-הגמר במפתיע ע"י קיל שטיב ממערב-גרמניה 6:2, 6:4.

גליקשטיין, המצוי באחרונה בכושר ירוד, שב לא מצא את מקומו בהפגש עם ירידו הצעיר, המדורג 279 בעולם.

הפתעה נוספת יש לראות בנצחונו של האנגלי ניק פולווד על אולי רנכוב מפינלנד, המדורג שלישי, 6:1, 5:7.

עבוס בנגדורף ניצח בקלות את עבית נאור 6:1, 6:1 ושחר פרקיס גבר על סקיאנו מגרמניה 6:3, 4:6, 6:0. נושר ישראלי אחר היה גלעד בלום, שנכנע לגרי מילר מדרום-אפריקה 6:3, 6:2, 6:1.

יתר התוצאות: וילי מאסור (אוסטרליה) – הולקין (שוודיה) 6:3, 6:2, באום (שוויץ) – פאם (צרפת) 6:2, 6:3, 6:4, בראיין לוין (דרא"פ) – רישטסאכר (גרמניה) 3:6, 6:4.

מנסדורף יתמודד היום ברבע-הגמר עם השוויצי בראאם ופרקיס עם פולווד. לוין יפגש עם באסור ושב יופיע מול מילר.

באמן הדיש

למקסיקו תגיע צרפת עם באמנם הדיש. הנרי מישל (38), שנבנס לנעליו של הידלגו בהצלחה בלתי מבוטלת. מישל, שהופיע בשחקן לצידו של פלטיני ב-1978 בארגנטינה, היה את התכשות כי התפקיד גדול עליו.

עיקר כוחה של הנבחרת הצרפתית בחוליית הקישור הנפלאה שלה. על מישל פלטיני (30) כבר נאמר כמעט הכל: שליט בל יכול, אבי החדירה והמסירה ובעל בעיטה אדירה לשער.

אבל פלטיני לבדו אינו כל נבחרת צרפת. הוא זוכה בתיבות צירוף ראוי עם הברית, הקשרים...

ברזיל הביסה את מזרח-גרמניה 0:3

נבחרת הכדורגל של ברזיל הביסה בגוייאניה, ברזיל, את מזרח-גרמניה 0:3 (0:2). בשיתקי בראזיל היה הקשר אלמאו, ש"בישלו" שניים מן השערים.

יקיציני החדש של ברזיל, סילה, כבש את שני השערים הראשונים ויקאריקה היה בדיקה ה-59.

במשחק הבא של ברזיל יהיה ב-19 בחודש נגד פינלנד. בשבוע שעבר ניצחו הברזילאים את פרו 0:4, לאחר שכשלו בשני משחקים באירופה, נגד מערב-גרמניה (2:0) והונגריה (3:0).

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בב/82/313

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי בעל"א סיכון ורווחה בע"מ הגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הוועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 299 חלקה 21 ברחוב קמונה בירושלים והיינה הקלה בגובה 5 קומות מעל קומת מרתף במקום 4 קומות ומסד של בנאמי, הקלה בגובה 16.80 מ' ו-18.50 מ' במקום 16 מ' המותרים הקלה בקו בנין צדדי... הקלה באחוזי הבניה בשטר של 9.86% והיינו 5% עבור מעלית + 4.86% במסגרת הקלה מעל ל-120% המותרים.

את ההתנגדויות להתרת ההקלות אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1400–1200.

אברהם מזרחי, מ"מ ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה

רשות הנמלים בישראל
נמל חיפה

מו"מ לקבלת הצעות למתן שרותי נקיון במחסנים וברציפים בנמל חיפה

1. רשות הנמלים מעוניינת להתקשר עם קבלן למתן שרות נקיון במחסנים וברציפים בנמל חיפה (לדוגמה אזור הקישון) לשנה.
2. פרטים הסברים נוספים וכן קבלת נוסח החוזה וכתב ההתחייבות, ניתן לקבל אצל מר דוד עבר בטלפון 518283 או במשרדו בבנין כח' כנסים, חדר מס' 9, בין השעות 0800–1300.
3. את ההצעות על גבי כתב ההשתתפות בצירוף נוסח החוזה ובתוך מעטפה חתומה, שעליה יש לציין "מו"מ – שרותי נקיון במחסנים וברציפים" יש להכניס לארגז המכרזים במשרדי ראש מחלקת כספים עד ליום 21.4.86 בשעה 1300.
4. רשות הנמלים אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה אחרת כלשהי.
5. הרשות תנהל מו"מ בנפרד עם כל המציעים או עם המציע המציעים שייראו לה ו/או בכל דרך אחרת שתבחר.

חנוך בן-אהרון
מנהל הנמל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי זמורה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז יהודה, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה זמורה הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' זמ/1/43" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: תיקון תוואי דרך 43 ע"פ דרך קיים בשטח. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 3897 חלקות 65, 68 בזכות בנים.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

ד. שריש
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה
תאריך: 25.11.85

צור
חברה לבנות נעינו

הודעה לבעלי המניות של החברה
על קיום אסיפה שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה על אסיפה שלא מן המנין של צור חברה לביטוח בע"מ ולהלן(החברה) שיתקיים במשרדה הרשום ברחוב נחלת בנימין 68, בתל-אביב, ביום ראשון 4 במאי 1986 בשעה 09.00 לפני הצהרים כדי לדון ולהחליט בנושא הבא:
הגדלת הון הרשום של החברה כדלקמן:
א. להגדיל את הון המניות הרשום של החברה עד לסכום של – 6,400,000 ש"ח ע"י תוספת של – 4,800,000 ש"ח להון הרשום הנוכחי של החברה שהוא – 1,600,000 ש"ח.
ב. לחלק את ההון הנוסף בכך של – 4,800,000 ש"ח ל-4,500,000,000 (ארבעה מיליארד וחמש מאות מיליון) מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע.נ. כ"א שתהיינה שוות זכות בכל הבחינות למניות הרגילות בנות 0.001 ש"ח ע.נ. הקיימות בחברה, ול-3,000,000,000 (שלושה מיליארד) מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח ע.נ. כ"א שתהיינה שוות זכות בכל הבחינות למניות הרגילות בנות 0.0001 ש"ח ע.נ. כ"א הקיימות בחברה.
ג. לתקן את סעיף 4 של תזכיר ההתאגדות ותקנה 3 של תקנות ההתאגדות לאור האמור לעיל.

בשם מועצת המנהלים
בנימין אדר, עו"ד
מזכיר החברה

הערה:
על פי תקנות ההתאגדות של החברה זכאי חבר להיות נוכח להצביע באסיפה אישית או ע"י בא כוחו להצבעה. את יפוי כח שהוא חתום יש להפקיד במשרד הרשום של החברה לא פחות מ-48 שעות לפני מועד האסיפה.

הסנה

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל — רמון

הַשקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי, 10 באפריל 1986, יוצעו במכרז האגרות הבאות:

(תשלום הכספי יעשה רק ב-11.4.86)

שגיא • גליל
אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן
בגלל מדד החודש האחרון (בעיקר 5)

סדרה	סכום מוצע (מליוני ש"ח)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" 4204 א'	25	88%	בתום 6 שנים
"גליל" 3756 א'	25	84%	בתום 10 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיתפרסם עבור חודש אפריל 1986 (התמורה ביום העסקים האחרון של חודש אפריל).
אגרות חוב ישאו ריבית 4.25% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש אפריל בכל שנה החל מחודש אפריל 1987.
המדד הנוקף (בעיקר 5) על הריבית וכל הקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא").
הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש אפריל 1986.

רמון
אגרות חוב צמודות לדולר

סדרה	סכום מוצע (מליוני ש"ח)	מחיר מינימום	פדיון
"רמון" 7204	20	95%	בתום 6 שנים

הסדרות צמודות לשער היציג של דולר ארה"ב שיתפרסם ביום 11 באפריל 1986.

אגרות חוב ישאו ריבית לפי הפירוט:

סדרה	שיעור הריבית	מועד התשלום
"רמון" 7204	9.0%	אחת לחצי שנה החל ב-11.10.86

הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבוע מיום הנפקתן.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 10.4.86. במחירים שלא יפחתו במחירי המינימום הנ"ל ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב. מחיר המכירה שיקבע במכרז יהיה אחיד כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכירות).

פרטים מלאים ודכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"רמון") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

• שגיא • גליל • אדמון • רמון • גלבוע • – ניירות הערך של המדינה

קרא מחר ב"מעריב של שבת"
ובמוסף הצבעוני "סופשבוע"

מעריב סופשבוע

המשבר
מאת סופרי "מעריב"

הוועידה
מאת אבי רז

הצנזור, נפסל ע"י הרמטכ"ל
מאת יעקב ארז

דו"ח
מאת אמנון אברמוביץ'

ריפעת אסאד, התליין הקטן
מאת עמוס גלבוע

מיקי ברקוביץ, סמל המדינה
מאת מיכל קפרא

החייל שחזר מן האש
מאת אבי מורגנשטרן

הפה הגדול של ברוך אלמקייס
מאת אהרון דולב

אנשים השבוע
מאת מוק סגל

הכנסת: פרידה מסדרון
מאת יהושע ביצור

השרשים של צ'רציל בתל-אביב
מאת מנחם תלמי

השגריר שחצה את הקו
מיוחד ל"מעריב"

אפיפיור בבית כנסת
מאת עדה לוציאני, סופרת "מעריב" ברומא

קשר על-מוחי
מאת תלמה אדמון

השטח הפרטי של אלכס אנסקי
מאת נורית ברצקי

פוסטר צבעוני בטיול "סופשבוע" בין התבור לכנרת
מאת ניצי פרידלנדר

סימני נפט — מדור סאטירה

במדור לספרות: אבנר טריינין עם קבלת פרס ברנר * שיר לא-ידוע של דוד פוגל * מה קורא מזכ"ל מפלגת העבודה.

וכן המדורים הקבועים של יהונתן גפן, מאיר עוזיאל, יהודית חנוך, מאו"ל, תמר אבידר, יואל לב וגבריאל שטרסמן.

כן מצורפים: המוסף לבידור "שבוע טוב", כולל "מעריב לילדים" והמוסף לכספים ולצרכנות "שווקים".

תסתכל מה קורה
מחר במעריב

אביב פולני

שמואל צמח, יבואן תרבות. מי יבוא אחרי „מזובשה"?

מאת מירי פז

לכרטיס הביקור המכובד של שמואל צמח הכולל הבאתם לארץ של אמנים כמרצדס סוסה, אלטון ג׳ון, פרנק סינטרה, ננה מושקורי, לאונרד כהן, ג׳ון באאז, איאן מקיקלן, תימוטי וסט, דיאן־פייר רמפל, רוסטרופוביץ׳, לונדון פסטיבל בלט והאופרה של ברלין, נוספו השנה כמה שמות סלאביים. ייתכן שבעתיד יתעדן אותו כאחד מחלוצי יבוא התרבות המזרח־אירופית. זה החל בתיאטרון האופרה של פולין שצמח ייבא בשיתוף עם התיאטרון הקאמרי בתיזמון של חיים הפר (נספח התרבות העתידי של ישראל בפולין). עתה מתכונן צמח לסידרת ההופעות של להקת המחול הייצוגית של פולין „מזובשה", שהופעת הבכורה שלה תתקיים בהיכל התרבות ב־14 במאי ברוב פאר והדר, בנוכחות כל המי־ומי ההופכים מופע לפרמיירה ממלכתית: ראש הממשלה, שרים, ח"כים ושאר אח"מים. המכירה המוקדמת מאוד של הכרטיסים מתנהלת כבר כשלושה חודשים ורוב הכרטיסים למופעים בהיכל התרבות נמכרו כבר. בשלב זה כבר ברור, כי 120 הרקדנים־זמרים יוסיפו לפחות עוד שני מופעים בתל־אביב. גם תושבי הצפון לא יצאו מקופחים: ב־24 במאי יתקיים מופע של „מזובשה" באמפיתיאטרון בקיסריה.

צמח אינו מסתיר את התלהבותו למגזר החדש־יחסית של יבוא הבידור ממזרח אירופה. „כבר שנתיים אני מנסה לחזר אחרי אמנים במזרח אירופה שראיתי אותם במסעי ההופעות שלהם במערב. אין לי ספק שהציבור בישראל, כמו בכל מקום בעולם, משתוקק לראות אמנים אלה. אני יכול להעיד שהמופעים שראיתי היו כולם ברמה גבוהה במיוחד. אני מאמין שיום אחד עוד אביא לישראל את מוסייב ואת קירקס הילדים מפולניה, את הבלט הקלאסי הפולני".

הקשר הפולני שלו החל, לדבריו, לפני כשנתיים בעת שראה מופע של „מזובשה" במיאמי. „נפגשתי עם מנהלי הלהקה והם שמחו להזמנה לבקר בישראל. כעבור שנה הזמנתי לפולין ושם סוכמו פרטי הביקור באמצעות סוכנות האמנים הפולנית 'פאגארט'".

בעקבות „מזובשה" מתכונן צמח לייבא גם את להקת הפולקלור „שלונסק", את התזמורת הפילהרמונית של וארשה (ב־1988, ביום העצמאות ה־40 של מדינת ישראל) ואת תיאטרון הפנטומימה הפולני. הוא לא מהסס להכריע את אמונתו שחילופי תרבות הם ראש גשר יעיל לחידוש יחסים אחרים ואת סיפוקו על שגם לו יש חלק בכך. „הרי בזכות המגעים הראשונים שלי בפולין נפתחה פולין גם לאמנות הישראלית. ביקור 'בת־דור' והזמנת התזמורת הפילהרמונית שלמרבה הצער לא נתממשה. בשנה הבאה תצא לפולין להקת „שלום" ולפני כן – בספטמבר השנה – תצא להקת „בת־שבע" להשתתף בפסטיבל מחול ומוסיקה בפולין".

צמח מודע להימור שביבוא מופעי בידור, גם המשובחים ביותר. אבל זה שייך כנראה לסוד המשיכה לעיסקי השעשועים. „בקאזינו אני לא משחק", הוא ממהר להצהיר. ללמדנו שבבידור – כן. לעסק הזה יש גם סיפוקים נלווים, אם תשאלו אותו. "הקשרים שאתה קושר עם אמנים, אמרגנים ומפיקים מרחבי העולם. הייתי בין המועטים שהוזמנו להשתתף בטקס הענקת אות לגיון הכבוד לאנריקו מסיאס בארמון האליזה. בכל ביקור בפאריס אני סועד בחברת איב מונטאן, מוזמן למסיבות של מפיקים ואמרגנים בקצווי העולם".

אמנים ישראליים אינו מייצג. „אמן ישראלי צריך מטפל צמוד ואוזן קשובה בכל שעה. לי אין כוח לזה, אף שהוא עצמו כמעט היה אמן ישראלי. „פעם שיחקתי ב'אוהל' והספקתי לפרוש לפני שד"ר גמוו גמו אותי".

תחרות רובינשטיין ב„קול המוסיקה"

החל מהבוקר בשעה 9 יכולים מאזינים, חובבי מוסיקה קלאסית, להאזין ב„קול המוסיקה" לשידור ישיר של השלב השני בתחרות הפסנתרנים החמישית ע"ש ארתור רובינשטיין (ממוזיאון ת"א). השידור יימשך עד 8 בערב עם הפסקת צהריים מ־1 עד 4. מחר, יום שישי, תועבר התחרות עד השעה 4 אחה"צ. השידור יחודש ביום ראשון בשבוע הבא.

ישראל דליות

פמיניזם ופוטבול

קולנוע

„גברתי המאמן", קולנוע „לב 1" ת"א, „פאר", חיפה

מאת יגאל משיח

בערך באמצע הסרט, לאחר שזכתה המאמנת הבלונדינית (גולדי הון) באמונה המלא של קבוצת הפוטבול השחורה, היא חוזרת לביתה באיחור ונתקלת בחזית עויינת. שתי הבנות מחמיצות פנים לאמא ששקעה עמוק מדי בקאריירה החדשה והזניחה את חובות המטבח וארוחת הערב. הקטנה מכלה קערת גלידה כאקט של מחאה והגדולה מתבצרת בחדרה. אמא, שכל מה שקורה לה הוא בעצם מה שקרה פעם לאבא במלודרמות שהוקדשו לפגעי הקאריירים הגברי, מניחה את סל המצרכים שקנתה בדרך מהעבודה ומכנסת את בנותיה לשיחת נשים. במהלכה היא מתמצתת להן כמה מעקרונות ההגשמה הנשית והצעירה מכריזה שהיא תהיה טייסת הליקופטר. „את לא יכולה להיות טייסת" אומרת לה הבכירה. „למה לא", מתנגדת אמא. „היא יכולה להיות כל מה שתרצה" ולראיה אמא עצמה, שהיתה למאמנת קבוצת פוטבול ברוטלית בבית ספר תיכון שנראה יותר כמכלאה לנוער עבריין. גולדי הון, שבתחילת דרכה לפני שמונה עשרה שנה, קנתה דריסת רגל בטלוויזיה בזכות צחקוק היסטרי וגינוני בלונדינית מטומטמת עברה בשנות כוכבותה האחרונות מהצחקה לשמה לקומדיות ברוח המאבק לקידום האשה. הפעם מציבה לה גולדי אתגר טופ־לטיבי, גיבוש קבוצת פוטבול מפורדת שכל חבריה נשמעים כאילו נגרמו להם רק פציעות ראש. הרעיון מחוכם. אין מטאפורה טובה יותר מפוטבול למיצוי המאצ'יסמו האמריקאי והערצת השרירים והייסורים. גולדי נכנסת למגרש חמושה במשרוקית וחצפת אשה חרשה, מאלפת את הפרחחים בסגנון רס"ר מארינס.

היתר, עד למשחק על הגביע נגד האלופה הלבנה, מתנהל כמו בכל סרטי הספורט: רק ההפליה התהפכה. במקום לתאר את הנשים כגופות, מתבונן הסרט בנוסח זה על גיבורי הספור. הגברים הם שוביניסטים נחותים צרי מוח והאשה ליברלית ורחבת אופקים. היא מעניקה לשחוריה גאווה חדשה, ומביאה להם את הגביע אבל מי שציפה לאיזה רומן קטן בינה לבין אחד השחקנים עוד לא עמד מקרוב על טבעו וגבולותיו של הליברליזם האמריקאי בקולנוע.

גולדי נראית נפלא לאשה בגילה, בייחוד במכנסיים קצרים, ואם הערה זו חושפת סקסיזם גברי יש לומר להגנתה, כי גם גינוני ההליכה של גולדי, בעיקר במבט מאחור, אינם מתיישבים גם הם עם משנת הפמיניזם בטוהרתה. אידאולוגיה ובידור לחוד – הסרט חביב.

בקרוב

מאת אמיר רותם

עדיין גרוסמן

„חיוך הגדיי". במאי: שמעון דותן. ישראל 1986. קולנוע במוזיאון תל אביב.

עטור תהילת פרסי ה„אוסקר הישראלי" ופרס השחקן הטוב בפסטיבל ברלין, מתייצב הסרט סוף סוף לפני הקהל הרחב. דויד גרוסמן – צירוף אותיות שזכה להופיע לאחרונה לא מעט מעל גבי העיתונים, כתב את הספר ששימש בסיס לתסריט. הספר שקדם ל„עיין ערך...". בעבודות מיון ממושכת דלה דותן בשיתוף עם שני תסריטאים נוספים (שמעון ריקלין וענת לוי בר) את הדמויות והמאורעות ששאף להחדיר בסרט, המנסה לשמר את המתח בין מציאות לבדיה המצוי בספר.

קצמן (מבורם תורי) מתמנה למושל בשטחים ומשכנע את ידידו הטוב אורי (רמי דנון) להצטרף אליו על מנת להגשים אידיאל של מימשל נאור. אורי, רופא ראשי במימשל, מתיידד עם זקן תמהוני בשם חילמי (מוהגיל קדוסיו), איתו הוא מעביר שעות רבות בשמיעת מעשיותיו של הזקן. מאורע טראומטי גורם לחילמי לעשות מעשה. הוא כולא את אורי ודורש שצה"ל יפנה את השטחים הכבושים עד הוריתה, תמורת שחרורו של אורי. קצמן יוצא לחלץ את אורי לבדו.

ברקע הסיפור: אהבתם של אורי וקצמן לאותה אשה (אוריים הוסמן), יחסי מימשל־תושבים מקומיים ודיון מסויים ביחסי מציאות־בדיה.

את הסרט צילם דני שניאור, המוסיקה נכתבה בידי אילן וירצברג.

ילד בהזמנה

„דאריל". במאי: סיימון וינסר. ארה"ב 1986. קולנוע „סטודיו", תל אביב.

דאריל הוא הילד המושלם. מסודר, מנומס, רהוט בדיבורו, בעל יכולת קליטה מדהימה ועצמאות מוחלטת. מעט מושלם מידי. הוא מופיע משום מקום ונופל לידיה של משפחה מאמצת ואוהבת. דאריל סובל מאמנזיה חלקית ועל כן לא זוכר מאין בא. בביתו החדש רוכש דאריל אהבה רבה והכל נראה נפלא, עד שמגיעים הוריו לדרוש אותו. אך האם אלה הוריו? ומיהו אותו ילד מושלם? חשדותיהם מתאמתים ומכאן מתגלגלת עלילה מותחת.

הסרט הוא „הבכורה" האמריקאית של הבמאי האוסטרלי סיימון וינסר: שחקניו, צעירים כמבוגרים, הם רבי נסיון. אביו המאמץ של דאריל הוא מייקל מקקיין המשתכה בימים אלה על מסכינו ב„ספינאל טאפ" כאחד מחברי הלהקה המגוחכת. לידו כרעייתו מרי בת הרט מ„העולם על פי גארפ" ו„רגשות". הנער המגלם את דאריל הוא ברט אוליבר, הזכור לנו מ„קוקון" ומ„הסיפור שאינו נגמר". את המוסיקה לסרט כתב מרווין המליש המלחין של „שורת המקהלה".

המרגלים שיצאו אל הכפור

„מרגלים שכאלה". במאי: ג׳ון לנדיס. ארה"ב 1985. קולנוע „אסתר", ת"א.

דן אייקרויד, הצד היותר יצירתי והיותר „מרובע" בצמד אייקרויד/ג׳ון בלושי, ממשיך לככב בסרטים שהוא שותף לכתיבתם. כאן הוא משתף פעולה עם צ׳יבי צ׳יים. שניהם צמחו באותה חממה: תכנית הטלוויזיה הפופולרית „מוצ"ש בשידור חי". עלילתו של סרט זה מאפשר לשניים לקפץ מעט באתרים שונים בעולם כזוג לאייזלחים הנשלחים מטעם ה„סי.איי.איי." כמשלחת הסחה לאפגניסטן. הסרט מנצל את ההזדמנות ועוקץ את גל הסרטים הפטריוטיים הגואה כעת בארה"ב (תמונה של רונלד רייגן נמצאת כמעט בכל רגע באיזשהו מקום במסגרת התמונה, שמו גם מופיע ברשימת משתתפי הסרט).

הסרט, שהוא שיתוף הפעולה החמישי של אייקרויד עם לנדיס („בית החיות", „משנה מקום משנה מזל", „האחים בלוז"), מספק עבודה גם לחובבי האנקדוטות, שכן הוא שזור בהופעות אורח קצרצרות של שמות נודעים, בעיקר במאי קולנוע, מסורת של לנדיס. הפעם אפשר יהיה למצוא את קוסטה גאבראס, טרי גיליאם, פרנק אוז, מייקל אפטד, ב.ב. קינג ובוב הופ.

בראשית היה הולמס

„פירמידת הפחד". במאי: בארי לוינסון. ארה"ב 1985. קולנוע „אורלי", ת"א

השם סטיבן שפילברג בטח אומר לכם משהו בשלב הזה, אני מקווה. עוד הפקה מבית היוצר השפילברגי. שוב רשום האיש בעל מגע הזהב כאחד מהמפיקים בפועל. מנחם גולן ואנשיו ניסו לשכנע, לשווא, את סטיב לתת בתוך לקידומו של הסרט בישראל, אך אפילו מטרה נעלה כזו לא הוציאה את נער הזהב מכנבנייתו.

כריס קולומבוס („גרמלינס", „גוניס" והפרק הבא של אינדיאנה ג׳ונס) אחראי על התסריט של סרט זה הבנוי על הספקולציה: כך נפגשו שרלוק הולמס והד"ר ווטסון לראשונה. העלילה מתרחשת ב־1870, בבית ספר יוקרתי באנגליה. שרלוק הצעיר, נער מחונן המגלה כבר כמה מתכונותיו המרומזות אותן ייטיב לתעד הד"ר ווטסון, שאינו אלא נער ורדרד ומוג לב הנכרך אחר הולמס זושא. כיאה לשפילברג ההרפתקאה הראשונה שעוברת על הצמד הנודע, היא הדמיונית והמטורפת ביותר מכל אלה שעלו במוחו הקודח של סר ארתור קונן דויל. מחלקת האפקטים הועסקה גם כאן. בעלי התיאוריות הטוענים ששפילברג חותר לכיבוש עתידי של העולם באמצעות חינוך הנוער להערצת כוח בהשפעת תורות מיסטיות עתיקות ודמיות של תנועת הבונים החופשיים, יבוא על סיפוקו כאן.

כשבאריי לוינסון עבר מחוץ לצילו של שפילברג הוא עשה את „דיינר". לא היתה שם מחלקה לאפקטים מיוחדים.

קאנטרי גירל

„חלומות מתוקים". במאי: קארל רייז. ארה"ב 1985. קולנוע „פאר", ת"א.

בסרט קודם שסיפר את סיפור חייה של זמרת קאנטרי אחרת, לורטה לין, („בתו של כורה הפחם"), הופיעה כנותנת ההסות שלה הזמרת פטסי קליין. ב„חלומות מתוקים", שאף הוא ביים על ידי במאי לא אמריקאי, המספר את סיפור חייה ומותה של פטסי קליין, לא מוזכרת לורטה לין. ג׳סיקה לאנג (שהיתה מועמדת לפרס האוסקר על תפקידה זה) מתאימה תנועות שפתיים לשירתה המוקלטת של קליין. רד האריס מגלם את בעלה הפוחז. בין השניים מערכת יחסים מורכבת ופעלתנית, המשלבת תשוקה עזה ומכות רבות.

לאנג, בתסרוקת נפוחה, שיער שחור וחזיות שמושמת מגלמת את האשה שהיתה לאגדה אצל חובבי הקאנטרי לאחר שנהרגה ב־1963 כאשר היתה בת 30.

שורת המחץ

„מחוץ לתחום". במאי: מנחם גולן. ארה"ב 1986. קולנוע „תל אביב", תל אביב, ובכל הארץ.

דוד גורפינקל צילם, רוני יעקב הפיק בפועל, גולן־גלובוס הפיקו ומנחם השתתף גם בכתיבת התסריט. התבנית היא זו שהביאה לגולן את המועמדות האחרונה לאוסקר ב„מבצע אנטבה". התבססות על מקרה אמיתי תוך סיפור גבורה גברי של יחידת עילית עשויה ללא חת, מונהגת בידי סופרמנים. זאת יחד עם שילוב של אלמנטים מסרטי „גמל תעופה": מסוס נוסעים ובו מספר רב של תפקידי משנה לכוכבים בעלי שם. הסרט צולם ברובו ביפו והמדיה מלאה דיווחים יומיים על הנעשה שם. מה נוכל להוסיף על צ׳אק נוריס, לי מרווין, מרטין מלום, שלי וינטרס, ג׳ורג קנדי, חנה שיגולה, סוזן שטרסברג, מנחם גולן ויורם גלובוס, שלא נכתב כבר כלום.

מייק סקוט, ילד מים

„ילדי המים", ביקור בארץ

מאת אמיר רותם

הכתבות שבישרו על בואם הצפוי של „ילדי המים" הודיעו על בואה של להקה, אך התמונה, ממש כמו זו המלווה כתבה זו, הראתה רק בחור מדובלל שיער אחד. הכיצד? שלא כמו התקיים הכי ג׳ורג׳ כאן, יש לפולחן האישיות הזה הצדקה אמנותית מלאה. מייק סקוט הוא לא רק מנהיג הלהקה; הוא הלהקה. הבחור בן ה־27 הצליח להרגיז כמה אנשים בבריטניה הגדולה ממנה הוא בא, כאשר פצה פה. שיריו הם מעין סינתיזה בין שירה לפזמונאות העוסקים בתחומים הגדולים מהחיים. סקוט הוא נער מים, מעין גירסה עדכנית של נער פרחים. השפעה של שנות השישים ניכרת הן בטקסטים שהוא כותב והן במוסיקה שהוא כותב. חרף העובדה שתעטיה שלו למוסיקה החלה בתקופת הפאנק, הרי ששורשיו נמצאים בתקופות בהן היתה למוסיקאי הפופ יומרנות יתר. חוסר האופנתיות הוו העלתה, כאמור, את המתח של כמה מעמיתינו שמעבר לים. שוב ננצל את המרחק הגיאוגרפי והפרגן למייק סקוט שהציא תחת ידיו את אחד התקליטים הטובים ביותר שיצאו עד כה השנה. „זהו הים", התקליט השלישי של ילדי המים היה ההימור של „הר ארצי" שהדפיסו אותו בהדפסה מקומית ולא הצטערו לרגע. מכירותיו הטובות מוכיחות שוב שצרכני המוסיקה הצעירים כאן יודעים מה טוב בשבילם. זהו התקליט הטוב ביותר שהוציא סקוט עד היום. מה הוא הוציא עד היום?

סקוט גדל ליד הים, בחוף המערבי של סקוטלנד. הגלים הגבוהים של הפאנק באמצע שנות השבעים הגיעו עד לכפר הנידח והשפיעו על סקוט הצעיר. הוא ביקר בלונדון הגדולה והקליט את „כמו אבן מתגלגלת" של דילן. ב־79׳ נטש את לימודי הפילוסופיה והקים הרכב שנקרא „עוד פנים יפות". נסיונות הפריצה לשוק נמשכו כמעט שלוש שנים ללא הצלחה. סקוט שינה שמות ונגנים אך השוק לא התרשם במיוחד. שינוי השם האחרון אירע ב־1982 בהשראת שיר משל לו ריד („הילדים" מתוך התקליט „ברליך" שיצא ב־73׳). תחת השם „ילדי המים" הוקלט התקליטון הראשון „ילדה ושמה ג׳ני", שהוקדש לפאטי סמית, אחת מגיבורות התרבות של סקוט. אלבום הבכורה של ההרכב החדש לא סובב אף ראש. זאת חרף העובדה שסקוט ניגן כמעט בכל הכלים. גם אלבום מספר שניים לא עשה גלים. סקוט סירב לשחק את המשחק, לא הופיע בהופעות חיות, לא הצטלם לסרטוני וידאו מתיפייפים ושילם את המחיר. בתקליט השלישי אפשר כבר לזהות שני משתתפים קבועים בהרכב „ילדי המים": אנטוני טיסלוויט בסקסופון וקרל וולינג בקלידים וגיטרה בס. השניים גם ילוו את סקוט בביקור הצפוי כאן בשבוע הבא (יחד עם מתופף, כנר וגיטריסט נוספים).

„זהו הים" הוא אלבום מצויין, מיצוי מלא של השילוב שהוא מייק סקוט. רוק אנרגטי, מעניין, מלודי אך לא פשטני. סקוט מתגלה בו כמעבד לא פחות מוכשר מהמלחין שבו. בימים אלה מתחילה הלהקה לתפוס תאוצה גם בארה"ב, כמו לא מעט מהלהקות הצפוניות הבריטיות כ„U2", „ארץ גדולה" ו„מוחות פשוטים".

מעניין יהיה להיווכח אם תתלווה לסקוט גם זוגתו, צלמת הרוק הנודעת לין גולדסמית (לשעבר בחיקו של ספרינגסטין הגדול), שגם צילמה את הצילום המצורף. ללא קשר חייב כל חובב רוק להטריח את עצמו למועדון „ליקוויד" בימים ג׳ או ד׳ הקרובים כדי לצפות באחד השמות הלוהטים ברוק בעולמי. „ילדי המים" רק מתחילים את הדרך למעלה.

ברידג׳

בחירה נכונה

מאת ארנונה שמאן

השאלה במה לבחור היא שאלה הניצבת בפנינו פעמים רבות ביום, ובחירה נכונה או מוטעית יכולה להיות בעלת חשיבות מכרעת בחיי היום יום. גם בברידג׳ אנו ניצבים פעמים רבות בפני השאלה איזו היא הבחירה הנכונה. כמובן שהתשובה במקרים אלו אינה בעלת חשיבות גורלית, אולם תמיד נעים להיות בצד המצליח.

♠ 5 4 2
♥ 10 9 6 5 2
♦ 5
♣ A 9 5 3

צפ
מז מע
דר

♠ K Q J
♥ A K Q J 8 3
♦ 3
♣ Q 4 2

מחלק: דרום
פגיעים: מזרח ומערב
ההכרזה:

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 הארט	כפל	3 הארט	4 דיאמונד
4 הארט	—	—	—

מערב הוביל במלך דיאמונד, מזרח זכה עם האלוף וחזר בתשיעית ספייד, נסיך מהכרוז, אלוף ממערב שחזר בספייד, הכרוז זכה ושיחק הארט כשכולם עונים לצבע. מההכרזה ברור לכרוז שהמלך קלאב בידי מערב (היות ועד עתה ראה בידי מערב תשע נקודות בלבד), נשאלת השאלה כיצד עליו לשחק כדי להפסיד לקיחה אחת בלבד בקלאב. הכרוז בחר בדרך הבאה: הוא משך את הספייד האחרון והמשיך במלכה קלאב(!), מערב כיסה עם המלך, הכרוז זכה ברומם והמשיך בקלאב קטן, מזרח זכה בעשירית ונאלץ לחזור בדיאמונד ולאפשר לכרוז חיתוך השלכה.

חלוקת הקלפים היתה:

צפון:
♠ 5 4 2
♥ 10 9 6 5 2
♦ 5
♣ A 9 5 3

מערב:
♠ A 10 7 3
♥ 4
♦ K Q 4 2
♣ K J 8 7

מזרח:
♠ 9 8 6
♥ 3
♦ A J 10 9 8 7 6
♣ 10 6

צפ
מז מע
דר

דרום:
♠ K Q J
♥ A K Q J 8 7
♦ 3
♣ Q 4 2

האפשרות השנייה שעמדה בפני הכרוז היא לשחק על הסיכוי שבידי מערב K J 10 בקלאב, במקרה זה על הכרוז לשחק קלאב קטן מהיד ולהניח למערב לזכות בעשירית. עתה נאלץ מערב לשחק קלאב מתחת למלך (או דיאמונד לחיתוך השלכה) והחוזה מבוצע. הסיכוי העדיף הוא לתכנית הראשונה בה בחר הכרוז והחוזה בוצע בהצלחה.

שחמט

בעריכת אליהו משר

כנגד ארבעה בנים

הכבש

הנבחר – נימצוביץ
שווייץ – 1931

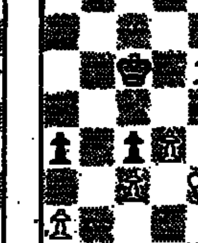

השחור במסע

מה עדיף על מה: רץ או פרש? שאלה זו שואל כל שחמטאי. אחת הסיבות שמשחק השחמט הוא כה מעניין ועל אף כל השנים הרבות עדיין נשארו הרבה שאלות לא פתורות. רק חכם כמו רב האמן היהודי אהרן נימצוביץ, שתרם רבות לקידום תורת הפתיחות בשחמט, אבל גם בתורת הסיומים לא נס ליחו.

1. – פה4 2. מה2 מר5 3. מה3 מר6 4. מה2 מג6 (ניצול חוק המשולש) 5. מה3 מר5 6. מה2 פר6 7. מה3 פב5 8. רד2 פא3 9. רג1 פב1 10. רב2 א3 11. רא1 מר6 12. מה2 מג6 13. מר1 מר5 14. מג2 מה4 15. מ:פ מו3 16. רב2 א:ב2!! 17. א4 מ:ז3 18. א5 מח2! 19. א6 ז3 20. א7 ז2 21. א8 מה ז1מה + 22. מ:ב2 23. מהז2 +! ונצחוננו של השחור מובטח אחר חילופי המלכות.

רשע

גלוסברג – נידורף, 1935

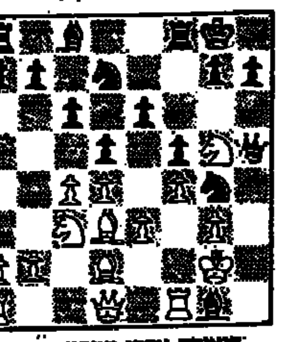

העמדה אחרי המסע ה־13 של שחור רו1?!

14. צ:ר (כפוי) מה ח2 + 15. מו3 ה5 (מאיים מט) 16. ד:ה5 (כפוי) פד:ה5 + 17. הה5 פ:ה5 18. מו4 פז6 + 19. מו3 מ14! 20. ה:ו4 רו4 +! 21. מר פה5 + 22. ה:פ ח5 מט.

תם

מחבר אלמוני

איך נגמרה עמדה זו? במבט תמים אין הדבר אפשרי. אבל...

העמדה ההתחלתית: לבן: מא4; מהב4; פג5; רו1, ז1; רגלים: ב5, ג4, ז2, ח2 (9 כלים).

שחור: מב6; פב8; רגלים: א7, ב7, ג7 (5 כלים).

והשחור במסע: 1. – פא6 2. פ:פ + ג5 3. ב:ג6 א.פ. + מ:א6 4. ג5 + ב5 5. ג:ב6 א.פ. + והגענו לעמדת הדיאגרמה.

שאינו יודע לשאול?

קולינס, 1880

כל שח הוא מט!

חוק 50 המסעים

לפי חוקי פיד"ה, המשחק נגמר בתיקו, אם נעשו 50 מסעים ולא הוכה כלי ורגלי לא זז. לחוק זה נוספו מספר מקרים יוצאים מן הכלל, המוגדרים במדויק.

אבל יש חדש תחת השמש:

מילס־טאנר, לונדון 1985

הלבן במסע

אחרי 154 מסעים ו־19 שעות משחק הגיעו היריבים לעמדה הבאה והשחור דרש תיקו, לפי חוקי פיד"ה ודרישתו התקבלה.

ברור שמטרת הלבן היא להעביר את המלך השחור לפינה בה עומדת שורה תואמת לרץ שלו. הכאת הרגלי א4 והרץ תמורת הפרש אינה מביאה לנצחון, אבל ללבן היה נצחון בעמדה זו ועכשיו תובעים האנגלים לבטל כליל את חוק 50 המסעים.

155. מד8 רד1 156. רד2 רג2 157. רו4+ מא7 158. מג7 רד1 159. רד2 רג2 160. רא5 רד1 161. רב6+ מא8 162. פה4 רג2 163. מג3 רד1 164. רד4 רב3 165. רה3 רד1 166. פד5 רב3 167. מב6+ הוכה בקלות.

פותרי תחרות פורים

8 פותרים ניסו כוחם ורק הצליחו לפענח את כל הבעיות. יואל אלוני מגולן, אריה קצמן מגבים, יורם שחר מרמת השבים, יחזקאל הלל מאור יהודה וד"ר אמיר הלמן מאפיקים.

פתרונות חלקיים: יאיר ויצמן מבני מעין הרוד מאחור, ראובן שרמציפרגל ממעוז חיים ורמי הירש מעין כרמל. לכולם נשלחו ספרי שחמט כפרסים.

במיוחד עלי להודות למתן בתורת הבעיות יחזקאל הלל שכשנת 1932 לימדני מה זה בעיית שחמט. הוא גם שלח את הפתרון לבעיה מס. 6 שלדעת רוב הפותרים היא היתה ביותר (מס. 2 היתה הקשה ביותר).

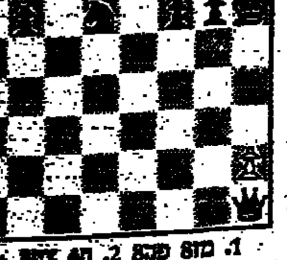

1. מז8 פב8 2. ח4 צ:א8 3. מד7 צ:א8 4. ח5 מה7 5. ח6 מה6 6. ח7 מה ח2 7. ת:ז8+ מה:ח8 8. רמה חז!

אליפות ישראל – סיקור יומי

אליפות ישראל שנפתחה אמש ביפו תסוקר מדי יום בעמודי החדשות של „דבר".